

പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ്
പ്രസിദ്ധീകരണം

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

പുസ്തകം 61 ലക്കം 8 നവംബർ 2021

ഗ്ലോബൽ
ഫിംഗർ
ഇൻഡക്സ്
2021

ഇന്ത്യയിലെ വിശപ്പിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ

അതിദരിദ്രരിലൂന്ന
കേരളം

'നമ്മുടെ നാട്
ശുചിത്വത്തിന്റെ പാതയിൽ

നാടിന്റെ ശുചിത്വം
നമ്മുടെ കൈകളിൽ'

പകർച്ചവ്യാധികളെ
അകറ്റി നിർമ്മൂലക
പരിസര ശുചിത്വ
പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക്
മുൻകൈ എടുക്കുക

**നമ്മുടെ
ലക്ഷ്യം
മാലിന്യമുക്ത
കേരളം**

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

നവംബർ 2021

പഞ്ചായത്ത് ബജറ്റ് -
തയ്യാറാക്കലും അംഗീകാരവും
അനീഷ് കുമാർ. കെ.വി.

5

ഗ്രാമങ്ങൾ :
ക്ഷേമസുരക്ഷയുടെ നട്ടെല്ലു്
ഡോ. ജോമോൻ മാത്യു

9

ഗ്ലോബൽ ഹംഗർ ഇൻഡക്സ് 2021 -
ഇന്ത്യയിലെ വിശപ്പിന്റെ
യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ
ഇസൈൻ. എം. മിനത്ത്

12

വളപട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറി
അഥവാ ഗ്രാമത്തിന്റെ സർവ്വകലാശാല
ബിനോയ് മാത്യു

16

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും,
തദ്ദേശ ഭരണവും
എം.പി.അജിത്കുമാർ

20

കേരളത്തിലെ കാലാവസ്ഥാമാറ്റം
കാലം മാറുന്ന കാലാവസ്ഥ
ഡോ.വി. സുഭാഷ്ചന്ദ്രബോസ്

22

കുടുംബശ്രീ ത്രിതല സംഘടനാ
സംവിധാനത്തിന്

പുതിയ ഭാരവാഹികളെ കണ്ടെത്തുന്നു

25

ഉണരുന്ന സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം
ആശ.എസ്. പണിക്കർ

-
28

'കേരഗ്രാമം' പദ്ധതിയിലൂടെ
കാർഷികവികസനത്തിന്റെ കാഹളം മുഴക്കി
അണ്ടർക്കോണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്
ഹരികുമാർ എസ്.

32

അതി ദരിദ്രരില്ലാത്ത കേരളം
കെ.ആർ. രാജൻ

35

തൊടി നിറയെ കോഴി
മടി നിറയെ കാശ്
മുരളീധരൻ തഴക്കര

41

പംക്തികൾ

വാർത്തകൾ വിശേഷങ്ങൾ

34

എന്റെ മലയാളം

38

ഉറുതും പേരും -16

40

എന്ന് വായനക്കാർ

42

നവംബർ 2021
 പുസ്തകം 61 ലക്കം 8
 വാർഷികവരിസംഖ്യ ₹ 120
 www.lsgkerala.gov.in
 www.dop.lsgkerala.gov.in

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ് പ്രസിദ്ധീകരണം

എഡിറ്റോറിയൽ

ഉപദേശക സമിതി

ചെയർമാൻ

എം.വി. ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി

അംഗങ്ങൾ

ശാരദാ മുരളീധരൻ ഐ.എ.എസ്.

അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

എസ്. ഹരികിഷോർ ഐ.എ.എസ്.

ഡയറക്ടർ, ഇൻഫർമേഷൻ & പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് വകുപ്പ്

കെ. എം. ഉഷ

പ്രസിഡന്റ്, കേരള ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ

സാബു തോമസ്

സെക്രട്ടറി, പ്രസ് ക്ലബ്ബ്, തിരുവനന്തപുരം

ഷിബു കെ.കെ.

പബ്ലിസിറ്റി ഓഫീസർ, പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ്

കൺവീനർ

എച്ച്. ദിനേശൻ ഐ.എ.എസ്.

പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ

എഡിറ്റർ

എച്ച്. ദിനേശൻ ഐ.എ.എസ്.

Email: directorofpanchayat@gmail.com

ഫോൺ: 0471 2323286

അസിസ്റ്റന്റ് എഡിറ്റർ

ഷിബു കെ.കെ.

Email: prmdp2020@gmail.com

ഫോൺ: 0471 2786303

മൊബൈൽ: 9496047036, 9847235884

കവർ ഡിസൈൻ & ലേ ഔട്ട്

നാരായണ ഭട്ടതിരി

പ്രിന്റർസ് ലേസർ മീഡിയ

മേൽവിലാസം

എഡിറ്റർ, പഞ്ചായത്ത് രാജ് മാസിക

പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റ്, മ്യൂസിയം പി.ഒ.

തിരുവനന്തപുരം 695033

ലേഖകരുടെ അഭിപ്രായം സർക്കാരിന്റേതായിരിക്കണമെന്നില്ല. അവയുടെ പൂർണ്ണമായ ഉത്തരവാദിത്തം ലേഖകർക്ക് മാത്രമായിരിക്കും. പരസ്യങ്ങളുടെ ഉള്ളടക്കത്തിലും പഞ്ചായത്ത് രാജിന് ഉത്തരവാദിത്തമില്ല.

അതിദരിദ്രരില്ലാത്ത കേരളത്തിനായി അണിനിരക്കാം

ആഗോളതലത്തിൽ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ 2030 ൽ നേടിയെടുക്കേണ്ട അജണ്ടയായി മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്നതാണ് വിശപ്പ് രഹിത രാജ്യം എന്നത്. വിശപ്പ് രഹിത ലോകം എന്ന ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് ലോകരാജ്യങ്ങൾ നടത്തുന്ന പരിശ്രമങ്ങൾക്കിടയിൽ പുറത്തുവന്ന ഗ്ലോബൽ ഹംഗർ ഇൻഡക്സ് (2021) റിപ്പോർട്ടിന് വളരെയധികം പ്രാധാന്യമുണ്ട്. പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ട 116 രാജ്യങ്ങളിൽ 101- റാങ്ക് മാത്രമാണ് ഇന്ത്യയുള്ളത്. ആയത് ഇന്ത്യ നേരിടുന്ന വിശപ്പിന്റെ യഥാർത്ഥ സ്ഥിതി തുറന്ന് കാണിക്കുന്നതിനാൽ തന്നെ ഏറെ പ്രാധാന്യമുള്ളതാണ്. ആഗോള പട്ടിണി സൂചിക അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള നിലവിലെ പ്രൊജക്ഷനുകൾ കാണിക്കുന്നത്, ഇന്ത്യയടക്കമുള്ള 47 രാജ്യങ്ങൾക്ക് 2030-ൽ കുറഞ്ഞ പട്ടിണിയെന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാൻ സാധിക്കില്ലായെന്നാണ്.

കൊവിഡ് മഹാമാരി ഉയർത്തിയ പ്രതിസന്ധികൾ ഇന്ത്യയിലെ ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധി കൂടുതൽ വഷളാക്കിയിട്ടുണ്ട്. രാജ്യത്ത് വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മയും വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന സാമ്പത്തിക അസമത്വവും ജനജീവിതം കൂടുതൽ ദുഷ്കരം ആക്കിയിട്ടുണ്ട്. തൊഴിലില്ലായ്മയും, ദാരിദ്ര്യം എന്നിവ അതിജീവിക്കുന്നതിനായി ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ നിയമവും ദേശീയഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമവും രാജ്യത്ത് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ദാരിദ്ര്യവും വിശപ്പും ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതിൽ രാജ്യം പിന്നോട്ടു പോകുന്നുണ്ട് എന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണ്.

എന്നാൽ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് അതി ദാരിദ്ര്യമില്ലാത്ത കേരളത്തിനായുള്ള പരിശ്രമത്തിലാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ. സമൂഹത്തിലെ അതിദരിദ്രരെ കണ്ടെത്തുകയും അവർ നേരിടുന്ന അതിഗുരുതരാവസ്ഥയ്ക്ക് പരിഹാരമാകുന്ന മൈക്രോ പ്ലാനുകൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാണ് സംസ്ഥാനം മുൻഗണന നൽകിയിട്ടുള്ളത്. പ്രേരിഷ്കരണം മുതൽ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തോടൊപ്പം നടപ്പാക്കിയ ജനകീയാസൂത്രണ പരിപാടിയും കേരളത്തിന്റെ മികച്ച നേട്ടങ്ങൾക്ക് ശക്തി പകർന്നിട്ടുണ്ട്.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച ധനവും, ഭരണ പിന്തുണയും ജനകീയ സഹായവും ഏറ്റവും താഴെത്തട്ടിൽ നടക്കുന്ന ആസൂത്രണവും ഗുണപരമായ മാറ്റങ്ങൾക്ക് സഹായകരമായിട്ടുണ്ട്. ഈ നേട്ടങ്ങൾക്കിടയിലും ശ്രദ്ധിക്കാതെ വീട്ടുപോയതും അവഗണനയിൽ വീണുപോയതുമായ ഒട്ടേറെ പ്രശ്നങ്ങൾ അവശേഷിക്കുന്നു എന്ന യഥാർത്ഥ്യത്തോടെ മുന്നോട്ടു പോകുന്നതിനാണ് പുതിയ ഭരണസമിതികൾ 14-ാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയിൽ ഊന്നൽ നൽകേണ്ടത്. അതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് വളരെ കുറഞ്ഞതാണെങ്കിലും അതിസൂക്ഷ്മതലത്തിൽ തുടരുന്ന അതിദാരിദ്ര്യം. അതിദരിദ്രകുടുംബങ്ങളെ കണ്ടെത്തി അവർക്ക് മാനുഷിക മൂല്യങ്ങൾനൽകി അതിജീവനത്തിന് സഹായിക്കുന്ന ദീർഘമായ പ്രവർത്തനപദ്ധതിയാണ് അതിദരിദ്രരില്ലാത്ത കേരളം. രണ്ടു മഹാപ്രളയത്തെയും അതിജീവിച്ച് ഇപ്പോഴും മാറിയിട്ടില്ലാത്ത കൊവിഡ് എന്ന മഹാമാരിയുടെ പ്രതിരോധത്തിൽ കാണിക്കുന്ന ജാഗ്രതയാണ് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിജയത്തിനാവിശ്യം. അതിനായി ഒത്തൊരുമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാം.

എച്ച്. ദിനേശൻ ഐ.എ.എസ്.
 പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ

“സമാധാനത്തിലേക്ക് ഒരു പാതയില്ല. സമാധാനമാണ് പാത.”

മഹാത്മാഗാന്ധി

പഞ്ചായത്ത് ബജറ്റ് - തയ്യാറാക്കലും അംഗീകാരവും

■ അനീഷ് കുമാർ. കെ.വി.

2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷം അവസാനിക്കാൻ ഇനിക്കറച്ചു നാളുകളെ ബാക്കിയുള്ളു. ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷം അവസാനിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് പഞ്ചായത്തുകൾ നിർബന്ധമായും ചെയ്തിരിക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സുപ്രധാനമായ ഒന്നാണ് അടുത്ത സാമ്പത്തിക വർഷത്തേക്കുള്ള ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കൽ. പഞ്ചായത്തുകളിൽ ബജറ്റ് രൂപീകരണത്തിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ട സമയമാണിപ്പോൾ. ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പൊതുവായി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട ചില കാര്യങ്ങൾ പങ്കുവെയ്ക്കുകയാണിവിടെ.

ധനകാര്യ പരിപാലനത്തിന്റെ നെടുംതൂണാണ് ബജറ്റ്. ഒരു വർഷത്തേക്കുള്ള

പ്രതീക്ഷിത വരവിന്റേയും ചെലവിന്റേയും സംഗ്രഹമാണ് എന്ന് ചുരുക്കി പറയാം. വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നും സമാഹരിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിഭവങ്ങൾ കണ്ടെത്തി അവ നിത്യനിദാന ചെലവുകൾക്കും വികസന പദ്ധതികൾക്കും പ്രത്യേക ഉദ്ദേശ്യ പദ്ധതികൾക്കുമായി നിലവിലുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ അനുസരിച്ച് വകയിരുത്തുന്ന പ്രവർത്തനത്തിനെ ബജറ്റിംഗ് എന്ന് വിളിക്കാം. വിവിധ നികുതികൾ, ഫീസുകൾ, മറ്റു ലഭ്യമാകാവുന്ന തനതു വരുമാന വിഭവങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക. സർക്കാർ ഗ്രാന്റുകൾ, പ്രത്യേക ഉദ്ദേശ്യ ഗ്രാന്റുകൾ വിവിധ സർക്കാർ ഏജൻസികളിൽ നിന്നുള്ള ഗ്രാന്റുകളും ഫണ്ടുകളും, വായ്പകൾ എന്നിവ

ക്രോഡീകരിക്കുക, ലഭ്യമാകുന്ന വിഭവങ്ങൾ സൂക്ഷ്മതല പങ്കാളിത്ത ആസൂത്രണത്തിലൂടെ വികസന പദ്ധതികൾക്കായി വകയിരുത്തുക, ദൈനം ദിന ഭരണ ചെലവുകൾക്കും മുൻകൂട്ടി കാണാൻ കഴിയുന്ന മറ്റ് ചെലവുകൾക്കും ആവശ്യമായ തനതു വരുമാനം വകയിരുത്തുക, അംഗീകൃത ബജറ്റിനു വിധേയമായാണോ വിനിയോഗം നടക്കുന്നത് എന്ന് ഉറപ്പാക്കുക എന്നിവയെല്ലാം അതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

തിരുവിതാംകൂറിൽ മാർത്താണ്ഡവർമ്മയുടെ കാലത്ത് 'പതിവ് കണക്ക്' എന്ന പേരിൽ വരവ് ചെലവുകളുടെ കണക്ക് അവതരിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. മുളകുമടലിലകാര്യക്കാരൻ ആയിരുന്നു അവതരണ

ത്തിന്റെ ചുമതല. കേരളത്തിലെ ബജറ്റിംഗിന്റെ ചരിത്രം ഇവിടം മുതൽ ദൃശ്യമാണ്. സ്വതന്ത്ര്യത്തിനു ശേഷം ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 112,202 എന്നിവ പ്രകാരം കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ബജറ്റ് വിശദമായി നിർവ്വചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. 1993 ലെ 73-ാം ഭരണഘടനഭേദഗതി പ്രകാരമാണ് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഭരണഘടന പദവി ലഭ്യമായത്. അതുവരെ ഭരണഘടനയിലെ പഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രവർത്തനമാനദണ്ഡങ്ങൾ 243-ാം അനുച്ഛേദത്തിലൊതുങ്ങിയതായിരുന്നു. 73-ാം ഭരണഘടനഭേദഗതി പ്രകാരം 243 എ മുതൽ ഒ വരെ അനുച്ഛേദങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തതോടെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പുതിയ രൂപവും ഭാവവും കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ 25-ാം വാർഷികം ആഘോഷിക്കുകയാണ്. ജനകേന്ദ്രീകൃതവികസനവും ജനകീയപങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള ആസൂത്രണവും നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ലഭിച്ച പ്രാധാന്യം കേരളത്തിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ അസാമാന്യമായ പുരോഗതിക്ക് കാരണമായിട്ടുണ്ട്. വികസനപ്രക്രിയയിലും ആസൂത്രണത്തിലും ലോകനിലവാരത്തിലേക്കുയരാൻ കേരളത്തിലെ പഞ്ചായത്തുകൾക്കായിട്ടുണ്ട്. ത്രിതലപഞ്ചായത്തുകൾ ഇന്ന് കേരളത്തിന്റെ ഭരണ നിർവ്വഹണരംഗത്ത് അവിഭാജ്യഘടകമാണ്. ആ പുരോഗതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ സാമ്പത്തിക അസൂത്രണത്തിലും പരിപാലനത്തിലും പ്രതിഫലിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ സാമ്പത്തിക പരിപാലനത്തിന്റെ നെടുംതൂണായി ബജറ്റിംഗ് മാറേണ്ടതുണ്ട്.

കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമത്തിലെ 214-ാം വകുപ്പിലാണ് ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനേയും ബജറ്റിനനുസൃതമായ നിയന്ത്രണങ്ങളെ കുറിച്ചും വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമത്തിലെ 175-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം തയ്യാറാക്കുന്ന വാർഷിക വികസനപദ്ധതിയും ബജറ്റിന്റെ ഭാഗമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ബജറ്റ് വർഷത്തിന്റെ ആരംഭത്തിനു മുൻപ് ബജറ്റ് അംഗീകരിക്കണം എന്നും കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം വ്യവസ്ഥചെയ്യുന്നു. സാമ്പത്തിക വർഷത്തേക്കാണ് ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നത് എന്നതിനാൽ ഏപ്രിലിൽ ആരംഭിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷത്തേക്കുള്ള ബജറ്റ് ആ കലണ്ടർ

● ● ●

**വികസന പദ്ധതി
ആസൂത്രണം, പദ്ധതി ഇതര
നിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവ രണ്ട്
സമാന്തര പ്രക്രിയകളായി
ആരംഭിച്ച്
പൂർത്തീകരിക്കപ്പെട്ടതിനു ശേഷം
അംഗീകൃത വികസന
പദ്ധതിയും അന്തിമമായ
പദ്ധതി ഇതര നിർദ്ദേശങ്ങളും
സംയോജിപ്പിച്ചാണ് ബജറ്റ്
രൂപീകരണം
പൂർത്തിയാക്കുന്നത്.**

● ● ●

വർഷം മാർച്ച് 31 നു മുൻപ് അംഗീകരിക്കണം. അപ്രകാരം ബജറ്റ് അംഗീകരിക്കാത്തതു മൂലം സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി സംജാതമായാൽ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം 193-ാം വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് സർക്കാരിന് പഞ്ചായത്തിനെ പിരിച്ചുവിടാവുന്നതാണ്. അംഗീകരിച്ച ബജറ്റിൽ വകയിരുത്താത്ത ആവശ്യങ്ങൾക്കും (കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം വകുപ്പ് 156(5) ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയതൊഴികെ) വകയിരുത്തിയിട്ടില്ലാത്തവയും ചെലവ് ചെയ്യാൻ പാടില്ല എന്നും വ്യവസ്ഥയുണ്ട്.

**ബജറ്റ് രൂപീകരണം
അംഗീകാരം**

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ 02.12.2016 ലെ സ.ഉ(സാധാ)നം.3291/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ബജറ്റ് മാന്വൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ബജറ്റ് രൂപീകരണം, ബജറ്റ് അംഗീകാരം, ബജറ്റിനനുസൃതമായ ചെലവ് നിയന്ത്രണം, ബജറ്റിന്റെ കാലികമായ പുതുക്കൽ നടപടികൾ എന്നിവ ഈ മാന്വലിൽ വിശദമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ 309 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിലവിൽ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ്

ലോക്കൽ ഗവർണൻസ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (ILGMS) നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിനനുസരിച്ച് ബജറ്റ് മാനുവലിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തേണ്ടതുണ്ട്. എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ILGMS നടപ്പിലാക്കിയ ശേഷം പുതിയതോ പരിഷ്കരിച്ചതോ ആയ ബജറ്റ് മാനുവൽ സർക്കാർ പുറത്തിറക്കുന്നതുവരെ നിലവിലുള്ള മാനുവലിന് അനുസൃതമായി വേണം ILGMS നടപ്പിലാക്കിയ പഞ്ചായത്തുകളുടെ ബജറ്റ് രൂപീകരണം.

വികസന പദ്ധതി ആസൂത്രണം, പദ്ധതി ഇതര നിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവ രണ്ട് സമാന്തര പ്രക്രിയകളായി ആരംഭിച്ച് പൂർത്തീകരിക്കപ്പെട്ടതിനു ശേഷം അംഗീകൃത വികസന പദ്ധതിയും അന്തിമമായ പദ്ധതി ഇതര നിർദ്ദേശങ്ങളും സംയോജിപ്പിച്ചാണ് ബജറ്റ് രൂപീകരണം പൂർത്തിയാക്കുന്നത്.

പദ്ധതി ശുപാർശകൾ

കേരളം 14-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലേക്കുള്ള ചുവടുവെച്ചിലാണ്. പുതുക്കിയ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖയും പദ്ധതി രൂപീകരണ പ്രക്രിയയും തയ്യാറായി വരുന്നതേ ഉള്ളൂ എന്ന് നമുക്കറിയാം. പതിനാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ ആദ്യ വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് നിലവിൽ ലഭ്യമായിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകാരം വാർഷിക പദ്ധതി രൂപീകരണ നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിച്ചാണ് വികസന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. വാർഷിക വികസന പദ്ധതിക്ക് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ അംഗീകാരം ലഭ്യമാകുന്നതുവരെയുള്ള നടപടികൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

പദ്ധതി ഇതര ശുപാർശകൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി ഘടകസ്ഥാപന മേധാവികളുടെ യോഗം വിളിച്ച ചേർത്ത് പദ്ധതി ഇതര ശുപാർശകൾ/നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതും ഒരു മാസത്തെ സമയം അനുവദിക്കാവുന്നതുമാണ്. സ്ഥാപന മേധാവികൾ ബജറ്റ് മാന്വലിന്റെ അനുബന്ധം 1 ൽ ചെലവ് സംബന്ധിച്ച ശുപാർശകളും അനുബന്ധം 2 ൽ വരവ് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങളും തയ്യാറാക്കി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിക്ക് നൽകണം. സെക്രട്ടറി പഞ്ചായത്തിന്റെ പൊതുവായ ചെലവ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുബന്ധം 3 ലും വരവ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുബന്ധം 4 ലും

തയ്യാറാക്കണം. എല്ലാ സ്ഥാപന മേധാവികളിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്നതും സെക്രട്ടറി തയ്യാറാക്കിയതുമായ 1 മുതൽ 4 വരെ അനുബന്ധങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് അനുബന്ധം 5.1ൽ ചെലവ് നിർദ്ദേശങ്ങളും 5.2ൽ വരവ് നിർദ്ദേശങ്ങളും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി തലത്തിൽ തയ്യാറാക്കണം. അപ്രകാരം തയ്യാറാക്കിയ അനുബന്ധങ്ങൾ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ ചർച്ച ചെയ്ത് ശുപാർശകളോടെ ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കണം. ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി എല്ലാ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ശുപാർശകളും പരിഗണിച്ച് പഞ്ചായത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പദ്ധതി ഇതര നിർദ്ദേശങ്ങൾ അന്തിമമാക്കണം.

പദ്ധതി ബജറ്റ് സംയോജനം

അംഗീകരിച്ച വാർഷിക വികസന പദ്ധതിയും ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി അന്തിമമാക്കിയ പദ്ധതി ഇതര നിർദ്ദേശങ്ങളും സംയോജിപ്പിച്ച് ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കണം. ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ആണ് ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. വാർഷിക പദ്ധതി അംഗീകാര നടപടി പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടില്ലാത്ത സാഹചര്യമുണ്ടെങ്കിൽ പഞ്ചായത്ത് തീരുമാന പ്രകാരം വിഷയമേഖലകളിലെ വകയിരുത്തൽ അനുസരിച്ച് ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കാം.

ബജറ്റ് അവതരണവും അംഗീകാരവും

മാർച്ച് ആദ്യവാരം പഞ്ചായത്തിന്റെ പ്രത്യേക യോഗത്തിലാണ് ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കേണ്ടത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റിന്റെ ആമുഖ പ്രസംഗം കഴിഞ്ഞാണ് ബജറ്റ് അവതരണം. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ നയപ്രഖ്യാപനം എന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റിന്റെ ആമുഖ പ്രസംഗത്തെ വിശേഷിപ്പിക്കാം. ബജറ്റിന്റെ വീക്ഷണം, കർമ്മ പദ്ധതി, നയ സമീപനം, ലക്ഷ്യങ്ങൾ, മുൻഗണനകൾ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുതാകണം ബജറ്റ് പ്രസംഗം. ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ ആയ വൈസ് പ്രസിഡന്റ് ആണ് ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കേണ്ടത്. ബജറ്റ് കുറിപ്പും ബജറ്റ് ഷെഡ്യൂളുകളും വിശദമായി അവതരിപ്പിക്കണം. ബജറ്റ് രേഖകൾ എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും വിതരണം ചെയ്യണം.

മാർച്ച് 31 ന് മുമ്പ് ചേരുന്ന പ്രത്യേക യോഗത്തിലാണ് ബജറ്റ് അംഗീകരിക്കേണ്ടത്.

ബജറ്റ് രൂപീകരണം സമയക്രമം

ഘടക സ്ഥാപന മേധാവികളുടെ യോഗം	ഡിസംബർ 15നകം
പ്രപ്പോസലുകൾ സ്വീകരിക്കൽ	ജനുവരി 15നകം
സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗം	ജനുവരി 22 നകം
ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കൽ	ഫെബ്രുവരി 1നകം
ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കൽ	മാർച്ച് 1നകം
ബജറ്റ് അവതരണയോഗം	മാർച്ച് ആദ്യ വാരത്തിനകം
ബജറ്റ് അംഗീകാരം	മാർച്ച് 31 നകം

ണ്ടത്. വിശദമായ ചർച്ചക്ക് സമയം അനുവദിക്കണം. അവതരിപ്പിച്ച ബജറ്റിൽ ഭേദഗതികൾ ആവശ്യമാണെന്ന് പഞ്ചായത്ത് യോഗം കരുതുന്നപക്ഷം പ്രസ്തുത ഭേദഗതികൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് ബജറ്റ് അംഗീകരിക്കേണ്ടത്.

ബജറ്റ് സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും ഷെഡ്യൂളുകളും

ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന്റെ ബജറ്റ് 13 ഷെഡ്യൂളുകളിലായാണ് തയ്യാറാക്കുന്നത്. ബജറ്റ് മാനുവലിലെ വർക്ക് ഷീറ്റ് 1 അനുസരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ പ്രാരംഭ ബാക്കിയുടെയും 1 മുതൽ 12 വരെയുള്ള ബജറ്റ് ഷെഡ്യൂളുകളുടെയും സംഗ്രഹമാണ് ബജറ്റ് സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ്. ബജറ്റ് ഷെഡ്യൂളുകളിൽ മൂന്നു വർഷത്തെ സംഖ്യകൾ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ട

തുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ യഥാർത്ഥ തുകകൾ തനതു വർഷത്തെ എല്ലാ ഭേദഗതികളും ഉൾപ്പെടുത്തിയ ബജറ്റ് തുകകൾ, ബജറ്റ് വർഷത്തേക്കുള്ള പ്രതീക്ഷിത തുകകൾ എന്നിവ. കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ യഥാർത്ഥ തുകകൾ വാർഷിക ധനകാര്യ പത്രികയിലെ ഇൻകം ആന്റ് എക്സ്പെന്റിച്ചർ ഷെഡ്യൂളുകൾ, റസിപ്റ്റ് ആന്റ് പേയ്മെന്റ് ഷെഡ്യൂളുകൾ, ക്യാപിറ്റൽ കോൺട്രിബ്യൂഷൻ ലഡ്ജർ എന്നിവയിൽ നിന്ന് ചുവടെ ചേർക്കും പ്രകാരം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

- ബിഎസ് 1 – IE I-I
- ബിഎസ് 2 – IE I-3,I-4(b),I-5(b),I-8,I-9
- ബിഎസ് 3 – IE 1-6
- ബിഎസ് 4 – IE 1-6
- ബിഎസ് 5 – IE 1-6

- ബിഎസ്6 – RP 32
- ബിഎസ്7 – Capital Contribution
- ബിഎസ് 8 – IE I-10(b),I-11(b),I-12(b), I-13
- ബിഎസ്9 – IE I-14,I-14(a),I-14(b),I-14(c), I-14(e)
- ബിഎസ്10 – IE I-14(d)
- ബിഎസ്11 – RP 32
- ബിഎസ്12- RP -38, RP-40

തൻ വർഷ തുകകൾ എല്ലാ ദേദഗതിയും ഉൾപ്പെടുത്തി അംഗീകരിച്ച തൻവർഷ ബജറ്റിന്റെ കോളം 5ൽ നിന്നും എടുക്കാവുന്നതാണ്. കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ യഥാർത്ഥ തുകകൾ, തനതുവർഷത്തെ എല്ലാ ദേദഗതികളും ഉൾപ്പെടുത്തിയ ബജറ്റ് തുകകൾ ഇവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കാളിത്ത ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലൂടെ തയ്യാറാക്കിയ ബജറ്റ് വർഷത്തേക്കുള്ള പ്രതീക്ഷിത തുകകൾ ആണ് ബജറ്റ് വർഷ തുകയായി ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടത്. ബജറ്റ് ഷെഡ്യൂൾ 13ൽ തൻവർഷം പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ഡെപോസിറ്റുകളുടെ/ ഋണശീർഷകണക്കുകളുടെ വരവ് ചെലവ് വിവരങ്ങളാണ് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടത്. വർക്ക് ഷീറ്റ് 2 ഉപയോഗിച്ച് പദ്ധതി റവന്യൂ മൂലധന വരവുകളുടെ വിവരം തയ്യാറാക്കാം. ബജറ്റ് ഷെഡ്യൂൾ 4 ലെയും 7 ലെ യും തുകകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ഈ വർക്ക് ഷീറ്റ് ഉപയോഗിക്കാം. വർക്ക് ഷീറ്റ് 3 ഉപയോഗിച്ച് പദ്ധതി റവന്യൂ മൂലധന ചെലവുകളുടെ വിവരം തയ്യാറാക്കാം. ബജറ്റ് ഷെഡ്യൂൾ 9 ലെയും 12 ലെ യും തുകകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ഈ വർക്ക് ഷീറ്റ് ഉപയോഗിക്കാം.

ബജറ്റ് എന്നത് വരവ് ചെലവ് കണക്കാണല്ലോ. ബജറ്റിലെ വരവുകളെയും ചെലവുകളെയും റവന്യൂ വരവുകൾ, മൂലധനവരവുകൾ, റവന്യൂ ചെലവുകൾ, മൂലധന ചെലവുകൾ എന്നിങ്ങനെ വർഗ്ഗീകരിക്കാം

റവന്യൂ വരവുകൾ

എല്ലാ നികുതി നികുതി ഇതര വരവുകളും പൊതു ആവശ്യ ഗ്രാന്റ് കൂടാതെ റവന്യൂ ചെലവിനായി കൈമാറുന്ന ഗ്രാന്റുകളും ഫണ്ടുകളും വായ്പകളും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ് റവന്യൂ വരവുകൾ.

മൂലധന വരവുകൾ

റവന്യൂ വരവുകളല്ലാതെ ലഭ്യമാകുന്ന എല്ലാ വരവുകളും മൂലധന വരവുകളാണ്.

റവന്യൂ ചെലവുകൾ

ഒന്നിലധികം വർഷക്കാലത്തേക്ക് ഗുണം ലഭിക്കാത്ത ചെലവുകളെ പൊതുവേ റവന്യൂ ചെലവുകളായി കണക്കാക്കാം.

മൂലധന ചെലവുകൾ

ഒന്നിലധികം വർഷക്കാലത്തേക്ക് ഗുണം ലഭിക്കുന്ന ചെലവുകളാണ് മൂലധന ചെലവുകൾ. ആസ്തികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയോ നിലവിലുള്ള ആസ്തിയുടെ ക്ഷമത, പരിമാണം, കാലപരിധി തുടങ്ങിയവ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയോ ചെയ്യുന്ന ചെലവുകളാണ് പൊതുവേ മൂലധന ചെലവുകളായി പരിഗണിക്കുന്നത്.

ബജറ്റ് ദേദഗതി / പരിഷ്കരണം

അംഗീകൃത ബജറ്റിൽ വകയിരുത്താത്ത ഇനത്തിൽ ചെലവ് ചെയ്യേണ്ട സാഹചര്യത്തിലോ വകയിരുത്തിയ തുകയിലും കൂടുതൽ ആവശ്യമായി വരുകയോ ചെയ്യുന്ന സംഗതികളിൽ ബജറ്റ് ദേദഗതി/സൂപ്പിമെന്റിംഗ് ബജറ്റ് അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. പഞ്ചായത്തിന്റെ സാധാരണ യോഗത്തിൽ ബജറ്റ് ദേദഗതി അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. വികസന പദ്ധതി അംഗീകാരം ലഭിക്കാതെ ബജറ്റ് അംഗീകരിക്കുന്ന സംഗതികളിൽ വാർഷിക പദ്ധതി അംഗീകാരം ലഭ്യമായ ഉടനെ ബജറ്റിൽ ആവശ്യമായ ദേദഗതി വരുത്തി അംഗീകരിക്കണം.

ജെന്റർ ബജറ്റിംഗ്

ജെന്റർ ബജറ്റിംഗ് എന്നത് പ്രത്യേകമായി തയ്യാറാക്കേണ്ടതല്ല. തയ്യാറാക്കിയ ബജറ്റിലെ ലിംഗപദവിപരമായ അപഗ്രഥനമാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അപ്രകാരം അപഗ്രഥിക്കുന്നതിലൂടെ ബജറ്റ് വകയിരുത്തലിലെ ലിംഗപദവി അനുപാതം ദൃശ്യമാക്കുക എന്നതാണ് ലക്ഷ്യം.

പെർഫോമൻസ് ബജറ്റ്

ബജറ്റിലെ ചെലവ് വകയിരുത്തലുകളിലൂടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന അനന്തരഫലം എന്താണ് എന്നത് പെർഫോമൻസ് ബജറ്റിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നു.

ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ

ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ

ബജറ്റ് വർഷത്തെ പ്രതീക്ഷിത തനത് വരുമാനം, പൊതു ആവശ്യ ഗ്രാന്റ് എന്നിവയുടെ 5 ശതമാനം ബജറ്റ് മിച്ചമായി

ഉണ്ടാകണം

പൊതു ആവശ്യ ഗ്രാന്റ് ഒഴികെയുള്ള ഗ്രാന്റുകൾ, വായ്പകൾ, കൈമാറി നൽകുന്ന ഫണ്ടുകൾ, പ്രത്യേക ഉദ്ദേശ്യ ഗ്രാന്റുകൾ എന്നിവക്ക് പൂർണ്ണമായും ചെലവ് വകയിരുത്തണം.

ബജറ്റ് വർഷം സാധ്യതയുള്ള എല്ലാ ചെലവുകൾക്കും വകയിരുത്തൽ ഉണ്ടാകണം (ഉദാ. തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ചെലവുകൾ).

ജനാധിപത്യസർക്കാരുകൾ ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനും അതിജീവനത്തിനും സന്തോഷകരമായ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാകണം. ദീർഘവീക്ഷണത്തോടെ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കുകയും വരുംതലമുറകൾക്കു കൂടി ഉപയോഗയോഗ്യമാകും വിധം പരിസ്ഥിതിയേയും ചുറ്റുപാടുകളേയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനു കരുതലോടെ പ്രവർത്തിക്കുകയും വേണം. ജനങ്ങളോട് ഏറ്റവും അടുത്തു നില്ക്കുന്നതും അവരുടേയും പ്രദേശത്തിന്റേയും പ്രശ്നങ്ങൾ അടുത്തു നിന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നതുമായ ജനാധിപത്യ ഭരണസംവിധാനം എന്ന നിലയിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വളരെയേറെ ഉത്തരവാദിത്തവും പ്രാധാന്യവുമുണ്ട്. പുതിയ കാലത്തിന്റെ വെല്ലുവിളികളെയും പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങളെയും ദുരന്തങ്ങളെയും നേരിടുന്നതിനും തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ പരമ പ്രധാനമായ പങ്ക് വഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പരമാവധി വിഭവങ്ങൾ സമാഹരിക്കുക, കൃത്യവും സൂക്ഷ്മവുമായ വിനിയോഗം ഉറപ്പുവരുത്തുക, മിതവും ഫലപ്രദവുമായ ചെലവഴിക്കൽ നയങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക, ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ ആസൂത്രണ നടപടികൾ ഫലപ്രദമാക്കുക, ജനങ്ങൾക്കും ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും അനായാസം മനസ്സിലാവുന്ന തരത്തിൽ രേഖകൾ തയ്യാറാക്കുക, പ്രായോഗികത ഉറപ്പാക്കുക തുടങ്ങി ബജറ്റ് ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിന് നിരവധി തലങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ പുലർത്തേണ്ടതുണ്ട്. പ്രായോഗികവും യഥാർത്ഥ്യത്തോടു പൊരുത്തപ്പെടുന്നതുമായ ബജറ്റ് പങ്കാളിത്ത ആസൂത്രണത്തോടെ തയ്യാറാക്കുകയും അംഗീകൃത ബജറ്റ് പ്രകാരം നിയന്ത്രിത വിഭവവിനിയോഗം സാധ്യമാകുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ വികേന്ദ്രീകൃത ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ഉത്തംഗ ശ്രേണിയിലേക്ക് കേരളത്തിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ എത്തിച്ചേരുന്ന കാലം വിദൂരമല്ല. □

ലേഖകൻ നെടുമ്പ്രം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ ഹെഡ് ക്ലർക്കാണ്

ഗ്രാമങ്ങൾ : ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയുടെ നട്ടെല്ല്

■ ഡോ. ജോമോൻ മാത്യു

ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയിൽ സുപ്രധാനമായൊരു നാഴികക്കല്ല് കൂടി പിന്നിട്ടിരിക്കുകയാണ് ഉപഭോക്തൃസംസ്ഥാനമായ കേരളം. എഡ് സെഫ്ലി ആന്റ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ (FSSAI) സെപ്റ്റംബർ 20ന് പുറത്തിറക്കിയ 2020-21 ലെ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ റാങ്കിംഗിൽ വലിയ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ കേരളത്തിന് രണ്ടാം സ്ഥാനം.

വില പത്രവാർത്തകളിൽ നിന്ന് തുടങ്ങാം. "ബ്രാക്ക്സിറ്റും കോവിഡും വില്ലനായി: ഭക്ഷ്യക്ഷാമത്തിൽ വലഞ്ഞ് ബ്രിട്ടൻ." ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് ഒരു പ്രമുഖ മലയാളദിനപത്രം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച റിപ്പോർട്ടിന്റെ തലക്കെട്ടാണിത്. ഇതിൽ അതിശയിക്കാതെ തിരക്കുവെക്കുന്നത് ചോദ്യമെങ്കിൽ ആദ്യമോർത്തിരിക്കേണ്ടത് ബ്രിട്ടൻ ഒരു വികസിത രാജ്യമാണെന്ന സത്യമാണ്. ബ്രിട്ടനിലെ ഭൂരിഭാഗം സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകളിലും അവശ്യസാധനങ്ങളുടെ സ്റ്റോക്ക് തീർന്നുവെന്നാണ് റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഉള്ളടക്കം. വില്ലനായെത്തിയത് കോവിഡും. ഒരു വികസ്വര രാജ്യത്തിന്റെ തെക്കേയറ്റത്തിൽ

രൂന്ന് വികസനത്തിന്റേയും സുഭിക്ഷതയുടേയും ഒക്കെ പ്രതീകമായി നമ്മൾ കരുതിവെച്ചിരിക്കുന്ന രാജ്യങ്ങളിലൊന്നാണ് കേവലമൊരു കോവിഡ് പ്രതിസന്ധിയിൽ ഭക്ഷ്യ അരക്ഷിതാവസ്ഥയിലേക്ക് തള്ളപ്പെട്ടതെന്ന് ഓർക്കണം.

ഇനി ഇന്ത്യയിലേക്ക് വരാം. "ആഗോള വിശപ്പ് സൂചികയിൽ ഇന്ത്യ 101-മത്" കഴിഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിൽ ഏറെ ചർച്ചചെയ്യപ്പെടുകയും 'അശാസ്ത്രീയം' എന്ന്, നാം സ്വയം ന്യായീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതുമായ റിപ്പോർട്ട്. 116 രാജ്യങ്ങൾക്കിടയിൽ നടത്തിയ 2021 ലെ ആഗോള വിശപ്പ് സൂചികയിലെ സ്ഥാനം വിശദീകരിക്കുന്ന ഇന്ത്യ

യുടെ ദൈന്യതയുടെ മുഖം കൂടി വരച്ചിട്ടുണ്ട്. പോഷകാഹാരക്കുറവ് (അതുവഴി ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയും) സുപ്രധാന മാനദണ്ഡമായ ഇൻഡക്സിൽ തൊട്ടടുത്ത അയൽ രാജ്യങ്ങളേക്കാൾ ഏറെ പിന്നിലാണ് നാം. ദാരിദ്ര്യവും പോഷകക്കുറവും നിരന്തരം നിരീക്ഷിക്കുന്ന പ്രസ്തുത സൂചിക നമ്മുടെ 'ഇൻക്ലൂസീവ് ഗ്രോത്ത്' എന്ന ഇനിയും നടക്കാത്ത സ്വപ്നത്തെക്കൂടിയാണ് തുറന്നു കാട്ടുന്നത്.

ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ കേരളത്തിൽ

സുരക്ഷിത ഭക്ഷണം ഉറപ്പാണോ കേരളത്തിൽ? മാനവ വികസന സൂചികയിലെ നോപ്പോലെ ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയുടെ

കാര്യത്തിലും കേരളം ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കൊക്കെ മാതൃകയും ഒരു പക്ഷേ ലോക രാജ്യങ്ങൾക്കൊപ്പം സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു കാണാം.

ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയിൽ സുപ്രധാനമായൊരു നാഴികക്കല്ല് കൂടി പിന്നിട്ടിരിക്കുകയാണ് ഉപഭോക്തൃസംസ്ഥാനമായ കേരളം. ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആന്റ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ (FSSAI) സെപ്റ്റംബർ 20ന് പുറത്തിറക്കിയ 2020-21 ലെ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ റാങ്കിംഗിൽ വലിയ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ കേരളത്തിന് രണ്ടാം സ്ഥാനം. സൂചികയിൽ 72 പോയിന്റുകളോടെ ഗുജറാത്ത് ഒന്നാമതും 70 പോയിന്റുകളോടെ കേരളം രണ്ടാം സ്ഥാനത്തും നിൽക്കുമ്പോൾ തമിഴ്നാട് (64 പോയിന്റ്), ഒഡീഷ (60 പോയിന്റ്) എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങൾ യഥാക്രമം മൂന്നും നാലും സ്ഥാനത്താണ്. ചെറിയ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ ഗോവയാണ് ഒന്നാമത്. ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ നടപടികളിൽ മികച്ച പ്രകടനം നടത്താൻ കേരളത്തിന് കഴിയുമ്പോഴും ചില ആശങ്കകൾ കൂടി സൂചിക ബാക്കി വയ്ക്കുന്നുണ്ട്.

ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ സൂചിക

2018-19 മുതലാണ് കേന്ദ്രസർക്കാർ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ സൂചിക പുറത്തിറക്കാൻ തുടങ്ങിയത്. സുപ്രധാനമായ 5 മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് സൂചിക തയ്യാറാക്കുന്നത്.

- മാനവ വിഭവശേഷിയും സ്ഥാപന ഡേറ്റയും (20% ഊന്നൽ) - സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ വലുപ്പം ജനസംഖ്യ എന്നിവയ്ക്കനുസൃതമായി ആവാസവ്യവസ്ഥ

സാക്ഷരതയിലും ആരോഗ്യ സൂചകങ്ങളിലും ഏറെ മുന്നിലുള്ള നമ്മുടെ പൊതുഇട ഭക്ഷണശാലകളിലെ ശുചിത്വം ഉപഭോക്തൃ ബോധ വൽക്കരണവും ഏറെ മുന്നേറാനുണ്ടെന്ന സൂചനകൂടിയാണ് ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ സൂചിക ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്.

യും ഉദ്യോഗസ്ഥ പങ്കാളിത്തവും ഈ മാനദണ്ഡം പരിശോധിക്കുന്നു. ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ എണ്ണം, പരാതികൾക്കുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ, ട്രൈബ്യൂണലുകൾ, സംസ്ഥാനജില്ലാതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ഇവിടെ വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നു.

- അനുസരണം (30% ഊന്നൽ) - ഏറ്റവുമധികം ഊന്നൽ നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ മാനദണ്ഡപ്രകാരം ഭക്ഷ്യബിസിനസ് എത്രമാത്രം ലൈസൻസ്/രജിസ്ട്രേഷൻ പരിധിയിൽ വന്നി

ട്ടുണ്ട് എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നു. ലൈസൻസിംഗ്, കാര്യക്ഷമത, നിരീക്ഷണം, സുരക്ഷിതമല്ലാത്ത ഭക്ഷ്യബിസിനസ് സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പരിശോധന, സാമ്പിളുകളുടെ എണ്ണം, പരിശോധനാ രീതി, പരാതിപരിഹാര വേഗത, വെബ്പോർട്ടൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക് സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം ഇവിടെ വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നു.

- ഭക്ഷ്യപരിശോധന (20% ഊന്നൽ) - ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളുടെ ഗുണനിലവാരം, സാമ്പിൾ പരിശോധന സംവിധാനങ്ങൾ, അതിനാവശ്യമായ മനുഷ്യശേഷി, ലാബുകൾ (NABL അംഗീകൃത ലാബുകൾ), സഞ്ചരിക്കുന്ന ഭക്ഷ്യപരിശോധനാ ലാബ് സൗകര്യം എന്നിവയുടെയെല്ലാം അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഈ മാനദണ്ഡം പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.
- പരിശീലനവും കാര്യശേഷി വർദ്ധനവും (10% ഊന്നൽ) - ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ രംഗത്തുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ലബോറട്ടറി സ്റ്റാഫ് എന്നിവർക്കായുള്ള പരിശീലനം, ശില്പശാലകൾ, പരിശീലനങ്ങളുടെ എണ്ണം തുടങ്ങിയവയാണ് ഈ മാനദണ്ഡം പരിശോധിക്കുന്നത്.
- ഉപഭോക്തൃശാക്തീകരണം (20% ഊന്നൽ) - ഉപഭോക്തൃശാക്തീകരണത്തിന്റെ തോത് വിലയിരുത്തുകയാണ് ഈ മാനദണ്ഡത്തിലൂടെ ചെയ്യുന്നത്. റസ്റ്റോറന്റുകളിലെ ശുചിത്വ നിലവാരം, പാചകം ചെയ്ത എണ്ണയുടെ പുനരുപയോഗം, പാതയേറേ ഭക്ഷണശാലകളുടെ വൃത്തി തുടങ്ങിയവയ്ക്കൊപ്പം ഉപഭോക്തൃ ബോധവൽക്കരണത്തിനാ

**ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ സൂചിക റാങ്കിംഗ് (2020-21)
(വലിയ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിലെ റാങ്കിംഗ്)**

റാങ്ക്	സംസ്ഥാനം	മാനവ വിഭവം/സ്ഥാപന ഡേറ്റ	അനുസരണം	ഭക്ഷ്യ പരിശോധന	പരിശീലനം/വികസനം	ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണം	ആകെ
1.	ഗുജറാത്ത്	13	19	16	6	18	72
2.	കേരളം	13	22	17	8	10	70
3.	തമിഴ്നാട്	13	20	11	4	16	64
4.	ഒഡീഷ	11	20	11	5	13	60
5.	ഉത്തർ പ്രദേശ്	14	20	12	1	12	59
20.	ബീഹാർ	5	11	5	2	12	35

യുള്ള സർക്കാർ ശ്രമങ്ങളും ഈ മാനദണ്ഡത്തിൽ ഇടംപിടിക്കുന്നുണ്ട്.

- മുൻവർഷത്തെക്കാൾ ഒരു സ്ഥാനം മെച്ചപ്പെടുത്തി ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ സൂചികയിൽ കേരളം രണ്ടാം സ്ഥാനത്തേക്ക് കയറ്റുമ്പോൾ അതിൽ നിശ്ചയമായും അഭിമാനിക്കാനേറെയുണ്ട്. എന്നാൽ പട്ടികയിൽ പരാമർശിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ ചില ആശങ്ക കൂടിച്ചെയർത്തുന്നു. സൂചിക നിശ്ചയിക്കുന്ന 5 ൽ 4 മാനദണ്ഡങ്ങളിലും കേരളം മികച്ച പ്രകടനം നടത്തുമ്പോൾ, ഉപഭോക്തൃശാക്തീകരണത്തിൽ നാമേറെ പിന്നിലാണ്. വ്യക്തമായി പറഞ്ഞാൽ വലിയ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പിന്നിലുള്ള (20-ാം സ്ഥാനത്തുള്ള) ബീഹാർ പോലും ഉപഭോക്തൃശാക്തീകരണത്തിൽ 12 പോയിന്റുകൾ നേടിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ 10 പോയിന്റ് എന്നത് ആശങ്കയും സംശയവും ജനിപ്പിക്കുന്നത്. സാക്ഷരതയിലും ആരോഗ്യസൂചകങ്ങളിലും ഏറെ മുന്നിലുള്ള നമ്മുടെ പൊതുവെ ഭക്ഷണശാലകളിലെ ശുചിത്വം ഉപഭോക്തൃ ബോധവൽക്കരണവും ഏറെ മുന്നേറാനുണ്ടെന്ന സൂചനകളിയാണ് ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ സൂചിക ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്.

ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയുടെ നട്ടെല്ലു

കേരളത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങൾ സ്വാഭാവികമായി സംഭവിച്ചുപോകുന്നതല്ല. അത് കരുതലോടെ നാം നടപ്പാക്കിയിട്ടുള്ള കറുത്തുപൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ചുവടുപിടിച്ച് വളർന്നുവന്ന ഒന്നാണ്. ഉപഭോക്തൃ സംസ്ഥാനമായ കേരളം ഭക്ഷ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളെയാണ് ആശ്രയിക്കുന്നതെങ്കിലും ആ സുരക്ഷയുടെ വലയത്തിൽ നിന്ന് ഒരാൾപോലും വിട്ടുപോകരുതെന്ന ബോധപൂർവ്വമായ തന്ത്രം നടപ്പാക്കിയതിന്റെ കൂടി പ്രതിഫലനമാണ് മേൽ സൂചിപ്പിച്ച സൂചികയിലെ സ്ഥാനം. കോവിഡ് കാലം എല്ലായിടങ്ങളിലും പ്രതിസന്ധികൾ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ ഭക്ഷ്യസമ്പത്ത് പര്യാപ്തതയിലേക്ക് നീങ്ങിയതും നമ്മൾ കണ്ടതാണ്.

ലോക്ക്ഡൗൺ കാലത്തെ മടുപ്പാവ് കൃഷി, അതിനാവശ്യമായ സാമഗ്രികളുടെ വിതരണം, ജനകീയ ഹോട്ടലുകൾ, വിശപ്പുരഹിത കേരളമെന്ന ആശയം തുടങ്ങിയവ

യെല്ലാം. ഈ പദ്ധതികൾ വികേന്ദ്രീകൃതമായി നടപ്പായി എന്നതാണ് കേരളത്തിന്റെ നേട്ടം. 25 വർഷത്തെ ജനകീയാസൂത്രണ പാരമ്പര്യം, കടുബശ്രിയെന്ന നെടുമുടി, ശക്തവും ക്രിയാത്മകവുമായ തദ്ദേശഭരണം എന്നിവയാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ നമ്മുടെ ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയുടെ നട്ടെല്ലു എന്നതിൽ തർക്കമില്ല.

ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയിലേക്ക് ഒരു പടികൂടി

രാജ്യത്തെ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ ഗുണനിലവാര നിയമം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുവാൻ ക്രിയാത്മകമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ 'എഡ് സേഫ്റ്റി കേരള' നിരവധി പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ പഞ്ചായത്ത്, ഓപ്പറേഷൻ സാഗർ റാണി, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ ലാബുകൾ എന്നിവയൊക്കെ സംയോജിപ്പിക്കാൻ 'ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ ഭവൻ' കഴിയുന്നുണ്ട്. ശരിയായ ഭക്ഷണവും സുരക്ഷിത ഭക്ഷണവും ഉറപ്പാക്കേണ്ടത് സർക്കാരിന്റെ കൂടി കടമയാണ്. ജങ്ക് ഫുഡ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അനാരോഗ്യ ഭക്ഷണശീലങ്ങൾ, ഉപയോഗിച്ച എണ്ണയുടെ പുനരുപയോഗം, പാതയോര തട്ടുകടകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള റസ്റ്റോറന്റുകളിലെ ശുചിത്വം എന്നിവയെ

ല്ലാം സംബന്ധിച്ച സമഗ്രമായൊരു ബോധവൽക്കരണ പദ്ധതിയും, ആവശ്യമെങ്കിൽ കർക്കശമായ നിയമങ്ങളും ഉണ്ടാകണം. പരാതി/നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായി ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദ 'മൊബൈൽ ആപ്പ്', പോർട്ടൽ എന്നിവയും തുറന്നിടണം. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ഇപ്പോൾതന്നെ നടപ്പാക്കിവരുന്ന ഗ്രാമീണ ചന്തകൾ ശക്തിപ്പെടുത്താം. ഒരു ഗ്രാമത്തിന്റെ ജനസംഖ്യ, ഭക്ഷ്യ ആവശ്യങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യോത്പാദനം, വിതരണം എന്നിവ വിശകലനം ചെയ്ത് ഒരു 'ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ' തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. അത് സമീപഭാവിയയിലെ ഭക്ഷ്യ മുൻഗണനകളെ ചലനാത്മകമാക്കും. അതിലേക്കായി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയും നിലവിലുള്ള മുഴുവൻ 'സേന' കളും ഒരുമിക്കുന്ന പദ്ധതികൾ വിഭാവനം ചെയ്യാവുന്നതുമാണ്. 14-ാം പദ്ധതി തുടങ്ങുകയാണല്ലോ. 'പ്രാദേശിക ഭക്ഷ്യവിപ്ലവം' 14-ാം പദ്ധതിയുടെ അജണ്ടകളിൽ പ്രമുഖമായിരിക്കട്ടെ. ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയിലെ കേരളത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങൾ നിസ്സാരമല്ലെന്നറിയാം. എങ്കിലും ഓർക്കുക, ആരോഗ്യ കേരളത്തിലേയ്ക്കുള്ള ഏറ്റവും മികച്ച നിക്ഷേപമാണ് സുരക്ഷിത ഭക്ഷണം.

□

ഗ്ലോബൽ ഹംഗർ ഇൻഡക്സ് 2021 - ഇന്ത്യയിലെ വിശപ്പിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ

■ ഹസൈൻ. എം. മിനത്ത്

2015 ൽ ന്യൂയോർക്കിൽ നടന്ന ഐക്യ രാഷ്ട്രസഭ സമ്മേളനം ആഗോള വികസനത്തിന്റെ മാനദണ്ഡമായി 17 സുസ്ഥിര വികസനലക്ഷ്യങ്ങൾക്ക് (SDG) രൂപം നൽകുകയും ഈ ലക്ഷ്യങ്ങൾ 'അജണ്ട 2030' ആയി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യുകയുണ്ടായി. 2030 ഓട് കൂടി ലോക രാജ്യങ്ങൾ ഈ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടി എടുക്കുന്നതിനായുള്ള തീവ്രശ്രമങ്ങൾ നടത്താനും ഐക്യ രാഷ്ട്രസഭ ആഹ്വാനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ഈ ലക്ഷ്യത്തിൽ രണ്ടാമത്തേതും ഏറ്റവും

പ്രധാനപ്പെട്ട ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് വിശപ്പില്ലായ്മ, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ, മെച്ചപ്പെട്ട പോഷകാഹാരം എന്നിവ രാജ്യങ്ങൾ ഉറപ്പ് വരുത്തുക എന്നത്. എല്ലാ ജനങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകിച്ച് ദുർബല സാഹചര്യത്തിൽ കഴിയുന്ന കുട്ടികൾ അടക്കമുള്ളവർക്ക് വർഷം മുഴുവൻ മതിയായതും പോഷക സമൃദ്ധവുമായ ഭക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുക, 5 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികളിലെ വളർച്ച കുറവും, കൗമാരക്കാരായ പെൺകുട്ടികൾ, ഗർഭിണികൾ, മുലയൂട്ടുന്ന അമ്മമാർ,

വൃദ്ധർ തുടങ്ങിയവരിലെ എല്ലാ വിധ പോഷകാഹാര കുറവും ഇല്ലാതാക്കുക, കാർഷിക മേഖലയിലെ ഉൽപ്പാദന ക്ഷമത ഇരട്ടിയാക്കുക, സുസ്ഥിര ഭക്ഷ്യ ഉൽപ്പാദനം ഉറപ്പാക്കുക, ജനിതക വൈവിധ്യവൽക്കരണം, ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം, ഗവേഷണം സാങ്കേതികവിദ്യ എന്നിവ ഈ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ള സൂചികകളായും നിശ്ചയിക്കുകയുണ്ടായി. വിശപ്പ് രഹിത ലോകം എന്ന ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് ലോകരാജ്യങ്ങൾ നടത്തുന്ന ശ്രമങ്ങൾക്കി

ടയിൽ പുറത്ത് വന്ന ഗ്ലോബൽ ഹംഗർ ഇൻഡക്സ് (2021) റിപ്പോർട്ടിന് ഏറെ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. 116 രാജ്യങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ ഇന്ത്യയുടെ 101-ാം റാങ്ക് രാജ്യം നേരിടുന്ന വിശപ്പിന്റെ ദുഃസ്ഥിതി തുറന്ന് കാണിക്കുന്നതിനാൽ തന്നെ ഏറെ ചർച്ചയ്ക്ക് വഴിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

ആഗോള പട്ടിണി സൂചിക (GHI)

ആഗോള, ദേശീയ, പ്രാദേശിക തലത്തിൽ വിശപ്പിനെ സമഗ്രമായി അളക്കുന്നതിനും ട്രാക്ക് ചെയ്യുന്നതിനുമായി രൂപകൽപ്പന ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ് ആഗോള പട്ടിണി സൂചിക (GHI). വിശപ്പിനെതിരെ നടത്തുന്ന പോരാട്ടങ്ങളും തിരിച്ചടികളും നേട്ടങ്ങളും വിലയിരുത്തുന്നതിനായി ഓരോ വർഷവും GHI സ്റ്റോർ ആഗോള തലത്തിൽ കണക്കാക്കുന്നുണ്ട്. വിശപ്പിനെതിരായ പോരാട്ടത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധവും ബോധവൽക്കരണവും ഓരോ രാജ്യങ്ങളിലെയും വിശപ്പിന്റെ അളവ് താരതമ്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഫലപ്രദമായ ഒരു മാർഗ്ഗവും കൂടിയാണ് ആഗോള പട്ടിണി സൂചിക. വിശപ്പ് അളക്കുക എന്നത് അതീവ സങ്കീർണ്ണമായ ഒരു പ്രക്രിയ ആയത് കൊണ്ട് തന്നെ ശാസ്ത്രീയരീതികളും മാനദണ്ഡങ്ങളും ആധികാരികമായ സ്ഥിതിവിവരങ്ങളും ഉപയോഗിച്ചാണ് GHI തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള യൂനിസെഫ്, ഫുഡ് ആന്റ് അഗ്രികൾച്ചർ ഓർഗനൈസേഷൻ തുടങ്ങിയ ഏജൻസികളിൽ നിന്നും ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ജർമ്മനി ആസ്ഥാനമായ വെൽറ്റ് ഹംഗർ ഹൈൽപ്പും അയർലണ്ടിലെ കൺസേൺ വേൾഡ് വൈഡും ചേർന്നാണ് 2021 ലെ GHI സൂചിക തയ്യാറാക്കി റിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. വിശപ്പിന്റെ ബഹുമാനസ്വഭാവം കണ്ടെത്തുന്നതിനായ് പ്രാധാന്യമായും നാല് സൂചകങ്ങളുടെ മൂല്യങ്ങളാണ് എടുത്തിരിക്കുന്നത്.

- a) പോഷകാഹാരക്കുറവ്: കലോറിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രാജ്യത്തെ ആകെ ജനസംഖ്യയിൽ പോഷകാഹാരക്കുറവുള്ള ജനസംഖ്യയുടെ അനുപാതം
- b) കുട്ടികളുടെ ഭാരക്കുറവ് : അഞ്ച് വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളിൽ ഉയരത്തിനനുസരിച്ച് രൂക്കം കുറവുള്ള കുട്ടികളുടെ അനുപാതം

- c) കുട്ടികളിലെ വളർച്ച മുരടിപ്പ്: അഞ്ച് വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളിൽ പ്രായത്തിനനുസരിച്ച് ഉയരം കുറഞ്ഞ കുട്ടികളുടെ അനുപാതം
- d) ശിശുമരണ നിരക്ക്: അഞ്ച് വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളിലെ അപര്യാപ്തമായ പോഷകാഹാരത്തിന്റെയും അനാരോഗ്യകരമായ ചുറ്റുപാടുകളുടെയും ഭാഗമായി ഉള്ള മരണനിരക്ക് ഈ നാല് സൂചകങ്ങളുടെയും ആകെ

സ്റ്റോർ മൂല്യങ്ങൾ ആഗോളതലത്തിൽ 0 - 100 ആയി ഏകീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ നാല് സൂചകങ്ങളുടെയും കൂടി സ്റ്റോർ മൂല്യം പുജ്യം ആണെങ്കിൽ അത് രാജ്യത്തെ വിശപ്പില്ലാത്ത അവസ്ഥയെയാണ് കാണിക്കുന്നത്. രാജ്യത്തെ വിശപ്പിന്റെ സ്ഥിതി മോശമാകുന്നതിനനുസരിച്ച് സ്റ്റോർ പോയന്റ് കൂടും. 100 എന്നത് ഏറ്റവും മോശമായ അവസ്ഥയെ ആണ് കാണിക്കുന്നത്. അതേ പോലെ അഞ്ച് വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവ്, ഭാരക്കുറവ്, വളർച്ച മുരടിപ്പ്, ശിശുമരണ നിരക്ക് എന്നീ നാല് സൂചികകളുടെ മൂല്യങ്ങൾ മാത്രമേ ആഗോളതലത്തിൽ സ്റ്റോർ സ്റ്റാൻഡേർഡൈസ് ചെയ്യുന്നതിനായി കണക്കാക്കുന്നുള്ളൂ എന്നതും ഈ സൂചികയുടെ ഒരു പ്രത്യേകതയാണ്.

● ● ●
വിശപ്പ് രഹിത ലോകം എന്ന ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് ലോകരാജ്യങ്ങൾ നടത്തുന്ന ശ്രമങ്ങൾക്കിടയിൽ പുറത്ത് വന്ന ഗ്ലോബൽ ഹംഗർ ഇൻഡക്സ് (2021) റിപ്പോർട്ടിന് ഏറെ പ്രാധാന്യമുണ്ട്.

GHI സ്കെയിലുകൾ
 ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ GHI സ്റ്റോർ എത്രയെന്ന് (0- 100) ആ രാജ്യത്തിന്റെ നാല് സൂചക മൂല്യങ്ങളിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കാം. 2016 മുതൽ 2020 വരെയുള്ള നാല് വർഷക്കാലയളവിലെ വിവരങ്ങളാണ് സ്റ്റോർ കാണുന്നതിനായി എടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ സ്കോർ മൂല്യം ഉയരം തോറും അത് കാണിക്കുന്നത് കുട്ടികൾക്കിടയിലെ രൂക്ഷമായ പോഷകാഹാരക്കുറവും, ഭാരക്കുറവും, വളർച്ച മുരടിപ്പും, ശിശുമരണങ്ങളുമാണ്. വിശാലമായ അർത്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഉയർന്ന GHI സ്റ്റോർ കാണിക്കുന്നത് രാജ്യത്തെ ഭക്ഷണത്തിന്റെ

അഭാവം, മോശം നിലവാരമുള്ള ഭക്ഷണ ക്രമം, അപര്യാപ്തമായ ശിശു സംരക്ഷണ രീതികൾ, അനാരോഗ്യകരമായ അന്തരീക്ഷം എന്നിവ തന്നെയാണ്. GHI മൂല്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അഞ്ച് സ്തര്യയിലുകൾ തീവ്രത അളക്കാനായ് ഉപയോഗിക്കുന്നു. അവയുടെ സ്കോർ മൂല്യം താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

1. താഴ്ന്നത് (slow) - 9.9 ൽ കുറവ്
2. മിതത്വം (Moderate) - 10-19.9
3. ഗുരുതരം (Serious) - 20- 34.9
4. ഭയാനകം (Alarming) - 35- 49.9
5. അങ്ങേയറ്റം ഭയാനകം (Extremely alarming) - 50 ന് മുകളിൽ

GHI റാങ്കും ലോക രാജ്യങ്ങളും :

2021 ലെ GHI റിപ്പോർട്ടിൽ ലോകത്തിലെ 116 രാജ്യങ്ങളെ റാങ്ക് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വിശപ്പ് ഇല്ലായ്മയിൽ ബെലാറസ് തന്നെയാണ് 2000, 2006, 2012, 2021 എന്നീ വർഷങ്ങളിൽ തുടർച്ചയായി ഒന്നാം സ്ഥാനത്ത് നിൽക്കുന്നത്. GHI സ്കോർ 5 ന് താഴെത്തുള്ള 18 രാജ്യങ്ങളാണ് പട്ടികയിൽ ഉള്ളത്. ബ്രസീൽ, ചൈന, ചിലി, കവൈറ്റ്, തുർക്കി, ക്യൂബ, സെർബിയ, ഉറുഗ്വയ്, ലാറ്റവിയ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ 5 ൽ താഴെ GHI സ്കോർ ഉള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ പെടുന്നു. ലോകത്തിലെ 49 രാജ്യങ്ങൾ GHI കുറഞ്ഞ (സ്കോർ 9.9 ന് താഴെ) ഗണത്തിൽപ്പെടുന്നു. 27.5 സ്കോർ നേടിയ ഇന്ത്യ 101-ാം സ്ഥാനത്താണ്. ഗുരുതരം (Serious) വിഭാഗത്തിലാണ് ഇന്ത്യ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. പാപ്പുവ ന്യൂഗിനി (102) അഫ്ഗാനിസ്ഥാൻ (103), നൈജീരിയ (104) കോഗോ (105), മൊസാംബിക് (106) സിറാ ലിയോൺ, ടിമൂർ, ഹെന്തി, ലൈബീരിയ, ഉഗാണ്ട, മഡഗസ്കർ, കോംഗോ, ചാഡ്, യമൻ, സിറിയ, സൊമാലിയ എന്നീ രാജ്യങ്ങളാണ് GHI റാങ്കിൽ ഇന്ത്യക്ക് പിന്നിലുള്ളത്. ഇന്ത്യയുടെ അയൽ രാജ്യങ്ങൾ അടക്കം ഇന്ത്യയെപ്പോലെ സാമ്പത്തിക ശക്തി അല്ലാത്ത പല രാജ്യങ്ങളും പട്ടിണി സൂചിക റാങ്കിൽ ഇന്ത്യയേക്കാൾ ഏറെ മുന്നിലാണെന്നുള്ള വസ്തുത ഏറെ ആശങ്കക്ക് വഴി വയ്ക്കുന്നുണ്ട്. അർജന്റീന (19), കസാക്കിസ്ഥാൻ (28), സൗദി അറേബ്യ (29), അമേരിക്ക (32), ഇറാൻ (35), കൊളംബിയ (44), തായിലാന്റ് (53), ഒമാൻ(55), ഈജിപ്റ്റ് (56), സൗത്ത് ആഫ്രിക്ക (60), ശ്രീലങ്ക (65), മ്യാൻമർ

(71), ഇന്തോനേഷ്യ (73), ബംഗ്ലാദേശ് (76), നേപ്പാൾ (76), ഇറാഖ് (86), പാക്കിസ്ഥാൻ (92), സുഡാൻ (95) എന്നിവ മറ്റ് ചില രാജ്യങ്ങളുടെ റാങ്കാണ്. റിപ്പോർട്ടിൽ അവസാന റാങ്കിൽ ഉള്ള രാജ്യം സോമാലിയ (116) ആണ്. ആകെ 135 രാജ്യങ്ങളുടെ വിവരങ്ങളാണ് റിപ്പോർട്ടിനായി വിശകലന വിധേയമാക്കിയത് ഇതിൽ 19 രാജ്യങ്ങളുടെ വിശദമായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാകാത്തതിനാൽ റാങ്കിങ്ങിൽ നിന്നും ഈ രാജ്യങ്ങളെ ഒഴിവാക്കി 116 രാജ്യങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തി റിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

GHI ഇന്ത്യക്ക് നൽകുന്ന സൂചനകൾ

2030 ൽ ആഗോള തലത്തിൽ നേടി എടുക്കുന്നതിനായി ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന അജണ്ട 2030 യിലെ സുപ്രധാന സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ (SDG) ഒന്നായ 'വിശപ്പ് രഹിത രാജ്യം' (Zero Hunger) എന്ന നേട്ടം ഇന്ത്യ അടക്കമുള്ള പല രാജ്യങ്ങൾക്കും അതിവിദൂരമാണെന്നാണ് റിപ്പോർട്ട് സൂചന നൽകുന്നത്. ആഗോള പട്ടിണി സൂചിക അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള നിലവിലെ പ്രൊജക്ഷനുകൾ കാണിക്കുന്നത്, ഇന്ത്യയട

ക്കുമുള്ള 47 രാജ്യങ്ങൾക്ക് 2030 കുറഞ്ഞ പട്ടിണി എന്ന ലക്ഷ്യം പോലും കൈവരിക്കാൻ സാധിക്കില്ലെന്നാണ് റിപ്പോർട്ട് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത്. ഇക്കാര്യം സമീപ കാലത്ത് പുറത്തിറങ്ങിയ പല റിപ്പോർട്ടുകളും ഇതിനോടകം തന്നെ മുന്നറിയിപ്പ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 2021 ലെ സൂട്രീഷൻ ഇൻ ദി വേൾഡ് റിപ്പോർട്ടും രാജ്യത്തെ ഭക്ഷ്യ അരക്ഷിതാവസ്ഥയെ കുറിച്ച് ഊന്നിപ്പറയുന്നുണ്ട്. COVID-19 പാൻഡെമിക്കിന് മുമ്പുതന്നെ ഇന്ത്യയിൽ കുട്ടികൾക്കിടയിൽ പോഷകാഹാരക്കുറവ് വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധികളെക്കുറിച്ചുള്ള ആഗോള റിപ്പോർട്ട് 2021 ഉം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കോവിഡ് മഹാമാരി ഉയർത്തിയ പ്രതിസന്ധികൾ ഇന്ത്യയുടെ നില കൂടുതൽ വഷളാക്കി എന്നതാണ് യഥാർത്ഥ്യം.

അക്രമാസക്തമായ സംഘർഷങ്ങൾ പോലും ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധിക്കുള്ള പ്രധാന കാരണമായി റിപ്പോർട്ട് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ഉൽപ്പാദനം, വിളവെടുപ്പ്, സംസ്കരണം, ഗതാഗതം മുതൽ ഉൽപ്പാദന ഉപകരണങ്ങളുടെ വിതരണം, ധനസഹായം, വിപണനം, ഉപഭോഗം എന്നിങ്ങനെ ഭക്ഷ്യ സംവിധാനങ്ങളുടെ എല്ലാ മേഖലകളെയും ഇത്തരം സംഘർഷങ്ങൾ വലിയ രീതിയിൽ ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ സർക്കാർ പിൻതുടരുന്ന നയങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ച് കാർഷിക മേഖലയിൽ, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം എന്നിവയും വിശപ്പിന്റെ തീവ്രതക്ക് ശക്തി പകരുന്നതാണ്. റിപ്പോർട്ടിൽ പരാമർശിക്കുന്ന പല പ്രതികൂല വസ്തുതകളും ഇന്ത്യയിൽ ഉള്ളതും അവയെല്ലാം ഇന്ത്യയുടെ റാങ്ക് താഴ്ന്നതിനും കാരണമായിട്ടുണ്ട്. ഇതിന് പുറമെ രാജ്യത്ത് വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മയും പ്രത്യേകിച്ച് യുവാക്കൾക്കിടയിലെയും സ്ത്രീകൾക്കിടയിലെയും തൊഴിൽ ഇല്ലായ്മയും, വൻ തോതിൽ ഉള്ള തൊഴിൽ നഷ്ടവും, വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന സാമ്പത്തിക അസമത്വവും, ജനങ്ങളുടെ അവസ്ഥ കൂടുതൽ ദുഷ്കരം ആക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ 29.5% ജനങ്ങളും ദാരിദ്ര്യ രേഖക്ക് താഴെയാണെന്നുള്ള രംഗരാജൻ കമ്മറ്റി റിപ്പോർട്ടും ഇതോടൊപ്പം ചേർത്ത് വായിക്കേണ്ടതാണ്.

തൊഴിലില്ലായ്മ, അസമത്വം, ദാരിദ്ര്യം എന്നിവ അതിജീവിക്കുന്നതിനായ് ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ നിയമവും, ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമവും രാജ്യത്ത് നടപ്പിലാക്കിയതിന് പുറമെ ഒട്ടനവധി ഭക്ഷ്യ

ഇന്ത്യയുടെ അയൽ രാജ്യങ്ങൾ അടക്കം ഇന്ത്യയെപ്പോലെ സാമ്പത്തിക ശക്തി അല്ലാത്ത പല രാജ്യങ്ങളും പട്ടിണി സൂചിക റാങ്കിൽ ഇന്ത്യയേക്കാൾ ഏറെ മുന്നിലാണെന്നുള്ള വസ്തുത ഏറെ ആശങ്കക്ക് വഴി വയ്ക്കുന്നുണ്ട്.

വികസന പദ്ധതികളും കേന്ദ്രസർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ദാരിദ്ര്യവും വിശപ്പും ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതിൽ രാജ്യം പിന്നോട്ട് പോകുന്നുണ്ട് എന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്. രാജ്യത്ത് നടപ്പിലാക്കിയ നോട്ട് നിരോധനവും, GST യും കോവിഡ് തീർത്ത സാമ്പത്തിക ആഘാതവും രാജ്യത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്ന കോർപ്പറേറ്റുകൾക്കനുക്രമമായ ഉദാരവൽക്കരണ സാമ്പത്തിക നയങ്ങളും സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന പല ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും ഫലം ഇല്ലാതാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 2020 ലെ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം ഇന്ത്യയുടെ റാങ്ക് 97 (ആകെ 107 രാജ്യങ്ങൾ) എന്നത് മാറ്റി നിർത്തി നോക്കിയാൽ സമീപ കാലത്തൊന്നും 100ൽ താഴെ ഒരു റാങ്കിലേക്ക് എത്താൻ ഇന്ത്യക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്.

2011 ലെ സെൻസസ് പ്രകാരം രാജ്യത്തെ ജനസംഖ്യയിൽ 13.5% ഉള്ള കുട്ടികളുടെ വികസനത്തിന് രാജ്യം ഏറെ ശ്രദ്ധനൽകേണ്ടത് തന്നെയാണ്. 2021 പ്രസിദ്ധീകരിച്ച സാമ്പിൾ രജിസ്ട്രേഷൻ സിസ്റ്റം (SRS) റിപ്പോർട്ടിൽ രാജ്യത്തെ ആരോഗ്യരംഗത്തെ പ്രധാന സൂചികയായ ശിശു മരണ നിരക്ക് (IMR) നോക്കിയാൽ 2019 ൽ 1000 കുട്ടികൾ ജനിക്കുമ്പോൾ നിശ്ചിത കാലയളവിൽ ഒരു വയസ്സിൽ താഴെ മരിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ എണ്ണം ഇന്ത്യയിൽ ശരാശരി 30 ആകുമ്പോൾ കേരളത്തിൽ IMR ആറ് ആണെന്നുള്ളത് കേരളം നടത്തുന്ന കാൽവെയ്പുകൾ ശരിയായ ദിശയിൽ തന്നെയാണ്

എന്നത് അടിവരയിട്ട് പറയുന്നുണ്ട്. ഫിൻലന്റ്, നോർവെ, സിംഗപ്പൂർ, ഐസ്‌ലൻഡ്, ജപ്പാൻ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിൽ IMR രണ്ട് മാത്രമാണെന്നുള്ള കണക്കുകൾ കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഇന്ത്യ ഇനിയും ഏറെ മുന്നോട്ട് പോകാനുണ്ടെന്ന് തന്നെയാണ് കാണിക്കുന്നത്. ഈ മേഖലയിൽ കേരളം

നടത്തുന്ന ഇടപെടലുകൾ ദേശീയ തലത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമാണ്. 2021 ലെ ദേശീയ കടുംബ ആരോഗ്യ സർവ്വേ (NFHS-5) ശിശുവികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കണക്കുകൾ പരിശോധിച്ചാലും GHI സൂചികകളിൽ സംസ്ഥാനം നേടിയ പുരോഗതി താരതമ്യം ചെയ്യാൻ സാധിക്കും. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ 5% തുക നിർബന്ധമായും ശിശുക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വകയിരുത്തുകയും ശിശുക്ഷേമ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനാൽ GHI സൂചികയുടെ സ്റ്റോറുകൾ ദേശീയതലവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ കേരളത്തിൽ വളരെ കുറവാണ് കാണാം. ചുരുക്കത്തിൽ ആഗോള വിശപ്പ് സൂചിക റിപ്പോർട്ട് ഉയർത്തുന്ന വെല്ലുവിളികൾ വളരെയധികം സങ്കീർണ്ണമാണ്. പട്ടിണി, ദാരിദ്ര്യം, സംഘർഷം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, COVID-19 ന്റെ സാമ്പത്തിക ആഘാതം, ശിശുക്ഷേമം എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ രാജ്യം കൃത്യമായ കാൽവെയ്പുകൾ നടത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അത് പ്രാദേശിക തലത്തിൽ നിന്ന് തന്നെ വേണം ആരംഭിക്കുവാൻ എന്ന് റിപ്പോർട്ട് പറയാതെ പറയുന്നുണ്ട്.

● ● ●

2030 ൽ ആഗോള തലത്തിൽ നേടി എടുക്കുന്നതിനായി ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന അജണ്ട 2030 യിലെ സുപ്രധാന സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ (SDG) ഒന്നായ 'വിശപ്പ് രഹിത രാജ്യം' (Zero Hunger) എന്ന നേട്ടം ഇന്ത്യ അടക്കമുള്ള പല രാജ്യങ്ങൾക്കും അതിവിദൂരമാണെന്നാണ് റിപ്പോർട്ട് സൂചന നൽകുന്നത്.

● ● ●

ലേഖകൻ സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടറാണ്

വളപ്പട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറി അഥവാ ഗ്രാമത്തിന്റെ സർവ്വകലാശാല

■ ബിനോയ് മാത്യു

കിണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ വളപ്പട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറി, ലൈബ്രറികളുടെ ആഗോള സംഘടനയായ IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) യുടെ ലോക ലൈബ്രറി

ഭൂപ്രത്തിൽ കഴിഞ്ഞ മാസം അടയാളപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയിലെ ഒരു തദ്ദേശഭരണ ലൈബ്രറിയുടെ പ്രവർത്തനം ഇപ്പോൾ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടുന്നത് ഒരുപക്ഷേ ആദ്യമാവാം. കോവിഡ് ലോക്ക്ഡൗൺ കാലത്തും തുടർന്നും പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങൾക്ക്, പ്രത്യേ

കിച്ച് കുട്ടികൾക്കായി ലൈബ്രറി നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ അംഗീകാരത്തിന് ഇടയാക്കിയത്. ഇപ്പോഴുടെ തന്നെ 'കോവിഡ് കാലവും, ലോക ലൈബ്രറികളും' എന്ന റിപ്പോർട്ടിൽ ഇന്ത്യയിൽ നിന്ന് പരാമർശിക്കപ്പെട്ട നാല് ലൈബ്രറിക

ളിൽ ഒന്നും വളപട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറിയാണ്. ലൈബ്രറികളേ പറ്റിയുള്ള പരമ്പരാഗത സങ്കല്പങ്ങൾക്കപ്പുറം, ഒരു ഗ്രാമ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രം എന്ന അർത്ഥത്തിലേക്കുള്ള പ്രയാണമാണ് വളപട്ടണം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥശാലയുടേത്. കഴിഞ്ഞ പതിനഞ്ച് വർഷങ്ങൾ കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ചെടുത്ത വ്യത്യസ്തമായ ഒരു ജനകീയാസൂത്രണ കഥ.

പിന്നാമ്പുറം

വലുപ്പത്തിൽ കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും ചെറിയ ഗ്രാമപഞ്ചായത്താണ് വളപട്ടണം. എട്ടായിരത്തിനടുത്ത് മാത്രമാണ് ജനസംഖ്യ. 1950ൽ കോയമ്പത്തൂരിലെ അന്നത്തെ മുൻസിപ്പൽ കൗൺസിലുകളുടെയും ലോക്കൽ ബോർഡുകളുടെയും ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടറായിരുന്ന ടി.എം. രാമസ്വാമി 400 രൂപ അനുവദിച്ചത് വഴിയാണ് ലൈബ്രറിക്ക് തുടക്കമാവുന്നത്. കച്ചവടത്തിലും വ്യവസായത്തിലും സമൃദ്ധമായിരുന്നു വളപട്ടണം. 1970കളിൽ ലൈബ്രറിക്ക് മുഴുവൻ സമയ ലൈബ്രേറിയനെയും അനുവദിച്ചു. അത്തരം ലൈബ്രേറിയന്മാരുള്ള കേരളത്തിലെ 69 പഞ്ചായത്ത് ഗ്രന്ഥശാലകളിൽ ഒന്ന്. വളരെ ചെറിയ കെട്ടിടത്തിൽ അൽപ്പമാത്രം പുസ്തകങ്ങളും ഏതാനും പത്ര മാസികകളുമായി പ്രവർത്തിച്ച് വന്ന ലൈബ്രറിക്ക് ജനകീയാസൂത്രണ കാലഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടായത് വലിയ മാറ്റമാണ്. സാഹിത്യ - സാംസ്കാരിക മേഖലയിൽ ആഴത്തിൽ വേരോട്ടമുള്ള നാടാണ് വളപട്ടണം. എം.ആർ.കെ.സി, വളപട്ടണം അബ്ദുല്ല തുടങ്ങി ഭൂതകാലത്തിൽ നാമ്പെടുത്ത എഴുത്തിന്റെ ആ നാൾവഴി പ്രശസ്ത എഴുത്തുകാരൻ ശിഹാബുദ്ദീൻ പൊയ്ക്കോടവിൽ എത്തി നിൽക്കുന്നു. ആ സാംസ്കാരിക തുടർച്ചയിലെ നിർണായക സാന്നിധ്യമാണ് വളപട്ടണം പഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറി. പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ വിജ്ഞാന സാംസ്കാരിക ആവശ്യങ്ങളെ മുൻ നിർത്തി, വിവിധങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയത് വഴി, ലൈബ്രറി നാടിന്റെ അനിവാര്യ സാമൂഹ്യ സ്ഥാപനമായി മാറി. 2008 ൽ ലൈബ്രറിക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട കെട്ടിട സൗകര്യം പഞ്ചായത്ത് ഒരുക്കി. 2019ൽ ലൈബ്രറി ആധുനികവൽക്കരണത്തിന് അന്നത്തെ എം.എൽ.എ കെ.എം ഷാജി 33.7 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചു. ധനകാര്യ മന്ത്രി ടി.എം

തോമസ് ഐസക്കിന്റെ ഇടപെടലിലൂടെ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പ്രത്യേക അനുമതിയും നവീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചു. ലൈബ്രറി വികസനത്തിന്, വ്യവസായികളും, ലൈബ്രറി കൂട്ടായ്മകളും, വായനക്കാരും, പ്രദേശത്തെ ക്ലബ്ബുകളും, കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകരും, കുട്ടികളും ഒക്കെ രേണസമിതിക്കൊപ്പം കൈകോർത്ത് നിന്നു. കേരള സ്റ്റേറ്റ് ലൈബ്രറി കൗൺസിലിന്റെ നിർലോഭമായ പിന്തുണകളും കിട്ടി. വളപട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറി

ഇന്ന് കാണുന്ന രൂപത്തിലേക്ക് വളർന്നതിന്റെ പിന്നിലെ കഥ അങ്ങനെ ചുരുക്കി എഴുതാം. എന്നാൽ കെട്ടിടത്തിന്റെ വലുപ്പത്തിനപ്പുറം, ഒരു ലൈബ്രറി നാടിന് എന്ത് സേവനം ചെയ്യുന്നു എന്ന കാര്യമാണ് ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ടത്.

ലൈബ്രറി കാഴ്ചകൾ

ഗ്രീൻ ലൈബ്രറിയിലേക്ക് ചുവട് വയ്ക്കുന്നുണ്ട് വളപട്ടണം പഞ്ചായത്ത് ഗ്രന്ഥശാല. ഇലടിസിറ്റി ആവശ്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും സോളാറിലാണ്. അകത്തും പുറത്തും പുനോട്ടങ്ങൾ ഒരുങ്ങി വരുന്നു. വിശുത അർജന്റീനിയൻ എഴുത്തുകാരൻ ബോർഹസ് ഒരിക്കൽ ഇങ്ങനെ കുറിച്ചു. ‘സ്വർഗ്ഗം എന്റെ സങ്കല്പത്തിൽ ഒരു ലൈബ്രറിയാണ്. എല്ലാ മനുഷ്യരേയും, നന്മകളേയും വിവേചനങ്ങളില്ലാതെ ചേർത്ത് വച്ച് ഗ്രാമത്തിന്റെ വിജ്ഞാന - സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കേന്ദ്രം എന്ന അർത്ഥത്തിലേക്ക് വളരുന്ന ഏതൊരു ലൈബ്രറിക്കും ആ വിശേഷണം തീർച്ചയായും ചേരും. പന്ത്രണ്ടായിരത്തിലധികം പുസ്തകങ്ങൾ, പതിനൊന്ന് പത്രങ്ങളും ഇരുപത്തിയഞ്ചിലധികം ആനുകാലികങ്ങളും, സി.ഡി ലൈബ്രറി, കുട്ടികളുടെ ലൈബ്രറി, മികച്ച റഫറൻസ് ശേഖരം, പ്രാദേശിക ഡോക്യുമെന്റേഷൻ, കിലപുസ്തകങ്ങളുടെ കളക്ഷൻ ഒക്കെ ഇവിടെ ഒരുക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. വിഷയാധിഷ്ഠിതമായി പുസ്തകങ്ങളെ തരം തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. കോഹ എന്ന ഫ്രീ സോഫ്റ്റ് വെയർ ഉപയോഗിച്ച് പൂർണ്ണമായും കമ്പ്യൂട്ടറൈസ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. റഫറൻസ് വിഭാഗത്തിൽ, വായനക്കാ

● ● ●

പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ വിജ്ഞാന സാംസ്കാരിക ആവശ്യങ്ങളെ മുൻ നിർത്തി, വിവിധങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയത് വഴി, ലൈബ്രറി നാടിന്റെ അനിവാര്യ സാമൂഹ്യ സ്ഥാപനമായി മാറി. 2008 ൽ ലൈബ്രറിക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട കെട്ടിട സൗകര്യം പഞ്ചായത്ത് ഒരുക്കി.

Helping kids creatively tackle lockdown

Sudhakaran.P
@timesgroup.com

Kannur: It was conceived as a creative project by the Grama Panchayat Library, Valapattanam, in the district to bring the students together and nurture their talent during the summer vacation. But before it could take off the Covid-19 threat struck, pushing everybody indoors.

"Creative Homes-Defeat Covid, has over 170 students as participants in seven groups

However, the librarian, Binoy Mathew was not ready to give up and he reshaped the project into a virtual platform using WhatsApp, and the project, christened "Creative Homes-Defeat Covid", has over 170 students as participants in seven groups, and also their mentors in each group are busy fine-tuning their skills.

"We reshaped this concept using the mobile platform, to nurture the creativity and social interaction of the young students during the lockdown, at the same time making sure that the use of the cellphone is minimal," said Mathew.

As part of this, the partici-

pants are given some creative tasks, ranging from storytelling and origami to painting and craft, and even artistic creation using abandoned materials. Though it began as a small WhatsApp group, now there are seven groups comprising an average of 20-25 students each and they are given the activities in regular intervals.

Though each member in the group can present his or her creation in their group, it will have a common theme. When the participants are asked to create origami, they are told to present it as a story. This way there develops a communication between the participants as well. After completion of each round, a winner group is also selected.

This apart, the students al-

so get the chance to interact with writers and other eminent personalities. A couple of days ago acclaimed children's writer Shippy Pallipuram interacted with them. In the coming days they will be asked to document the memories of the elderly members at home and also the lifestyle changes in the lockdown period.

"This is a new experience where entertainment and knowledge sharing take place simultaneously and it has helped improve our skills and talent," said Nida Pathima, a Class-XIII student.

"The platform has evolved into a virtual exhibition ground and dozens of works are exhibited here," said Lailu Sastharam, a Mentor/teacher and one among the mentors.

ർക്കായി പ്രത്യേക കമ്പ്യൂട്ടറുണ്ട്, പ്രിന്ററും ഫോട്ടോസ്റ്റാറ്റും എല്ലാം ഉള്ളടങ്ങിയതാണ് അതിലെ സൗകര്യങ്ങൾ. കുട്ടികളുടെ വിഭാഗത്തിലും കമ്പ്യൂട്ടറുണ്ട്. നൂറ് പേർക്കിരിക്കാവുന്ന ലൈബ്രറി ഹാളിൽ മികച്ച സ്റ്റാർട്ട് സംവിധാനങ്ങൾ. പ്രൊജക്ടറും, വീഡിയോ കോൺഫറൻസിങ് സൗകര്യവും ആധുനിക സൗണ്ട് സിസ്റ്റവും എല്ലാം സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എം.എൽ.എ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ചാണ് ഈ വികസനം സാധ്യമാക്കിയത്. ലൈബ്രറി അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം 1200 ആയിക്കഴിഞ്ഞു. അംഗങ്ങളിൽ 30 ശതമാനം കുട്ടികളാണ്. അംഗങ്ങൾക്കുപരിയായി, പ്രദേശത്തെ ഏതാണ്ട് 34 ശതമാനം ജനങ്ങളെ ഏതെങ്കിലും രീതിയിൽ നേരിട്ട് സ്പർശിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന രീതിയിലേക്ക് ലൈബ്രറി വളർന്ന് കഴിഞ്ഞു.

ജനപ്രതിനിധികളും വായനക്കാരുടെ പ്രതിനിധികളും അടങ്ങിയ കമ്മിറ്റിയാണ് ലൈബ്രറിയെ നയിക്കുന്നത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് ആണ് ലൈബ്രറി കമ്മിറ്റിയുടെയും പ്രസിഡന്റ്. സെക്രട്ടറി ലൈബ്രറിയനും, എക്സ് ഒഫീഷ്യോ സെക്രട്ടറിയായി പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിയും കമ്മിറ്റിയുടെ ഭാഗമാണ്. ലൈബ്രറിക്ക് അഞ്ച് വേദികളും അവയ്ക്ക് സ്വതന്ത്ര കമ്മിറ്റികളുമുണ്ട്. ബാലവേദിയും, യുത്ത് ഫോറവും, വനിതാ വേദിയും, മുതിർന്ന പൗരരുടെ വേദിയും, സാംസ്കാരിക തീരം എന്ന പൊതു വേദിയും അടങ്ങുന്നതാണ് ആ അഞ്ച് വേദികൾ. ഓരോ മാസവും നടത്തേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ വേദികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. ലൈബ്രറി കമ്മിറ്റിയുടെ തീരുമാനങ്ങളും പ്രതിമാസ റിപ്പോർട്ടും എല്ലാ മാസവും കൃത്യമായി ആരോഗ്യം വിദ്യാഭ്യാസം സ്ഥിരം

സമിതി വഴി പഞ്ചായത്ത് ഭരണ സമിതി യോഗത്തിലെത്തുന്നു. ജനകീയമായ ഈ സംവിധാനമാണ് ലൈബ്രറിയുടെ സുസ്ഥിരമായ വികസനവും പ്രവർത്തനങ്ങളും സാധ്യമാക്കുന്നത്. എല്ലാ വേദികൾക്കും സാമൂഹ്യമായും പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളുണ്ട്. കൂടാതെ ലൈബ്രറിക്ക് ഫേസ്ബുക്ക് പേജും, യൂട്യൂബ് ചാനലുമുണ്ട്. ജനങ്ങളെയും വായനക്കാരെയും ചേർത്ത് പിടിക്കാനും വിജ്ഞാന വിതരണത്തിനും ഈ സംവിധാനങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നു. പ്രത്യേകിച്ച് കോവിഡ് കാലത്ത് സാമൂഹ്യമായുമങ്ങളിലൂടെയുള്ള

ജനപ്രതിനിധികളും വായനക്കാരുടെ പ്രതിനിധികളും അടങ്ങിയ കമ്മിറ്റിയാണ് ലൈബ്രറിയെ നയിക്കുന്നത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് ആണ് ലൈബ്രറി കമ്മിറ്റിയുടെയും പ്രസിഡന്റ്. സെക്രട്ടറി ലൈബ്രറിയനും, എക്സ് ഒഫീഷ്യോ സെക്രട്ടറിയായി പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിയും കമ്മിറ്റിയുടെ ഭാഗമാണ്.

ലൈബ്രറിയുടെ ഇടപെടൽ ഏറെ വിലംബരം തിരക്കുപെട്ടു.

പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ

പതിമൂന്നാം പദ്ധതി കാലയളവിൽ ലൈബ്രറിയുടെ പദ്ധതികൾക്കായി ശരാശരി ഒരു ലക്ഷത്തിലധികം തുക ഓരോ വർഷവും പഞ്ചായത്ത് വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരള സ്റ്റേറ്റ് ലൈബ്രറി കൗൺസിലിന്റെ എ ഗ്രേഡ് അഫിലിയേഷനുള്ള ഗ്രന്ഥശാല എന്ന നിലയ്ക്ക് ലഭിക്കുന്ന പൊതു, പ്രവർത്തന ഗ്രാന്റുകളും ഇതിനോട് ചേർത്ത് വയ്ക്കാം. നിലവിൽ ലൈബ്രറി കൗൺസിലിന്റെ കണ്ണൂർ താലൂക്ക് കര്യർ സൈഡൻസ് കേന്ദ്രവും വളപട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറിയാണ്. ഇതു കൂടാതെ പങ്കാളിത്തം, സന്നദ്ധ പ്രവർത്തനം, സംഭാവനകൾ എന്നീ മൂന്ന് ഘടകങ്ങളെ കൂട്ടി യോജിപ്പിച്ച് വിജയകരമായ പ്രവർത്തന മാതൃകയാണ് ലൈബ്രറി ആവിഷ്കരിച്ച് നടത്തി വരുന്നത്.

ബാലവേദിയും ക്രിയേറ്റീവ്

ഹോമും

സ്കൂളിനൊപ്പം തന്നെ പ്രദേശത്തെ കുട്ടികളുടെ ഇഷ്ട സ്ഥലമാണ് ലൈബ്രറിയും. നാന്ററിലധികം കുട്ടികളുണ്ട് ലൈബ്രറി ബാലവേദിയിൽ. രണ്ടായിരത്തി അഞ്ഞൂറിലധികം വരുന്ന പുസ്തകങ്ങളുള്ള കുട്ടികളുടെ വിഭാഗം പ്രത്യേകമായി സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുട്ടികളുടെ ലൈബ്രറിക്ക് കുട്ടി ലൈബ്രറിയന്മാരുണ്ട്. വളപട്ടണം പുഴയോരത്തെ കുട്ടികളുടെ പാർക്കിൽ ഓപ്പൺ ലൈബ്രറിയുമുണ്ട്. കുട്ടികൾ ആലോചിക്കുകയും, പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുകയും അവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മാതൃകയാണ് അനുവർത്തിക്കുന്നത്. മൂന്ന് വർഷങ്ങളായി അംഗമാകുന്ന എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും ലൈബ്രറിയുടെ വായന ഡയറി നൽകി വരുന്നു. അവരുടെ വായന കുറിപ്പുകളും നിരീക്ഷണങ്ങളും അതിലെഴുതാം. അധ്യാപകരും എഴുത്തുകാരും ലൈബ്രറി മെമ്പർമാരും അവ വിലയിരുത്തുന്നു. സ്കൂൾ വിദ്യാരംഗം സാഹിത്യ വേദികളുമായി ചേർന്ന് നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഓരോ വർഷവും നടത്തി വരുന്നു.

സമ്മർ ക്യാമ്പും, പഠന പ്രവർത്തനങ്ങളും, ഫിലിം ഫെസ്റ്റിവലും, പഠന യാത്രകളും, കലാ പരിപാടികളും, സംഗമങ്ങളും ഒക്കെയായി സജീവമായി മുന്നേറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിലാണ് കോവിഡിന്റെ

വരവ്. ലോക്ക് ഡൗൺ കേരളത്തിൽ നിലവിൽ വന്ന ദിവസം തന്നെ, ക്രിയേറ്റീവ് ഹോംസ് - ഡിപീറ്റ് കോവിഡ്, എന്ന കട്ടികളുടെ ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ്ഫോമിനും ലൈബ്രറി രൂപം കൊടുത്തു. വാട്സാപ്പ്, ഫേസ്ബുക്ക്, ബ്ലോഗ്, കോൺഫറൻസിങ് ആപ്പുകൾ, യൂട്യൂബ് എന്നിവ ചേർത്ത് വച്ചായിരുന്നു ക്രിയേറ്റീവ് ഹോമിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ. കട്ടികളെ ഏഴ് ഗ്രൂപ്പുകളായി തിരിച്ചു. അവർക്ക് മെന്റർമാരെ നൽകി. ലോക്ക്ഡൗണിൽ വീടുകളിലൊറ്റപ്പെട്ട കട്ടികൾക്കായി എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇത്തരമൊരു സംരംഭം എന്നതിനേപ്പറ്റി രക്ഷിതാക്കളെ ബോധവൽക്കരിച്ചു. അമ്പതിലധികം റൗണ്ടുകളിലായി ക്രിയേറ്റീവ് ഹോമിലൂടെ നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കട്ടികൾക്ക് ഒറ്റപ്പെട്ട ലിനെ അതിജീവിക്കുന്നതിനും, ക്രിയാത്മകമായ വലിയൊരു ലോകം തുറന്ന് നൽകുന്നതിനും വഴിയൊരുക്കി. കരകൗശല വസ്തുക്കളും, വീഡിയോകളും, മാസ്കുകളും, ഹാൻ്റ് വാഷുകളും തൊട്ട് ഇ-മാഗസിനും ബുക്ക് മാർക്കറ്റുകളും വരെയായി അയ്യായിരത്തിലധികം നിർമ്മിതികളാണ് കട്ടികളുടെ ഈ ഓൺലൈൻ കൂട്ടായ്മയിലൂടെ പിറവി യെടുത്തത്. ശിഹാബുദ്ദീൻ പൊയ്ക്കോടൻ മുതൽ ബൈന്യാമിൻ വരെ എഴുത്തുകാരും ഡോ. ഫെലിക്സ് ബാസ്റ്റ് ഉൾപ്പെടെ ശാസ്ത്രജ്ഞരും സിനിമാ പ്രവർത്തകരും ഡോക്ടർമാരും ഒക്കെയായി നൂറ്റമ്പതോളം പേർ കട്ടികളുമായി സംവദിച്ചു. തമിഴ്നാട്ടിലെയും, ചാണഡിഗഡിലെയും ലൈബ്രറികളിലെ കട്ടികളുമായി സംവദിക്കുകയും മൂന്ന് ദേശീയ ആശയ വിനിമയ പരിപാടികളിൽ വളപട്ടണത്തെ ലൈബ്രറി ബാലവേദിയിലെ കട്ടികൾ വിഷയാവതാരകരാവുകയും ചെയ്തു. കട്ടികൾ അവരുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ തയ്യാറാക്കുന്ന ന്യൂസ് ബുള്ളറ്റിൻ എല്ലാ ആഴ്ചയും യൂട്യൂബ് ചാനലിലൂടെ പുറത്തിറങ്ങുന്നു. 63 എപ്പി സോഡുകൾ പിന്നിട്ടു കഴിഞ്ഞു. ന്യൂസ് @ കട്ടി വ്യൂസ് എന്ന് പേരിട്ട ഈ വാർത്താ പരമ്പര. ബുക്ക്മാർക്കറ്റുകൾ നിർമ്മിച്ച് ഓൺലൈൻ വിൽപന നടത്തി 24000 രൂപ ശേഖരിച്ച് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിലേക്ക് നൽകിയതും കട്ടികളുടെ എടുത്ത് പറയേണ്ട പ്രവർത്തനമായിരുന്നു.

കോവിഡ് കാലത്ത് പഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറി കട്ടികളെ ചേർത്ത് പിടിച്ചതിന്റെ അനുഭവം കിലയുടെ ഉൾപ്പെടെ നാല് ദേശീയ വെബിനാറുകളിൽ വിഷയമായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഇപ്പോഴുടെ ലോക റിപ്പോർട്ടിൽ ഇടം പിടിച്ചു. ലൈബ്രറി

യേപ്പറ്റി രണ്ട് ഇന്റർ നാഷണൽ പേപ്പറുകളും പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഏറ്റവും മികച്ച ബാലവേദി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലൈബ്രറിക്കുള്ള പി.വി.കെ കടമ്പേരി പുരസ്കാരവും 2021 ൽ വളപട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറിക്ക് ലഭിച്ചു. കട്ടികളുടെ ഗ്രാമസഭയുടെ പ്രാദേശിക സംഘടനം ലൈബ്രറി ബാലവേദിയിൽ നിന്ന് തുടങ്ങുന്നു. പഞ്ചായത്ത് ചൈൽഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ കമ്മിറ്റിയിലെ കട്ടികളുടെ പ്രതിനിധികളും ബാലവേദിയിൽ നിന്ന് തന്നെ. ബാല സൗഹൃദ തദ്ദേശഭരണം എന്ന ആശയത്തെ അന്വർത്ഥമാക്കാനും, പ്രാദേശിക ജനാധിപത്യത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്താനും ആശയവ്യക്തതയും സാമൂഹ്യബോധവുമുള്ള ഒരു തലമുറയെ നിർമ്മിച്ചെടുക്കാനും ഭരണസമിതിയോട് ചേർന്ന് നിന്ന് ലൈബ്രറിയുടെ യാത്ര തുടരുകയാണ്.

മറ്റ് വേദികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ സംക്ഷിപ്തമായി കുറിക്കാം. ലൈബ്രറി യുവ സമിതിയാണ് ലൈബ്രറിയുടെ മത്സരപ്പരീക്ഷാ പരിശീലന കേന്ദ്രത്തിന് നേതൃത്വം നൽകുന്നത്. പ്രാദേശികമായ ഒരു എംപ്ലോയബിലിറ്റി സെന്റർ എന്ന നിലയിലേക്ക് വളർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പരിശീലന പരിപാടികളിലൂടെ 92 പേർ വിവിധ സർക്കാർ സർവ്വീസുകളിൽ ജോലി നേടിക്കഴിഞ്ഞു. വനിതാ വേദിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടക്കുന്ന രക്ഷിതാക്കൾക്കുള്ള വിദ്യാലയവും, കൃഷിഭവൻ, കുടുംബശ്രീ എന്നിവയുമായി ചേർന്ന് അടുക്കളത്തോട്ട വികസനത്തനായി രൂപീകരിച്ച ഗ്രീൻ വാക്കും കോവിഡ് കാലത്തും മുടങ്ങാതെ നടക്കുന്നു. വയോജന സംഗമങ്ങളും സാഹിത്യ സാംസ്കാരിക പരിപാടികളും പ്രവർത്തനങ്ങളും എല്ലാം ഉൾച്ചേർന്ന് ഗ്രാമത്തിന്റെ സർവ്വകലാശാല എന്ന് പറയാവുന്ന തരത്തിലേക്ക് വളപട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറിക്ക് മാറാൻ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എം.എസ്. സ്വാമിനാഥൻ റിസർച്ച് ഫൗണ്ടേഷന്റെ ഇനേലി പ്രൊജക്ടിന്റെ ഭാഗമായി ലൈബ്രറിക്ക് വലിയ പിന്തുണയും ഡിജിറ്റൽ ഉപകരണങ്ങളും ലഭിച്ചു. ഈ ട്രെയിനിംഗ് ഫെല്ലോഷിപ്പ് നേടിയ ലൈബ്രറിയന് അന്താരാഷ്ട്ര പരിശീലനവും ലഭ്യമായി. കില നടത്തിയ ലൈബ്രറിയൻ ശേഷി വികസന പരിശീ

ലനങ്ങളും, പഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറികളെപ്പറ്റിയുള്ള ദേശീയ വർക്ഷോപ്പും വലിയ പ്രോത്സാഹനവും ഉണ്ടാക്കി. കേരള ശാസ്ത്രസാഹിത്യ പരിഷത്ത്, മറ്റ് ലൈബ്രറികൾ, സ്കൂളുകൾ, പഞ്ചായത്ത് ഘടക സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഫാമിലി ഹെൽത്ത് സെന്റർ, ടൗൺ സ്റ്റോപ്പ് ക്ലബ്ബ് തുടങ്ങി പ്രദേശത്തെ സ്ഥാപനങ്ങളും സംഘടനകളുമായെല്ലാം കൈകോർത്ത് നിൽക്കുന്ന ഈ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രം.

ഭരണഘടനയുടെ പതിനൊന്നാം ഷെഡ്യൂളിലെ ഇരുപതാമത്തെ ഇനം ലൈബ്രറികളാണ്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഊന്നൽ കൊടുക്കേണ്ട പ്രധാനപ്പെട്ട ഈ വിഷയത്തെ ഒട്ടും മാറ്റ് കുറയാതെ വളപട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. വിജ്ഞാന സമൃദ്ധ നിർമ്മിതിയിൽ പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഉപാധി, ഗ്രാമവിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളായി പരിണമിക്കേണ്ട അവയുടെ ഗ്രന്ഥശാലകളല്ലാതെ മറ്റെന്തെല്ലാം.

ലേഖകൻ കണ്ണൂർ വളപട്ടണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറിയിലെ സെലക്ഷൻ ഗ്രേഡ് ലൈബ്രറിയനാണ്.

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും, തദ്ദേശ ഭരണവും

■ എം.പി.അജിത്കുമാർ

മുൻപെങ്ങുമില്ലാത്തവിധം പ്രചണ്ഡമായ കാലാവസ്ഥാ മാറ്റങ്ങൾ ലോകത്തെ ഒന്നാകെ ഗ്രസിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സമുദ്ര താപനവും, അന്തരീക്ഷതാപനവും ചെറിയ കാലയളവിനുള്ളിൽ ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിച്ചു എന്നത് ആശങ്കയുൾപ്പിച്ചുള്ള കരുതൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടതിന്റെ അനിവാര്യതയെ തുറന്നു കാണിക്കുന്നു. തുടർച്ചയായുണ്ടാകുന്ന പ്രളയങ്ങൾ, സമുദ്രതീരശോഷണം, നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന വരൾച്ചാകാലം, തുടർന്നുണ്ടാകുന്ന വൻ നാശനഷ്ടങ്ങൾ ഇവയൊക്കെ അവസാനം കലാശിക്കുന്നത് ഏറ്റവും

ദരിദ്രമായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്ന ഈ സമൂഹത്തെയാണ് എന്നതും മറ്റൊരു ദുരന്തമായി തീരുന്നു.

ഈ സാഹചര്യത്തിൽ രണ്ട് മാർഗങ്ങൾ മാത്രമേ കരണിയമായിട്ടുള്ളൂ.

1. ദുരന്തങ്ങളുടെ ആഘാതം പരമാവധി കുറയ്ക്കുക.
2. മാറി വരുന്ന സാഹചര്യങ്ങളോട് അനുകൂലനം പ്രാപിക്കുക.

ഈ രണ്ട് പ്രയോഗരീതികളും നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്ഥാനം കൃത്യമായി നിർവ്വചിക്കേണ്ടതാണ്.

ഇവിടെയാണ് ദേശീയ, സംസ്ഥാനതലങ്ങളിലുള്ള ദുരന്ത നിവാരണ മുന്നൊരുക്ക പ്രവർത്തനങ്ങളും, തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും തമ്മിൽ ഒരു സമ്പർക്കമുഖം തുറക്കേണ്ട ആവശ്യം ഉയർന്നു വരുന്നത്. നിലവിൽ ദുരന്തനിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ ഓരോ തദ്ദേശ സ്ഥാപനവും കൈവരിച്ചിരിക്കേണ്ട ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ക്ഷമത നേടിയിട്ടുണ്ടോ, അവരുടെ തന്ത്രങ്ങളും, മാർഗങ്ങളും ദേശീയതലത്തിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമാണോ, അവ ആ തദ്ദേശ സ്ഥാ

പനങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതകൾ കൺസരിച്ച് രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടോ എന്നെല്ലാം വിലയിരുത്തി വീഴ്ചകൾ പരിഹരിച്ച് മുന്നോട്ട് പോകേണ്ടതുണ്ട്.

ഓരോ തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തേയും ബാധിക്കാവുന്ന പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളുടെ സാധ്യത, അവ വെളിവാക്കുന്ന ഭൂപടങ്ങൾ, ഡാറ്റകൾ, ഈ ദുരന്തങ്ങൾ ജീവിതത്തേയും സമൂഹത്തേയും എപ്രകാരം ബാധിക്കാം എന്നതിന്റെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള പഠന വിവരങ്ങൾ ഇവയൊക്കെ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. ഈ അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങളിൽ ഊന്നി നിന്നുകൊണ്ട് വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്ന ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതികൾ മാത്രമേ പ്രയോജനകരമാകുകയുള്ളൂ.

ദേശീയതലത്തിലുള്ള പദ്ധതികളും തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും, തന്നിമിത്തമായ ദുരന്തങ്ങളും തടുക്കുന്നതിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്ന ദേശീയ പദ്ധതികൾ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആവശ്യവുമായി ഒത്തുചേർന്ന് പോകേണ്ടതുണ്ട്. പലപ്പോഴും അപ്രകാരം സംഭവിക്കുന്നില്ല എന്നതാണ് വസ്തുത. ചില രാജ്യങ്ങളിൽ ഒരു മാറ്റത്തിന്റെ സൂചന കാണുന്നുണ്ട്. ഉദാഹരണമാണ് വിയറ്റ്നാമിൽ നടപ്പാക്കിയ 'കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം നേരിടുന്നതിനുള്ള' നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതികൾ, ഇൻഡോനേഷ്യ രൂപം കൊടുത്ത 'yellow book' ഇന്ത്യ രൂപം നൽകിയ ദേശീയ കർമ്മ പദ്ധതി (കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം) എന്നിവ. എന്നിരുന്നാലും ഇവ പൂർണ്ണമായും പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്തിയിട്ടില്ല എന്നത് ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമായി നിലനിൽക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്ഥാനം

ജനജീവിതത്തെ നേരിട്ട് തൊട്ടറിയുന്ന തദ്ദേശഭരണ സംവിധാനമാണ് ദുരന്ത പ്രതികരണ രംഗത്ത് കൂടുതൽ സജീവമാകുന്നത്. പ്രാദേശികതലത്തിലുള്ള ഭൂസംരക്ഷണം മുതൽ കാർബൺ ബഹിർഗമനം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപാധികൾ

വരെ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കേണ്ടത് തദ്ദേശ സ്ഥാപന സംവിധാനമാണ്. തദ്ദേശതലത്തിലുള്ള പ്രകൃതി വിനിയോഗവും, പ്രകൃതി സംരക്ഷണവും ആസൂത്രണത്തിന്റെ അവിഭാജ്യ

ഘടകമായി മാറേണ്ട സമയം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു.

സാമൂഹ്യപാഠം

ഓരോ തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന്റെയും ഭൂപ്രകൃതി, ജനസംഖ്യാ വിതരണം, സ്ത്രീ പുരുഷ അനുപാതം, വയോജനങ്ങളുടെ എണ്ണം, കുട്ടികളുടെ എണ്ണം, ദരിദ്രരും സമ്പന്നമായവരുടെയും എണ്ണം എന്നിങ്ങനെ വിവിധ ഘടകങ്ങളെ സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടുവേണം ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടത്.

അനുകൂലനവും ആഘാതം കുറയ്ക്കലും ഓരോ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും എപ്രകാരം ബാധകമാകും എന്ന പഠനം നടത്തുകയും, ദേശീയ, സംസ്ഥാന തലത്തിലുള്ള ഡാറ്റയും, ഭൂപടങ്ങളും, അത്യന്താധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ പകർന്നു നൽകുന്ന ഏറ്റവും പുതിയ വിവരങ്ങളും ചേർത്ത് വെച്ച് ഒരോ തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന്റെയും ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കാൻ ഇനിയും വൈകരുത്.

ലേഖകൻ പഞ്ചായത്ത് അഡീഷണൽ ഡയറക്ടറാണ്.

● ● ●

ജനജീവിതത്തെ നേരിട്ട് തൊട്ടറിയുന്ന തദ്ദേശഭരണ സംവിധാനമാണ് ദുരന്ത പ്രതികരണ രംഗത്ത് കൂടുതൽ സജീവമാകുന്നത്. പ്രാദേശികതലത്തിലുള്ള ഭൂ സംരക്ഷണം മുതൽ കാർബൺ ബഹിർഗമനം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപാധികൾ വരെ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കേണ്ടത് തദ്ദേശ സ്ഥാപന സംവിധാനമാണ്.

● ● ●

കേരളത്തിലെ കാലാവസ്ഥാമാറ്റം കാലം മാറുന്ന കാലാവസ്ഥ

■ ഡോ.വി. സുഭാഷ്ചന്ദ്രബോസ്

"വിഷുവിന്റെ വസന്തകാലവരവിയു ന്നത് നാട്ടിലാകെ കണിക്കൊന്ന പൂക്കു ന്വോഴായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇക്കഴിഞ്ഞ ഒരു ദശകമായി വർഷത്തിൽ ഏതു സമയത്തും കണിക്കൊന്ന പൂക്കുന്ന സ്ഥിതി കാണാ വുന്നതാണ്. വരണ്ട ഭൂമികളിൽ മാത്രം കണ്ടുവരുന്ന മയിൽ നനവിന്റെ നാടായ കേരളത്തിലും വ്യാപകമാവുന്നു. നാട്ടിൽ കാണപ്പെടുന്ന കാക്കകൾ മലനിരകളായ മൂന്നാറിലുൾപ്പെടെ വിഹരിക്കുന്നത്

പുതിയ കാഴ്ചയാണ്. മണ്ണിരയുടെയും തേനി ചുരുട്ടിയുടെയും വംശവർദ്ധനവിൽ വലിയ കുറവുണ്ടാകുന്നു. മത്സ്യപ്രിയരുടെ പ്രധാന ഭക്ഷ്യവസ്തുവായ മത്തി അഥവാ ചാളയുടെ അളവിലും ക്രമാനുഗതമായി കുറവുണ്ടാകുന്നു. കേരളത്തിൽ കരഭാഗങ്ങളിലും കടലുകളിലും താപനില കൂടുകയാണ്. തൽഫലമായി വിവധങ്ങളായ പ്രതിഭാസങ്ങളും പ്രശ്നങ്ങളുമാണ് രൂപപ്പെടുന്നത്." കേരളത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മകാലാവസ്ഥയിൽ

(Micro Climate)വലിയ ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകളാണ് അനുഭവപ്പെടുന്നത്. ഭൂമധ്യരേഖയുടെ 8 ഡിഗ്രി അക്ഷാംശത്തിൽ കേരള മുൾപ്പെടെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതിനാൽ നല്ല ചൂടും ഉഷ്ണകാലവും മാത്രമേ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നുള്ളൂ. അതേസമയം കിഴക്കൻ സഹ്യോദ്രിമലകളുടെയും പടിഞ്ഞാറൻ കടലുകളുടെയും സാന്നിധ്യം കൊണ്ടാണ് നമുക്ക് മഴയും വെയിലുമെല്ലാം മാറി മാറി ലഭിക്കുന്നത്. കടലുകളിലുൾപ്പെടെയുള്ള

ജലാംശം നിരാവിതായി തിരശ്ചീനദിശയിൽ (Horizontal) സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ അത്തരം കാറ്റുകളെ തടഞ്ഞുനിറുത്തുന്നത് പശ്ചിമഘട്ടമലനിരകളാണ്. മലനിരകളിലെത്തുന്ന കാറ്റ് സ്വാഭാവികമായി മുകളിലേക്ക് ലംബദിശയിൽ സഞ്ചരിക്കുകയും (vertical) അവ തണുത്തു മഴമോലങ്ങളായി മാറിയുയരുകയാണ് നല്ല മഴ നമുക്കു ലഭിക്കുന്നത്.

കാലാവസ്ഥാശാസ്ത്രജ്ഞനായ വ്ലാദിമിർ കൂപ്പന്റെ വർഗീകരണമനുസരിച്ച് കേരളത്തിൽ പർവ്വതജന്യമായ മഴ (Orographic Rainfall) യാണ് പ്രധാനമായും ലഭിക്കുന്നത്. അതിനാവട്ടെ നമ്മുടെ ഇടനാടൻ കുന്നുകൾക്കും മലനിരകൾക്കും വലിയ പങ്കാണുള്ളത്. കാലാവസ്ഥയെ സ്വലവും (macro) സൂക്ഷ്മവും (micro)വുമായി വേർതിരിച്ച് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. അന്തരീക്ഷത്തിലെ കാർബൺ ഡൈ ഓക്സൈഡ്, മീഥേൻ, കാർബൺ മോണോക്സൈഡ്, ക്ലോറോഫ്ലൂറോ കാർബണുകൾ എന്നിവയുടെ അളവ് വളരെയധികം വർദ്ധിച്ചുവരികയാണ്. അന്തരീക്ഷത്തിലെ കാർബണുകളുടെ തോത് വർദ്ധിക്കുന്നതിനനുസരിച്ച് ഹരിതഗൃഹപ്രഭാവവും (green house effect) ഭൂമിക്കാകെ ചൂടൂട്ടുന്ന (ആഗോളതാപനം-Global Warming)സ്ഥിതിയും രൂപപ്പെടുന്നുണ്ട്. അതിനനുസരിച്ച് സ്വലകാലാവസ്ഥയിൽ വലിയ മാറ്റമാണ് ലോകമാകെ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. കടലുകളും സമുദ്രങ്ങളും മഞ്ഞുമലകളുമെല്ലാം വലിയ ചൂടാണ് ഏറ്റുവാങ്ങുന്നത്. വ്യാപകമായ മഞ്ഞുതകൽ, കടൽനിരപ്പ് ഉയരൽ, പുതിയ കടൽക്കാറ്റുകൾ എന്നിവയെല്ലാം വ്യാപകമാവുന്നതും നാം കാണുകയാണ്.

സൂക്ഷ്മകാലാവസ്ഥ രൂപപ്പെടുന്നതിലും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിലും മനുഷ്യരുടെ ഇടപെടലുകൾക്ക് വലിയ പങ്കാണുള്ളത്. ആവിയന്ത്രത്തിൽ കൽക്കരി ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയ 1700-കൾ മുതൽ മനുഷ്യപ്രേരിതമായ (Anthropogenic) കാലാവസ്ഥാമാറ്റവും സംഭവിച്ചു തുടങ്ങി. പെട്രോളിയം ഉല്പന്നങ്ങൾ, സിമന്റ്, പെയിന്റുകൾ, കൽക്കരി എന്നിവയെല്ലാം കൂടുതലായി ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ അന്തരീക്ഷത്തിലെ കാർബണുകളുടെ അളവും വർദ്ധിച്ചു.

സ്വാഭാവികവനങ്ങളിലുണ്ടായ കുറവ് മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന്റെ അഭാവം, വിവിധ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളുടെ നാശം, എന്നിവയെല്ലാം കൂടിയായപ്പോൾ ഭൂമിയുടെ ചൂട് വർദ്ധിക്കുന്ന അവസ്ഥയും രൂപപ്പെട്ടു. ഒരു

ഹെക്ടർ വനം 32,000 ഘന കിലോമീറ്ററും 10 സെന്റ് വയൽ 1,60,000 ലിറ്ററും മഴവെള്ളത്തെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രകൃതിദത്ത ജലസംഭരണയിടങ്ങളായിരുന്ന കാലം മാറ്റുന്നു. കേരളത്തിലെ സൂക്ഷ്മ കാലാവസ്ഥയുടെ സ്ഥാനത്ത് കാലവർഷം (70% മഴ), തുലാവർഷം (20% മഴ) വേനൽമഴ 10% മഴ) തുടങ്ങിയ മഴസീസണുകളുണ്ടായിരുന്നത് ഇപ്പോൾ അങ്ങനെ നിർണയിക്കാനാവി

ല്ല. ശരാശരി 110 മുതൽ 120 ദിവസം വരെ നല്ല മഴയും തുടർന്ന് കുറഞ്ഞ മഴയും ലഭിച്ചിരുന്നു. മൺസൂണിന്റെ കവാടം കൂടിയായ കേരളത്തിൽ മഴയുടെ ലഭ്യതയിൽ വലിയ സ്ഥലകാലവ്യത്യാസമാണ് അനുഭവപ്പെടുന്നത്. ചെറിയ ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽ ചെറിയ കാലയളവിൽ വലിയ മഴയെന്നതാണ് പുതിയ രീതിയായി കാണുന്നത്.

അതികഠിനമായ മഴക്കാലവും തുടർന്ന് വെള്ളപ്പൊക്കം, പ്രളയം, ഉരുൾപൊട്ടൽ, മണ്ണിടിച്ചിൽ എന്നീ നിലകളിലേക്ക് കാലാവസ്ഥ മാറിപ്പോകുന്നു. മഴയൊന്നു മാറിയാൽ നല്ല വരൾച്ച, ജലക്ഷാമം, വർദ്ധിച്ച തോതിലുള്ള മഴക്കാലവും കഠിനമായ വേനൽക്കാലവും മഞ്ഞുകാലവും മാറി മാറി ക്രമാനുഗതമായി ഒരു പ്രദേശത്ത് അനുഭവപ്പെട്ടാൽ അവിടെ മരുവൽക്കരണത്തിന്റെ (Desertification) പ്രാഥമികഘട്ടമാരംഭിച്ചുവെന്ന് തിരിച്ചറിയേണ്ടതാണ്. ഇക്കഴിഞ്ഞ ഒക്ടോബർ മാസത്തിൽ അതികഠിനമായ മഴ ലഭിച്ച പലയിടങ്ങളിലും ജലക്ഷാമമാരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കാലാവസ്ഥയിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് കടലുകളിലും കരകളിലും ഒരുപാട് പ്രതിസന്ധികൾ രൂപപ്പെടുകയാണ്. പ്രളയത്തിനുശേഷം നിരവധിയിടങ്ങളിലെ കന്നുകാലികളിൽ പ്രത്യുൽപ്പാദനശേഷി കുറഞ്ഞുവരുന്നതായി കണ്ടെത്തലുകളുണ്ട്. പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന ഏതൊരു മാറ്റവും കാലാവസ്ഥയെയും സ്വാധീനിക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂവിനിയോഗരീതിക

● ● ●
കേരളത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മകാലാവസ്ഥയിൽ (Micro Climate) വലിയ ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകളാണ് അനുഭവപ്പെടുന്നത്. ഭൂമധ്യരേഖയുടെ 8 ഡിഗ്രി അക്ഷാംശത്തിൽ കേരളമുൾപ്പെടെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതിനാൽ നല്ല ചൂടും ഉഷ്ണകാലവും മാത്രമേ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നുള്ളൂ.
 ● ● ●

ഉണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസങ്ങൾ ഓരോ പ്രദേശങ്ങളിലെയും കാലാവസ്ഥയെ നിർണ്ണയിക്കുമെന്ന് 420 ബി.സി.യിൽ പ്ലേറ്റോ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ 60% മേഖലകളിലും വരൾച്ചയുണ്ടാകാറുണ്ട്. 12 ശതമാനം പ്രളയബാധിതമായും 8 ശതമാനം തീരദേശപ്രശ്നങ്ങളുള്ളതായും വേർതിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭാവിയിൽ കേരളത്തിന്റെ തീരപ്രദേശങ്ങളിലെ 41 ശതമാനം നാശോന്മുഖമാകാനും 21 ശതമാനം പുതിയ തീരമുണ്ടാകാനും സാധ്യതകളുള്ളതായി പഠനങ്ങളുണ്ട്.

കേരളത്തിലെ മഴദിനങ്ങളിലും മഴമണിക്കൂറുകളിലും മഴപ്രദേശങ്ങളിലും മാറ്റമുണ്ടാകുന്നു. 2500 മി.മീറ്റർ മുതൽ 5000 മി.മീറ്റർ വരെ വാർഷികമഴ ലഭിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളുണ്ട്. 500 മി.മീറ്ററിനു താഴെ മാത്രം വാർഷിക മഴ ലഭിക്കുന്ന മഴനിഴൽ പ്രദേശങ്ങളും വയനാട്, ഇടുക്കി, പാലക്കാട് ജില്ലകളിലുണ്ട്. തെക്കൻതീരപ്രദേശങ്ങളിലാണ് ഏറ്റവും കുറച്ച് വാർഷികമഴ ലഭിക്കുന്നത്. (പ്രതിവർഷം 900 മി.മീറ്റർ) കേരളത്തിന്റെ വടക്കോട്ടും മലകളിലോട്ടും മഴയുടെ തോത് താരതമ്യേന കൂടുതലാണ്.

എന്തായാലും കേരളത്തിന്റെ കാലാവസ്ഥയിൽ മാറ്റമുണ്ടാകുന്നുവെന്നത് യാഥാർത്ഥ്യമായി കഴിഞ്ഞു. പ്രളയങ്ങളും ചക്രവാതങ്ങളും ഓഖിയും ഉരുൾപൊട്ടലുകളും വരൾച്ചയുമെല്ലാം കൂടി സംസ്ഥാനത്തെ കാലാവസ്ഥയെ സങ്കീർണ്ണമാക്കുകയാണ്. അറബിക്കടലും ബംഗാൾ ഉൾക്കടലും ഒരേ സമയം വലിയ തോതിൽ ചൂടാകുന്ന കാലത്തിനും കാലാവസ്ഥക്കുറുപ്പിച്ചുള്ള പുതിയ കാലാവസ്ഥ പൊരുത്തപ്പെടൽ (New climatic Adaptation) നയങ്ങളും കർമ്മപരിപാടികളും നടപ്പിലാക്കി മാത്രമേ വെല്ലുവിളികളെ നേരിടാനാവുകയുള്ളൂ.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിപുലമായ മുന്നൊരുക്കങ്ങളും പ്രതിരോധപ്രവർത്തനങ്ങളും നടപ്പിലാക്കി മാത്രമേ കാലാവസ്ഥാ ദുരന്തങ്ങളെ കുറക്കുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഇതോടൊപ്പം ചേർക്കുന്നു.

1. ഓരോ പ്രദേശത്തിന്റെയും സൂക്ഷ്മ കാലാവസ്ഥ പഠനവിധേയമാക്കുക.
2. മഴമാപ്പിനുകളും ആട്ടോമറ്റിക് വെൽസ്റ്റേഷനുകളും കൂടുതലായി സ്ഥാപിച്ച് മഴയുടെ വരവും ലഭ്യതയുമെല്ലാം മനസ്സിലാക്കുക. കാലാവസ്ഥാ കലണ്ടർ തയ്യാറാക്കുക.
3. പ്രാദേശിക കാലാവസ്ഥ പൊരുത്തപ്പെടൽ നയം രൂപീകരിക്കുക.

4. വനസമ്പത്ത് പരമാവധി സംരക്ഷിക്കുക
5. പുതിയ സൂക്ഷ്മ വനങ്ങൾ വ്യാപകമാക്കുക
6. പരമാവധി ജലാശയങ്ങൾ, കുനുകൾ, മലകൾ, വയലുകൾ എന്നിവ സംരക്ഷിക്കുക.
7. തീരദേശങ്ങളിൽ കാറ്റാടി, വൻമരങ്ങൾ, കണ്ടലുകൾ എന്നിവ വ്യാപകമാക്കുക.
8. ഇടനാടൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ മണ്ണ്, ജലം, ജൈവസംരക്ഷണമുറകളും നിർമ്മിതികളും രൂപപ്പെടുത്തുക.
9. ചരിഞ്ഞ ഭൂമികളിൽ മണ്ണിളക്കിയുള്ള കൃഷികൾ ഒഴിവാക്കുക.
10. പരമാവധി പറമ്പുകളിൽ ജൈവപുതയിടുക.
11. സിമന്റ്, പെയിന്റ് എന്നിവയുടെ ഉപയോഗം നിയന്ത്രിക്കുക.
12. സിമന്റ്, മണൽ, ചുടുകട്ട എന്നിവയുടെ തോത് കുറയ്ക്കുന്ന പ്രകൃതിസൗഹൃദ വനങ്ങളും കെട്ടിടങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
13. പൊതുഗതാഗത സംവിധാനങ്ങളിലേക്ക് മാറ്റുവാൻ ജനങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
14. ധാരാളം വൃക്ഷ തൈകൾ നടുക.
15. ഇരുമ്പ്, സ്റ്റീൽ, മരത്തടി എന്നിവയുടെ ഉപയോഗിച്ചുള്ള നിർമ്മാണം വ്യാപിപ്പിക്കുക.

16. ക്ലൈമിന്റെ ഉപയോഗം നിയന്ത്രിക്കുക.
17. ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ യഥാസമയം കൈകാര്യം ചെയ്യുക.
18. ജൈവപുതയിടലിന്റെ തോതും സ്ഥലവും വർദ്ധിപ്പിക്കുക
19. പുതിയ വിത്തിനങ്ങൾ, കാർഷിക രീതികൾ എന്നിവ വികസിപ്പിക്കുക.
20. വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമാനുഗതമായി നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് അടിസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റുക.
21. ദുരന്തലഘൂകരണ ടിം സജ്ജമാക്കുക.
22. കാലാവസ്ഥാ മാറ്റ പൊരുത്തപ്പെടലിനായുള്ള പ്രചരണപരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
23. വിവിധ പ്രചരണപരിപാടികൾ, ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പരിശീലനങ്ങൾ, ശില്പശാലകൾ, സെമിനാറുകൾ, പഠനയാത്രകൾ, ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക പഠനങ്ങൾ എന്നിവക്കാവശ്യമായ പരിപാടികൾ തയ്യാറാക്കുക.
24. വിവിധതല കാലാവസ്ഥാകർമ്മവിദ്യാഭ്യാസപരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുക. നിയന്ത്രണം ചീരപരിചിതവുമായ കാലാവസ്ഥക്കുണ്ടാകുന്ന പുതിയ മാറ്റങ്ങളെയാണ് കാലാവസ്ഥാമാറ്റം (climatic change) എന്നൊക്കെ പറയുന്നത്. കാലാവസ്ഥാ പ്രതിസന്ധി (climatic crisis) എന്നതാണ് പുതിയ പ്രയോഗമായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കാലാവസ്ഥാപ്രതിസന്ധികളെ മറികടക്കുവാൻ വ്യക്തി, കുടുംബം, സ്ഥാപനം, പ്രദേശം തുടങ്ങിയ വിവിധ തലങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്തപരിപാടികൾ ആവശ്യമാണ്. നമ്മുടെ മനോഭാവത്തിലും ശീലങ്ങളിലും ജീവിതരീതികളിലും വികസനകാഴ്ചപ്പാടുകളിലുമെല്ലാം സമഗ്രവും ശാസ്ത്രീയവുമായ മാറ്റം ആവശ്യമാണ്. കാലാവസ്ഥാമാറ്റത്തിനനുസരിച്ച് സമസ്ത മേഖലകളിലും വ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടാകുന്നു. പുതിയ രോഗങ്ങൾ രൂപപ്പെടുന്നു. ഇവയെയെല്ലാം മുൻകൂട്ടി മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള കർമ്മപരിപാടികൾ വിഭാവനം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുവാൻ കഴിയുന്നത് കൂടുതലും പ്രാദേശികതലങ്ങളിലാണ്. ഈ രംഗത്ത് പ്രാദേശിക ഗവൺമെന്റുകൾക്ക് വലിയ സ്ഥാനമാണുള്ളത്. കാലാവസ്ഥാമാറ്റത്തിൽ പുതിയ രീതികൾ മനസ്സിലാക്കുവാനും കർമ്മപരിപാടികളാവിഷ്കരിക്കുവാനും തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ തയ്യാറാകേണ്ടത് കാലഘട്ടത്തിന്റെ ആവശ്യം കൂടിയാണ്.

● ● ●

മഴയൊന്നു മാറിയാൽ നല്ല വരൾച്ച, ജലക്ഷാമം, വർദ്ധിച്ച തോതിലുള്ള മഴക്കാലവും കഠിനമായ വേനൽക്കാലവും മഞ്ഞുകാലവും മാറി മാറി ക്രമാനുഗതമായി ഒരു പ്രദേശത്ത് അനുഭവപ്പെടുവാൻ അവിടെ മരുവൽക്കരണത്തിന്റെ (Desertification) പ്രാഥമികഘട്ടമാരംഭിച്ചുവെന്ന് തിരിച്ചറിയേണ്ടതാണ്.

● ● ●

കുടുംബശ്രീ ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനത്തിന് പുതിയ ഭാരവാഹികളെ കണ്ടെത്തുന്നു

കുടുംബശ്രീ സി.ഡി.എസ് തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജനുവരി ഏഴു മുതൽ 25 വരെ

കുടുംബശ്രീ ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനത്തിന് പുതിയ ഭരണസാരഥികളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി 2022 ജനുവരി ഏഴു മുതൽ 25 വരെ സംസ്ഥാനത്ത് തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തും. സി.ഡി.എസ്, എ.ഡി.എസ്, അയൽക്കൂട്ടതലം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു തലങ്ങളിലേക്കാണ് തെരഞ്ഞെടുപ്പ്.

പുതുതായി തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് 1065 സി.ഡി.എസ് ചെയർപേഴ്സൺമാർ, 2,14,379 എ.ഡി.എസ് ഭാരവാഹികൾ, 14,72,180 അയൽക്കൂട്ട ഭാരവാഹികൾ.

കുടുംബശ്രീ ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനത്തിന് പുതിയ ഭരണസാരഥികളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി 2022 ജനുവരി ഏഴു മുതൽ 25 വരെ സംസ്ഥാനത്ത് തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തും. സി.ഡി.എസ്, എ.ഡി.എസ്, അയൽക്കൂട്ടതലം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു തലങ്ങളിലേക്കാണ് തെരഞ്ഞെടുപ്പ്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ച് സർക്കാർ ഉത്തരവായി.

നിലവിലെ ഭാരവാഹികളുടെ കാലാവധി ഈ വർഷം ജനുവരി 26ന് അവസാനിച്ചിരുന്ന.

കോവിഡ് പശ്ചാത്തലത്തിൽ പുതിയ ഭരണസമിതിയെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതുവരെ നിലവിലെ സമിതിയുടെ കാലാവധി സർക്കാർ നീട്ടി നൽകിയിരുന്നു. കൂടാതെ 2022 ജനുവരി 26ന് പുതിയ ഭരണസമിതി ചുമതലയേൽക്കുന്ന രീതിയിൽ സംഘടനാ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്താനും സർക്കാർ ഉത്തരവിറക്കിയിരുന്നു. ഇതു പ്രകാരമാണ് സംസ്ഥാനത്ത് കുടുംബശ്രീയുടെ കീഴിലുള്ള 2,94,436 അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ, 19,489 ഏരിയ ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾ (എ.ഡി.എസ്), 1065 കമ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് ഇപ്പോൾ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുന്നത്. അടുപ്പാടി ആദിവാസി സമഗ്ര വികസന

പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി രൂപീകരിച്ച ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനത്തിലെ 729 അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ, 133 ഊരസമിതികൾ, നാല് പഞ്ചായത്ത് സമിതികൾ എന്നിവയുടെ ഭാരവാഹികളെ കണ്ടെത്താനുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പും ഇതേ ദിവസങ്ങളിൽ നടക്കും.

അയൽക്കൂട്ടങ്ങളിലേക്കുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പ് 2022 ജനുവരി ഏഴു മുതൽ 13 വരെയും എ.ഡി.എസുകളിലേക്ക് ജനുവരി 16 മുതൽ 21 വരെയും നടത്തും. സി.ഡി.എസ് തെരഞ്ഞെടുപ്പ് 2022 ജനുവരി 25നാണ്. ഇതുപ്രകാരം ഓരോ അയൽക്കൂട്ടത്തിനും അഞ്ചംഗ ഭാരവാഹികൾ വീതം സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെ 14,72,180 പേരെയും ഓരോ

എ.ഡി.എസിനും 11 അംഗ ഭാരവാഹികൾ വീതം 2,14,379 പേരെയും ഓരോ സി.ഡി. എസിനും ഒന്നു വീതം 1065 സി.ഡി.എസ് ചെയർപേഴ്സൺമാരെയും തിരഞ്ഞെടുക്കും. പുതിയ ഭരണാധികാരികൾ ജനുവരി 26ന് ചുമതലയേൽക്കും.

അതത് ജില്ലകളിലെ ജില്ലാ കളക്ടർമാർക്കാണ് തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ മുഖ്യചുമതല. എല്ലാ സി.ഡി.എസുകളിലും ഒരു വരണാധികാരിയും അസിസ്റ്റന്റ് വരണാധികാരിയും തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കും. ഇതിനായി 14 ജില്ലകളിലും വരണാധികാരികളെ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിന് ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ, അസിസ്റ്റന്റ് കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ, ജില്ലാ പ്രോഗ്രാം മാനേജർമാർ, ബ്ലോക്ക് കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ, സിറ്റി മിഷൻ മാനേജർമാർ, പതിനാല് സംസ്ഥാനതല റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺമാർ, അഞ്ഞൂറിലേറെ റിസോഴ്സ് ജില്ലാതല റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺമാർ, സി.ഡി.എസ് ഭരണാധികാരികൾ, സി.ഡി.എസ് മെമ്പർ സെക്രട്ടറിമാർ, ഉപഭരണാധികാരികൾ എന്നിവർക്കുള്ള പരിശീലനവും പൂർത്തിയായി.

സ്ത്രീശാക്തീകരണത്തിനും ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനുമായി കടുംബശ്രീ മുഖേന നടപ്പാക്കി വരുന്ന വിവിധ മാതൃകാ പദ്ധതികൾ വിജയിപ്പിക്കുന്നതിന് അതത് തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്നവരാണ് സി.ഡി.എസ്

ചെയർ പേഴ്സൺമാർ. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി നിരവധി കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന പദ്ധതികളും നടപ്പാക്കുന്നു. ഇവയെല്ലാം താഴേത്തട്ടിൽ ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുക എന്ന വലിയ ഉത്തരവാദിത്വമാണ് ഇവർക്കുള്ളത്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ കരുത്തുറ്റ സ്ത്രീകളുടെ ഒരു നേതൃനിരയെ രൂപീകരിക്കുകയാണ് തിരഞ്ഞെടുപ്പിലൂടെ

സ്ത്രീശാക്തീകരണത്തിനും ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനുമായി കടുംബശ്രീ മുഖേന നടപ്പാക്കി വരുന്ന വിവിധ മാതൃകാ പദ്ധതികൾ വിജയിപ്പിക്കുന്നതിന് അതത് തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്നവരാണ് സി.ഡി.എസ് ചെയർ പേഴ്സൺമാർ.

കടുംബശ്രീ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. കടുംബശ്രീയുടെ മൈക്രോ സംരംഭങ്ങൾ, സാമൂഹ്യ വികസന പദ്ധതികളായ ആശ്രയ, ബഡ്സ്, കേന്ദ്ര വിഷ്കൃത പദ്ധതികളായ ദീൻദയാൽ ഉപാധ്യായ ഗ്രാമീൺ കൗശല്യ യോജന, ദേശീയ നഗര ഉപജീവന ദൗത്യം, മഹിളാ കിസാൻ ശാക്തീകരണ പരിയോജന, പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന തുടങ്ങി സ്ത്രീശാക്തീകരണവും ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനവും ലക്ഷ്യമിട്ട് കടുംബശ്രീ മുഖേന സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളും തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ചു നടപ്പാക്കുന്നതിലും വിജയിപ്പിക്കുന്നതിലും മുഖ്യ പങ്കു വഹിക്കുന്നവരാണ് സി.ഡി.എസ് ചെയർപേഴ്സൺമാർ.

കടുംബശ്രീ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്: ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾ

1. കടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ, ഏരിയാ ഡവലപ്മന്റ് സൊസൈറ്റികൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡവലപ്മന്റ് സൊസൈറ്റി എന്നീ ത്രിതല സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിത സംഘടനാ സംവിധാനത്തിലൂടെ സ്ത്രീ ശാക്തീകരണത്തിനും പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനും ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുക.
2. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭാ തദ്ദേശഭരണ പ്രദേശത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന/സമാരംഭിക്കുന്ന കടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളുടേയും (എൻ.എച്ച്.ജി.) ഏരിയാ ഡവലപ്മന്റ് സൊസൈറ്റികളുടേയും

- യും (എ.ഡി.എസ്.) ഏകോപനവും വ്യാപനവും മോണിറ്ററിംഗും നടത്തുക.
3. കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യവും സാമ്പത്തികവും സാംസ്കാരികവും മാനസികവുമായ പുരോഗതിക്കായി ഒരു അപ്പക്സ് സന്നദ്ധ സംഘമായി പ്രവർത്തിക്കുക.
  4. പദ്ധതി ആസൂത്രണം, നിർവ്വഹണം, മോണിറ്ററിംഗ് തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി മോണിറ്ററിംഗ് ഏജൻസിയായി പ്രവർത്തിക്കുക.
  5. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണത്തിനും സർഭരണത്തിനും വേണ്ടി നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിത്തം വഹിക്കുക.
  6. പ്രാദേശിക ആസൂത്രണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനുമായി നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിത്തം വഹിക്കുക.
  7. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം, ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം, വനിതാ ഘടക പദ്ധതി, സ്ത്രീ ശാക്തീകരണം, സർഭരണം തുടങ്ങിയ രംഗങ്ങളിലെ വികസനാസൂത്രണത്തിൽ നേതൃത്വപരമായ പങ്കാളിത്തം വഹിക്കുക.
  8. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സർക്കാർ ഏൽപ്പിക്കുന്ന ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന പ്രവർത്തനങ്ങളും വനിതാ ക്ഷേമ പദ്ധതിക

9. ഉം നടപ്പാക്കി ഉപജീവന സൗകര്യം അയൽക്കൂട്ടാംഗങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാക്കി സാമൂഹ്യമായി ഉയർന്ന് വരുന്ന മദ്യാസക്തി, കൊള്ളപലിശ, എന്നിവക്കെതിരെ ചലനാത്മകതയുള്ള സമീപനം സ്വീകരിച്ച് സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പാക്കുക. 18 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് അവരുടെ വളർച്ചയ്ക്ക് വിഘാതമായി കാണുന്ന എല്ലാ ഘടകങ്ങളെയും ഇല്ലാതാക്കി സമഗ്രമായ വളർച്ചയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുക.
9. അയൽക്കൂട്ട തലത്തിൽ മിതവ്യയ സമ്പാദ്യ/ വായ്പാ പരിപാടികൾ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പാക്കുന്നതിന് നേതൃത്വം നൽകുക.
10. സി.ഡി.എസ്. പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ പൊതുവേയും അയൽക്കൂട്ട കുടുംബങ്ങളുടെ പ്രത്യേകിച്ചുമുള്ള സ്വാശ്രയത്വത്തിന് ഉതകുന്ന തരത്തിൽ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക സൗകര്യങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനുള്ള സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ, അംഗീകൃത സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർക്കാർ വികസന ഏജൻസികൾ, ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുതലായവയുമായി അയൽക്കൂട്ടങ്ങളെ ബന്ധപ്പെടുത്തുവാനും, സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഓഹരികൾ വാങ്ങുന്നതിനും നിക്ഷേപങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും

- വായ്പയെടുക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുക.
11. അയൽക്കൂട്ടാംഗങ്ങളെ സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനും പ്രോത്സാഹനവും സഹായവും നൽകുക.
  12. സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണത്തിന് ഉതകുന്ന തരത്തിൽ ആശയപരവും സാങ്കേതികവുമായ പരിശീലനങ്ങൾ അംഗ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുക.
  13. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിന് ഉതകുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നേരിട്ട് ഏറ്റെടുത്ത് പ്രായോഗികമാക്കുക.
  14. ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർ, എച്ച്ഐവി- എയ്ഡ്സ് രോഗികൾ, വയോജനങ്ങൾ, ട്രാൻസ് ജെന്റേഴ്സ്, കുട്ടികൾ തുടങ്ങിയവരുടെ അവകാശങ്ങളും സാമൂഹ്യനീതിയും ഉറപ്പാക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുക.
  15. ഉത്സാഹത്തോടെയും നിസ്വാർത്ഥമായും അനുസ്മര്യ സന്നദ്ധ സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തനം നടത്തുന്ന വ്യക്തിത്വങ്ങളെ വാർത്തെടുക്കുക.

□
(തയാറാക്കിയത്: ടീം ഓർഗനൈസേഷൻ
(കുടുംബശ്രീ) ആണ്.)

കുടുംബശ്രീ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന 'സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം' സംസ്ഥാനതല ക്യാമ്പെയ്ന്റെ ഉദ്ഘാടനം മുഖ്യമന്ത്രി ഓൺലൈനായി നിർവഹിക്കുന്നു.

ഉണരുന്ന സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം

*ക്യാമ്പെയ്ൻ ഡിസംബർ 18 മുതൽ 2022 മാർച്ച് 8 വരെ

സന്ദേശിത ടോൾഫ്രീ നമ്പർ: 1800-425-2088

■ ആശ.എസ്. പണിക്കർ

സ്ത്രീധനത്തിനും സ്ത്രീപീഡനത്തിനുമെതിരേ കുടുംബശ്രീയുടെ സംസ്ഥാനതല ക്യാമ്പെയ്ൻ ഡിസംബർ 18ന് മുഖ്യമന്ത്രി പിണറായി വിജയൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു

സ്ത്രീധനത്തിനും സ്ത്രീ പീഡനങ്ങൾക്കും വിവാഹ ധൂർത്തിനുമെതിരേ സമൂഹ മനോഭാവം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനും പ്രതിരോധമുയർത്താനും സമൂഹത്തെ സജ്ജമാക്കുന്നത് ലക്ഷ്യമിട്ട് കുടുംബശ്രീ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന 'സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം' സംസ്ഥാനതല ക്യാമ്പെയ്ൻ ഡിസംബർ 18ന് തുടക്കമായി. തിരുവനന്തപുരം കനകക്കുന്ന് നിശാഗന്ധി ഓഡിറ്റോറിയത്തിൽ മുഖ്യമന്ത്രി പിണറായി വിജയൻ ക്യാമ്പെയ്ന്റെ ഉദ്ഘാടനം നിർവഹിച്ചതോടെ സംസ്ഥാനത്ത് സ്ത്രീശാക്തീകരണത്തിന്റെ വഴികളിൽ പുതിയൊരു അധ്യായത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചു.

യുവതികൾ ഏതു ഘട്ടത്തിലും സ്ത്രീധനത്തിനെതിരേ ശക്തമായി പ്രതികരിക്കണം: മുഖ്യമന്ത്രി പിണറായി വിജയൻ

യുവതികൾ ഏതു ഘട്ടത്തിലും സ്ത്രീധനത്തിനെതിരേ ശക്തമായി പ്രതികരിക്കണമെന്ന് ക്യാമ്പെയ്ന്റെ ഉദ്ഘാടനം ഓൺലൈനായി നിർവഹിച്ച് മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞു. വിവാഹാലോചനയുടെ ഘട്ടത്തിലും അതിനു ശേഷവും സ്ത്രീധനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നണ്ടെങ്കിൽ അപ്പോൾ തന്നെ പ്രതികരിക്കണം. തെറ്റുകൾക്കെതിരേ പ്രതികരിക്കുന്നതിന് ഓരോ

യുവതിയ്ക്കും കരുത്തു നൽകുന്ന വിധത്തിൽ സമൂഹത്തിന്റെ പൊതുബോധം ഉയർന്നു വരണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായി ഇടപെടാൻ സാധിക്കുന്നത് കുടുംബശ്രീക്കാണ്. ഒരു പ്രദേശത്ത് സ്ത്രീധനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നമുണ്ടാകുമ്പോൾ കുടുംബശ്രീക്ക് ഇടപെടാം. സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന തിന്മകൾക്കെതിരേ ശബ്ദമുയർത്താൻ കഴിയുന്ന നിരവധി ശക്തികൾ ഈ സമൂഹത്തിലുണ്ട്. അവർ കുടുംബശ്രീക്കൊപ്പം അണിയേണം. സ്ത്രീധനത്തിനും സ്ത്രീപീഡനങ്ങൾക്കും എതിരെയുള്ള ഈ ബോധവൽക്കരണം ഇനിയും ശക്തമായി തുടർന്നു കൊണ്ടു പോകാൻ കഴിയണം. സ്ത്രീധനത്തിനെ

സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം ക്യാമ്പെയ്ൻ - ലക്ഷ്യങ്ങൾ

സ്ത്രീധനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കൊലപാതകങ്ങളുടെയും ആത്മഹത്യകളുടെയും എണ്ണം വർധിക്കുന്നത് ആശങ്കയുണർത്തുന്ന പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് കുടുംബശ്രീയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം സംസ്ഥാനതല ക്യാമ്പെയ്ൻ സംഘടിപ്പിക്കുന്നത്. സ്ത്രീധനം, സ്ത്രീപീഡനം, എന്നിവയ്ക്കെതിരായ ബോധവൽക്കരണ സന്ദേശങ്ങൾ സമൂഹത്തിന്റെ സമസ്തമേഖലയിലും എത്തിക്കുകയും അതുവഴി പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ മനോഭാവത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തുകയാണ് സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം ക്യാമ്പെയ്നിന്റെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സ്ത്രീധനമെന്ന വിപത്ത് സ്ത്രീക്കും കുടുംബത്തിനും സമൂഹത്തിനും ഏൽപ്പിക്കുന്ന ബഹുമൂല ആഘാതങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് പൊതുസമൂഹത്തിൽ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുകയും നിരന്തരവും സമഗ്രവുമായ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളിലൂടെ സ്ത്രീധനമെന്ന സമ്പ്രദായം നിർത്തലാക്കുകയാണ് പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ.

തിരേയുള്ള കുടുംബശ്രീയുടെ പോരാട്ടം ഏറ്റവും വലിയ സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. സാമൂഹിക തിന്മകൾക്കെതിരേ ശക്തമായ നടപടികളുമായി സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾ കുടുംബശ്രീക്കൊപ്പമുണ്ടാകും. 'സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം' ബോധവൽക്കരണ പ്രചാരണ പരിപാടികൾക്ക് മുഖ്യമന്ത്രി വിജയാശംസകൾ നൽകി.

നവോത്ഥാനകാലം മുതൽ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു വന്ന മുദ്രാവാക്യത്തിന്റെ പുതിയ തലങ്ങളിലേക്കും സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളത്തിലേക്കും ഈ നാടിനെ നയിക്കണമെങ്കിൽ സ്ത്രീയുടെ ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയ്ക്ക് മാറ്റമുണ്ടാകണമെന്ന് പരിപാടിയുടെ അധ്യക്ഷത വഹിച്ച തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി എം.വി ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ പറഞ്ഞു. സ്ത്രീകൾ മാത്രം വിചാരിച്ചാൽ പ്രശ്നങ്ങൾ അവസാനിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ല. പുരുഷൻ മാത്രം മുമ്പോട്ട് വരണം. സ്ത്രീകൾ വീട്ടിൽ ചെയ്യുന്ന ജോലികൾക്ക് അതിന്റേതായ മൂല്യമുണ്ട്. ഇരുവരും ചേർന്ന് കുടുംബത്തെ

മേയർ ആര്യാ രാജേന്ദ്രൻ കുടുംബശ്രീ ഒരു നേർചിത്രം ഫോട്ടോഗ്രാഫി നാലാം സിസണിൽ ഒന്നും രണ്ടും മൂന്നും സ്ഥാനങ്ങൾ നേടിയ സുരേഷ് കാമിയോ, ആൽപ്രഡ് എം.കെ, മധു ഇടച്ചന എന്നിവർക്കുള്ള സമ്മാനദാനം നിർവഹിക്കുന്നു.

ചലച്ചിത്രതാരം നിമിഷ സജയൻ പ്രതിജ്ഞാ വാചകം ചൊല്ലിക്കൊടുക്കുന്നു

പോറ്റുന എന്ന തരത്തിൽ ജനാധിപത്യപരമായ ചിന്ത പുരുഷന് ഉണ്ടാകണം. ജനാധിപത്യവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട സമൂഹത്തിന്റെ സ്വീകാര്യത കടുംബശ്രീയുടെ സ്ത്രീപക്ഷ കേരളം ബോധവൽക്കരണ പ്രചരണ പരിപാടിയിൽ ലഭിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പാണ്. രാഷ്ട്രീയ സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക മണ്ഡലങ്ങളിലുള്ളവരും ജനപ്രതിനിധികളും യുവാക്കളും ഉൾപ്പെടെയുള്ളവർ കേരളമൊട്ടാകെ ഈ പ്രചരണപരിപാടിയിൽ പിന്തുണ നൽകുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

തുടർന്ന് മൃഗസംരക്ഷണ - ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി ജെ. ചിഞ്ചുറാണി സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം ക്യാമ്പെയ്നുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സമീപനരേഖ ചലച്ചിത്ര താരം നിമിഷ സജയൻ നൽകി പ്രകാശനം ചെയ്തു. സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം പരിപാടി സ്ത്രീകൾക്ക് വലിയ കരുത്തും ഊർജ്ജവും പകരുമെന്ന് മന്ത്രി പറഞ്ഞു. സ്ത്രീകൾക്ക് എതിരായ അതിക്രമം പ്രതിരോധിക്കാനും തടയിടാനും പല തരത്തിലുള്ള ഇടപെടൽ അനിവാര്യമാണ്. സ്ത്രീധനത്തിന് എതിരായ ചെറുത്തുനിൽപ്പിന് സമൂഹത്തിന്റെ ഇടപെടൽ ഉണ്ടാകണമെന്നും മന്ത്രി പറഞ്ഞു.

ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ സാമൂഹികനിതി വകുപ്പ് മന്ത്രി ഡോ.ആർ. ബിന്ദു സന്ദേശിനെയും ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക്-ഏകീകൃത ട്രോൾപ്പി നമ്പറിന്റെ പ്രഖ്യാപനം നിർവ്വഹിച്ച ഇന്ത്യൻ മണ്ണിൽ സ്ത്രീധനമെന്ന ദുരാചാരം ശക്തമായി നിലനിൽക്കുന്നത് ലജ്ജാകരമാണെന്ന് മന്ത്രി ഡോ.ആർ. ബിന്ദു പറഞ്ഞു. പെൺകുട്ടികൾ കടുംബത്തിന്റെ ആസ്തിയല്ല, ബാധ്യതയാണെന്നാണ് കടുംബം പോലും തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്നത്. ഈ ദുരാചാരം സമൂഹ

ത്തിൽ നിന്നും എത്രയും വേഗം തുടച്ചു നീക്കണമെന്നും മന്ത്രി പറഞ്ഞു.

വനിതാ കമ്മീഷൻ അധ്യക്ഷ പി. സതീദേവി കുടുംബശ്രീ മുഖേന സംസ്ഥാനത്ത് 152 ബ്ലോക്കുകളിൽ നടപ്പാക്കുന്ന ഒരൊറ്റ മാപ്പിങ്ങ് പ്രക്രിയയുടെ പ്രഖ്യാപനം നിർവ്വഹിച്ചു. 'സ്ത്രീപക്ഷനവകേരളം' ക്യാമ്പെയ്ന്റെ ബ്രാൻഡ് അംബാസിഡർ ചലച്ചിത്ര താരം കമാരി നിമിഷ സജയൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിരിക്കാറുണ്ട്. സ്ത്രീധനം ഉൾപ്പെടെ സമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കെതിരെ ഒരുമിച്ച് പോരാടിയാൽ മാറ്റം സൃഷ്ടിക്കാമെന്ന് നടി നിമിഷ സജയൻ പറഞ്ഞു. ഒറ്റയ്ക്ക് പോരാടിയാൽ മാറ്റമുണ്ടാകില്ല. യോജിച്ചുള്ള പോരാട്ടത്തെ എല്ലാവരും പിന്തുണയ്ക്കണം. കുടുംബശ്രീ മുഖേന സമൂഹത്തിൽ വലിയ മാറ്റമുണ്ടായതായും നിമിഷ പറഞ്ഞു.

തിരുവനന്തപുരം മേയർ ആര്യാരാജേന്ദ്രൻ കുടുംബശ്രീ ഒരു നേർചിത്രം ഫോട്ടോഗ്രാഫി നാലാം സീസണിൽ ഒന്നും രണ്ടും മൂന്നും സ്ഥാനങ്ങൾ നേടിയ സുരേഷ് കാമിയോ, ആൽഫ്രഡ് എം.കെ. മധു തുടങ്ങുന്ന എന്നിവർക്കുള്ള സമ്മാനദാനം നിർവ്വഹിച്ചു. പ്രോത്സാഹന സമ്മാനം നേടിയവർക്ക് വട്ടിയൂർക്കാവ് എം.എൽ.എ അഡ്വ.വി.കെ. പ്രശാന്ത് സമ്മാനദാനം നിർവ്വഹിച്ചു.

കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ പി.ഐ. ശ്രീവിദ്യ സ്വാഗതം പറഞ്ഞു. ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് ഡി. സുരേഷ് കമാർ, പ്ലാനിങ്ങ് ബോർഡ് അംഗങ്ങളായ ജിജു.പി. അലക്സ്, മിനി സുകുമാർ, മേയേഴ്സ് ചേമ്പർ ചെയർമാൻ എം. അനിൽ കമാർ, മുനിസിപ്പൽ ചെയർമാൻസ് ചേമ്പർ ചെയർമാൻ എം.കൃഷ്ണദാസ്, പ്രസിഡന്റ്, നഗരസഭാ കൗൺസിലർ ഡോ.റീന. കെ.എസ്, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് അസോസിയേഷൻ പ്രസിഡന്റ് ബി.പി മുരളി, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി ശാരദാ മുരളീധരൻ, എന്നിവർ ആശംസാ പ്രസംഗം നടത്തി. ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് വൈസ് പ്രസിഡന്റ് അഡ്വ. ഷൈലജാ ബിഗം, നഗരസഭാ ക്ഷേമകാര്യ സ്ഥിരം സമിതി അധ്യക്ഷൻ എസ്.സലീം, പി.എസ്.സി മെമ്പർ ആർ. പാർവതി ദേവി, സാക്ഷരതാ മിഷൻ ഡയറക്ടർ ഡോ.പി.എസ്. ശ്രീകല, സി.ഡി.എസ് ചെയർപേഴ്സൺ വിനീത പി എന്നിവർ സന്നിഹിതരായിരുന്നു. കുടുംബശ്രീ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേ

പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പരമാവധി ചെറുപ്പക്കാരെ ക്യാമ്പെയ്ന്റെ ഭാഗമാക്കിക്കൊണ്ട് സ്ത്രീധനത്തിനും സ്ത്രീപക്ഷനവകേരളം എന്നൊരു സന്ദേശങ്ങൾ കേരളമൊട്ടാകെ എത്തിക്കുന്നതിനാണ് ശ്രമം. കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികൾ, വിവിധ യുവജന സംഘടനകൾ, പ്രാദേശിക കലാ കായിക സംഘടനകൾ, കുടുംബശ്രീ ഓക്സിലറി ഗ്രൂപ്പുകൾ, രാഷ്ട്രീയ സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക രംഗങ്ങളിലെ പ്രമുഖർ, വിവിധ മേഖലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾ, കുടുംബശ്രീ ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനം തുടങ്ങി സമൂഹത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലകളിലുള്ളവരുമായി സഹകരിച്ചു കൊണ്ട് ലിംഗപദവി സമത്വം കൈവരിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും ആവിഷ്കരിച്ചു.

2022 മാർച്ച് വരെയായി ക്യാമ്പെയ്ൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഓരോ ആഴ്ചയിലും ജില്ലാ-ബ്ലോക്ക്-പഞ്ചായത്ത് അയൽക്കൂട്ടതലത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ട വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിശദമായ രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ക്യാമ്പെയ്ന്റെ വിജയത്തിനായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണവും ഉറപ്പുവരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മൂന്നര മാസം നീളുന്ന ക്യാമ്പെയ്ന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ ആഴ്ചയിലും ജില്ലാ-പഞ്ചായത്ത്-അയൽക്കൂട്ടതലത്തിൽ വ്യത്യസ്തമായ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കും. ആദ്യ ആഴ്ച സംസ്ഥാനത്തെ മൂന്നു ലക്ഷം അയൽക്കൂട്ടങ്ങളിലും 19542 ഓക്സിലറി ഗ്രൂപ്പുകളിലും 'സ്ത്രീധനവും അതിക്രമവും' എന്ന വിഷയത്തിൽ ചർച്ച നടത്തും. തുടർന്നുള്ള ആഴ്ചകളിൽ പോസ്റ്റർ ക്യാമ്പെയ്ൻ, സ്ത്രീധനത്തിനെതിരെ സോഷ്യൽ മീഡിയായ ചലഞ്ച്, റീൽസ് വീഡിയോ തയ്യാറാക്കലും സമൂഹമാധ്യമങ്ങൾ വഴി പ്രചരിപ്പിക്കലും, ചുവർചിത്ര ക്യാമ്പെയ്ൻ, കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികളെ പങ്കെടുപ്പിച്ചു കൊണ്ടുള്ള വെബിനാറുകൾ, സ്ത്രീധനത്തെ കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായ സർവ്വേ, ഇരുചക്ര വാഹന

റാലി, ബാലസഭ, സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള പോസ്റ്റർ ക്യാമ്പെയ്ൻ, കാർട്ടൂൺ സീരീസ്, സമൂഹമാധ്യമങ്ങൾ വഴി കാർട്ടൂൺ പ്രചരിപ്പിക്കൽ, സ്ത്രീധനത്തിനെതിരെ സിഗ്നച്ചർ ക്യാമ്പെയ്ൻ എന്നിവയായിരിക്കും പ്രധാന പരിപാടികൾ. ക്യാമ്പെയ്ൻ സമാപനത്തോടനുബന്ധിച്ച് അന്തർദേശീയതലത്തിൽ സ്ത്രീശാക്തീകരണ മേഖലയിലെ പ്രമുഖരായ വ്യക്തികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി അന്താരാഷ്ട്ര സമ്മേളനവും സംഘടിപ്പിക്കും. ഇതിൽ എല്ലാ ജില്ലകളിൽ നിന്നുമുള്ള സ്ത്രീപക്ഷ കർമ്മ പദ്ധതി അവതരിപ്പിക്കും.

ക്യാമ്പെയ്ൻ സമാപനത്തിനു ശേഷവും തുടർപ്രവർത്തനങ്ങളുമായി കുടുംബശ്രീ മുന്നോട്ടു പോകും. അയൽക്കൂട്ടതല സ്ത്രീപക്ഷ ആലോചനാ യോഗങ്ങൾ, വാർഡുതല സ്ത്രീപക്ഷ കൂട്ടായ്മകൾ, പഞ്ചായത്ത് നഗരസഭാ തലത്തിൽ സ്ത്രീശക്തി സംഗമം, ജില്ലാതല സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരള സംഗമം, സ്കൂൾ കോളേജ്, വാർഡുതലത്തിൽ ജെൻഡർ ക്ലബ്ബ് രൂപീകരണം, ജെൻഡർ അവബോധ പരിശീലനങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ പരിപാടികൾ ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സംഘടിപ്പിക്കും. വിവിധ ആശയവിനിമയ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും.

ഡിസംബർ 18 മുതൽ 2022 മാർച്ച് എട്ടുവരെ നീളുന്ന ക്യാമ്പെയ്ന്റെ ഭാഗമായി ഓരോ ആഴ്ചയിലും ജില്ലാ-ബ്ലോക്ക്-പഞ്ചായത്ത് അയൽക്കൂട്ടതലത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ട വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിശദമായ രൂപരേഖയും തയ്യാറാക്കി. ക്യാമ്പെയ്ന്റെ വിജയത്തിനായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണവും ഉറപ്പുവരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ക്യാമ്പെയ്ൻ സമാപനത്തോടനുബന്ധിച്ച് അന്തർദേശീയതലത്തിൽ സ്ത്രീശാക്തീകരണ മേഖലയിലെ പ്രമുഖരായ വ്യക്തികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി അന്താരാഷ്ട്ര സമ്മേളനവും സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ എല്ലാ ജില്ലകളിൽ നിന്നുമുള്ള സ്ത്രീപക്ഷകർമ്മ പദ്ധതി അവതരിപ്പിക്കും.

റ്റർ ഡോ.കെ.ആർ. ഷൈജു നന്ദി പറഞ്ഞു. ഉദ്ഘാടനത്തോടനുബന്ധിച്ച് 'സ്ത്രീപക്ഷനവകേരളം' ആശയത്തെ ആസ്പദമാക്കി

വിവിധ സി.ഡി.എസുകളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കലാപരിപാടികൾ അവതരിപ്പിച്ചു.

'കേരഗ്രാമം' പദ്ധതിയിലൂടെ കാർഷികവികസനത്തിന്റെ കാഹളം മുഴക്കി അണ്ടർക്കോണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

■ ഹരികുമാർ എസ്.

'ഇനിയെങ്കിലും നമ്മുടെ തെങ്ങുകായ്ക്കോ പ്രസിഡന്റേ'

'കായ്ക്കോ അസിസിക്കാ, എന്താ സംശയം? അസിസിക്കായുടെ തെങ്ങുകൾ മാത്രമല്ല, എല്ലാ തെങ്ങുകളും. നമ്മുടെ പഞ്ചായത്തിലെ എല്ലാ കർഷകരുടെയും തെങ്ങുകൾ നന്നായി കായ്ക്കൂ'.

പദ്ധതിയുടെ ആവിർഭാവം

വലിയ പ്രതീക്ഷയിലും ആത്മവിശ്വാസത്തിലുമാണ് അണ്ടർക്കോണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ കേരള സർക്കാർ 5 പഞ്ചായത്തുകൾ 'കേരഗ്രാമം' പദ്ധതിക്കായി കണ്ടെത്തിയപ്പോൾ അതിൽ ഒന്നായി മാറി അണ്ടർക്കോണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്.

നാളികേരോത്പാദനവർദ്ധനവിന് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകാതിരുന്ന ഈ പ്രദേശത്തെ കർഷകർക്ക് കേരള കാർഷിക വികസന കർഷക ക്ഷേമവകുപ്പ് നൽകിയ കാർഷികസമ്മാനമായി മാറി 'കേരഗ്രാമം' പദ്ധതി. കേരോത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക, കർഷകർക്ക് ആശ്വാസമേകുക എന്ന മുദ്രാവാക്യത്തോടെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സംരംഭം ഏറ്റെടുത്തു. 2021 ഡിസംബർ 8-ന് പ്രസിഡന്റ് ശ്രീ.എസ്. ഹരികുമാർ അധ്യക്ഷത വഹിച്ച യോഗത്തിൽ ബഹു.കൃഷിവകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ.പി. പ്രസാദ് പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ദേശ്യം നിർവ്വഹിച്ചു. തുടക്കം വളരെ ആവേശകരമായിരുന്നു. ഉദ്ദേശ്യം തോടനുബന്ധിച്ച് കാർഷികസെമിനാർ, വിപുലമായ കാർഷികപ്രദർശനം,

തെങ്ങുകയറ്റമൽസരം, ഓലമെടയൽ തുടങ്ങിയ കൗതുകകരവും രസാവഹവുമായ മൽസരയിനങ്ങളും തേങ്ങ ഉപയോഗിച്ചുള്ള വിവിധ ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങളുടെ തത്സമയ നിർമ്മാണവും വിപണനവും മികച്ച കർഷകപ്രതിഭകൾക്കുള്ള ആദരവും സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതിലുപരി കൃഷിമന്ത്രിയുടെ അനുഭവകരങ്ങളും ആത്മവിശ്വാസവും മണ്ണറിയും പകർന്ന സുദീർഘമായ ഉദ്ഘാടനപ്രദോഷണം തുടക്കത്തിന് ആവേശം പകർന്നു.

പ്രവർത്തനങ്ങൾ

അണ്ടർക്കോണം പഞ്ചായത്തുപ്രദേശത്തെ 250 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്താണ് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചത്. ഇതിനായി 18 വാർഡു

കളിലും കർഷകരുടെ വിപുലമായ യോഗങ്ങളും പദ്ധതിവിശദീകരണവും നടന്നു. രണ്ട് കേര കർഷകരെ പ്രസിഡന്റും സെക്രട്ടറിയുമായി തിരഞ്ഞെടുത്തുകൊണ്ട് വാർഡുതല കേര സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചു. അതിവിപുലമായ പ്രചാരണവും ആനുകൂല്യങ്ങൾക്കുള്ള ഫോറം വിതരണവും നടന്നു. കൃഷി ഓഫീസറായ ശ്രീമതി ശരണ്യയുടെയും അസിസ്റ്റന്റ് കൃഷി ഓഫീസറായ ശ്രീമതി സിമിയുടെയും നേതൃത്വത്തിലുള്ള ചട്ടലമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പദ്ധതിയുടെ ഗതിവേഗം വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

3 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനത്തിൽ 76 ലക്ഷം രൂപ എന്ന ബൃഹത്തായ ധനവിനിയോഗം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ വിധം കർമ്മനിരതമാണ് കേരസമിതികൾ. ഒന്നാം വർഷത്തെ പ്രവർത്തനം നിശ്ചിതസമയത്തിനുള്ളിൽ 50 ലക്ഷം രൂപ വിനിയോഗിക്കാൻ നിരന്തരം ഒത്തുചേരുകയാണ് കേരഗ്രാമം പഞ്ചായത്ത് സമിതി. തെങ്ങിന് തടം ഒരു കണത്തിന് യൂണിറ്റിന് 35 രൂപാ ക്രമത്തിൽ 71,7500 രൂപയുടെ വിനിയോഗം പൂർത്തിയാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. 50 രൂപ നിരക്കിൽ മുഴുവൻ തെങ്ങുകൾക്കും നൽകുന്ന ജൈവവളം എല്ലാ വാർഡുകളിലും സ്റ്റോക്ക് ചെയ്ത് വിതരണം ചെയ്തുവരുന്നു. 1,09,3750 രൂപ ഇതിലേക്കായി മാത്രം ചെലവിട്ടു. ഉദ്ഘാടനദിനത്തിൽ തന്നെ മണ്ണുപരിശോധനയും നടന്നു. ഒരു തെങ്ങിന് ഒരു കിലോ ഡോളോമൈറ്റ് എന്ന നിരക്കിൽ വിതരണം നടത്തിവരുന്നു. 13,1250 രൂപയുടെ വിനിയോഗമാണ് ലക്ഷ്യം. കേടുവന്ന 1000 തെങ്ങുകൾ മുറിച്ചുമാറ്റി പകരം ഗുണമേന്മയുള്ള തെങ്ങിൻതൈകൾ വച്ചുപിടിപ്പിച്ചു. ആയിരം തെങ്ങുകൾ നശിച്ചുനിന്നിടം 1000 പുതിയ തെങ്ങുകൾ വളരാനു തുടങ്ങിയെന്ന് ഈ രംഗത്തെ പുത്തൻ ഉണർവായി കാണാൻ കഴിയുന്നു.

കർഷകരുടെ ജൈവവള നിർമ്മാണ യൂണിറ്റും തെങ്ങുയന്ത്രവിതരണവും പരിശീലനവും

കേരഗ്രാമം പദ്ധതിക്ക് അനുഗുണമായി ആരംഭിച്ച ജൈവവളനിർമ്മാണ യൂണിറ്റുകളും തെങ്ങുകയറ്റയന്ത്രവിതരണം - പരിശീലനം എന്നിവ വലിയ പ്രതീക്ഷ നൽകുന്നു. 10 യൂണിറ്റുകൾക്ക് പതിനായിരം രൂപ വീതം നൽകിയത് 10 കുടുംബങ്ങളുടെ ജീവനോപാധിയായി മാറി. പരമ്പരാഗത തെങ്ങുകയറ്റതൊഴിലാളികൾ കുറഞ്ഞുവരുന്നു എന്നതും ഈ രംഗത്ത് പ്രതിസന്ധിക്കു കാരണമാകുന്നുവെന്നതിനും ഒരു പ്രതിവിധി

കൂടിയാണ് കേരഗ്രാമം പദ്ധതി. തെങ്ങുകയറ്റയന്ത്രപരിശീലനവും 20 പേർ ചേർന്ന സംഘം രൂപപ്പെടുലും യൂണിറ്റിനും അടക്കം തരപ്പെടുത്തി പുത്തൻ ആവേശത്തിലാണ് ഈ സംഘം. 2900 രൂപ വിലയുള്ള തെങ്ങുകയറ്റയന്ത്രം 900 രൂപ മാത്രം ഈടാക്കി 61 പേർക്ക് വിതരണം ചെയ്തു.

വെളിച്ചെണ്ണ നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് ഏറെ ശ്രദ്ധേയമായ നിരവധി പ്രവ

3 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനത്തിൽ 76 ലക്ഷം രൂപ എന്ന ബൃഹത്തായ ധനവിനിയോഗം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ വിധം കർമ്മനിരതമാണ് കേരസമിതികൾ. ഒന്നാംവർഷത്തെ പ്രവർത്തനം നിശ്ചിതസമയത്തിനുള്ളിൽ 50 ലക്ഷം രൂപ വിനിയോഗിക്കാൻ നിരന്തരം ഒത്തുചേരുകയാണ് കേരഗ്രാമം പഞ്ചായത്ത് സമിതി.

ർത്തനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിപ്പോലും കൂടുതൽ മികവ് നൽകുന്നത് 15 പേർ ചേർന്ന് തുടക്കമിട്ട 5 ലക്ഷം രൂപാ സബ്സിഡിയും തത്തുല്യമായ തുക ബാങ്ക് വായ്പയും തരപ്പെടുത്തിയ വെളിച്ചെണ്ണ നിർമ്മാണ യൂണിറ്റാണ്. നാളികേരം സംഭരിച്ച് കൊപ്രയാക്കി, മില്ല് സ്ഥാപിച്ച് ശുദ്ധമായ വെളിച്ചെണ്ണ തയ്യാറാക്കി വിപണനം ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിച്ച് പുരഷയൂണിറ്റാണ് പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. വിവിധ കേരോൽപ്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്ന വനിതായൂണിറ്റാണ് രണ്ടാംഘട്ടലക്ഷ്യം. ഉരക്ക്വെളിച്ചെണ്ണ കൂടി നിർമ്മിക്കണം എന്ന കൃഷിമന്ത്രിയുടെ നിർദ്ദേശം കൂടി നടപ്പിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്.

കാർഷികമേഖലയ്ക്ക് പ്രഥമപരിഗണന നൽകി ജനങ്ങളുടെ ജീവിതനിലവാരം കാർഷികവൃത്തിയിലൂടെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്ന സർക്കാരിന്റെ നയങ്ങളെ അഭിനന്ദിച്ചു മതിയാകൂ. നാളികേര ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനവും ഉപഭോഗവും വർദ്ധിപ്പിക്കുക വഴി നമ്മുടെ സംസ്ഥാനം മറ്റൊരു വികസനക്കുതിപ്പിന് തയ്യാറെടുക്കുകയാണ്. എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും കേരഗ്രാമം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പും കൃഷിവകുപ്പും സംയോജിതമായി ആസൂത്രണപരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്.

ലേഖകൻ അണ്ടർക്കോണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റാണ്

വാർത്തകൾ വിശേഷങ്ങൾ

2021-22 വാർഷിക പദ്ധതി -ദേശഗതി നടപടി പൂർത്തിയാക്കത്ത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സമയം ദീർഘിപ്പിച്ച് നൽകി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു.

2021-22 വാർഷികപദ്ധതി ദേശഗതി നിശ്ചിത കാലയളവിനുള്ളിൽ പൂർത്തിയാക്കത്ത തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 20.12.2021 വരെ സമയം ദീർഘിപ്പിച്ച് നൽകി സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു.
സ.ഉ(സാധ) നം.2550/2021/തസ്വഭവ തീയതി 13.12.2021

കോവിഡ് 19 വ്യാപന സാഹചര്യം പരിഗണിച്ച് 2008ലെ കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്ട്രാർ ചെയ്യൽ

(പൊതു) ചട്ടങ്ങളുടെ ദേശഗതിനിലവിൽ വരുന്ന തീയതി വരെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഓൺലൈനായി ഹാജരായി വിവാഹം രജിസ്ട്രാർ ചെയ്യുന്നതിന് അനുമതി നൽകി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിൽ അധിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ദേശഗതി വരുത്തി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു.
സ.ഉ(സാധ) നം.2404/2021/തസ്വഭവ തീയതി 29.11.2021

തദ്ദേശസ്വയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ വിവാഹം രജിസ്ട്രാർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട് പരിഹരിക്കുന്നതിന് ചട്ടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സ്പെഷ്യലൈസേഷൻ നൽകി സർക്കാർ സർക്കുലർ പുറപ്പെടുവിച്ചു.

2008 ലെ വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്ട്രാർ ചെയ്യൽ (പൊതു)ചട്ടങ്ങളുടെയും അത് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് ആധാരമായ ബഹു സുപ്രീംകോടതിയുടെ സീമ vs അശ്വനികമ്മാർ കേസിലെ 14/02/2006 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിൽ വിവാഹത്തിലെ കക്ഷികളുടെ മതമേതെന്ന് രേഖയോ മതാചാരപ്രകാരമാണ് വിവാഹം നടന്നതെന്ന് രേഖയോ ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതില്ലെന്നും മെമ്മോറാണ്ടം

ത്തിനൊപ്പം കക്ഷികളുടെ ജനനതീയതി തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള അംഗീകൃതരേഖകളും വിവാഹം നടന്നതിനുള്ള തെളിവായി മതാധികാരസ്ഥാപനം നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രത്തിന്റെ പകർപ്പ് അല്ലെങ്കിൽ ഗസറ്റഡ് ആഫീസർ/എം.പി/എം.എൽ.എ.തദ്ദേശ സ്ഥാപന അംഗം എന്നിവരിൽ ആരെങ്കിലും ഫോറം നമ്പർ 2 ൽ നൽകുന്ന ഡിക്ലറേഷൻ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥപ്രകാരം നടന്നവിവാഹങ്ങൾക്ക് വിവാഹ ഓഫീസർ നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രം തുടങ്ങിയ രേഖകളിലേതെങ്കിലും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ചട്ടങ്ങളിലെ മറ്റ് വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് വിവാഹം രജിസ്ട്രാർ ചെയ്യേണ്ടതാണെന്ന് തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർമാർക്കും രജിസ്ട്രാർ ജനറലിനും നിർദ്ദേശം നൽകിക്കൊണ്ട് സർക്കാർ സർക്കുലർ പുറപ്പെടുവിച്ചു.
നമ്പർ ആർ.സി.3/288/2016/തസ്വഭവ തീയതി 23.11.2021

പതിനാലാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി

ഗ്രാമ/ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകളുടെ 2022-23 വാർഷികപദ്ധതി - പതിനഞ്ചാം കേന്ദ്രധനകാര്യകമ്മീഷന്റെ ഗ്രാന്റിന്റെ വിനിയോഗം സംബന്ധിച്ച ഉപപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു.
എല്ലാ ഗ്രാമ/ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകളും പതിനഞ്ചാം കേന്ദ്രധനകാര്യകമ്മീഷൻ ഗ്രാന്റിന്റെ വിനിയോഗം സംബന്ധിച്ച ഉപപദ്ധതി (FFC Sub Plan) തയ്യാറാക്കി 2022 ജനുവരി 28 നകം ഇ.ഗ്രാം സ്വരാജ് പോർട്ടലിൽ അപ്ലോഡ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശിച്ചും ആയതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചും സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു.
സ.ഉ(സാധ)നം.2632/2021/തസ്വഭവ തീയതി 23.12.2021

മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകി

പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിലെ ജീവനക്കാരുടെ പെൻഷൻ ആനുകൂല്യങ്ങൾ അനുവദിക്കുന്നതിന് പെൻഷൻ ക്ലിയറൻസ് അവദിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകി പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ സർക്കുലർ പുറപ്പെടുവിച്ചു.
നമ്പർ PAN/12767/2021/D5/DP തീയതി 03.11.2021

തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ, സർക്കുലറുകൾ, ഗസറ്റ് വിജ്ഞാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പൂർണ്ണരൂപം www.lsgkerala.gov.in, www.dop.lsgkerala.gov.in എന്നീ വെബ്സൈറ്റുകളിൽ ലഭ്യമാണ്.

അതിദരിദ്രരില്പാത്ത കേരളം

■ കെ.ആർ. രാജൻ

"ചിന്തയേക്കാൾ വലിയ ശക്തിയില്ല, എവിടെ ചിന്ത ഉദാത്തവും പരിശുദ്ധവുമാകുന്നുവോ, അവിടെ എല്ലായ്പ്പോഴും ഫലവും ഉദാത്തവും പരിശുദ്ധവുമായിരിക്കും."

- മഹാത്മാഗാന്ധി

രാഷ്ട്രപിതാവിന്റെ വാക്കുകൾ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള ചിന്തയാണ് കേരളം മുന്നോട്ടു വരുന്നത്. അതി ദരിദ്രരെ കണ്ടെത്തി, അവരെ അതിജീവനത്തിനു സഹായിക്കുകയെന്ന മഹത്തായ കർമ്മ പരിപാടി. ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭ അംഗീകരിച്ച സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനവും വിശപ്പു രഹിതമായ സാമൂഹികാവസ്ഥയും പരമ പ്രധാനമാണ്.

പട്ടിണിയും പോഷകാഹാരക്കുറവും ഇല്ലാതാക്കുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ പട്ടിണിയെന്ന മഹാദുരന്തത്തെ നേരിടാനാകൂ. ദാരിദ്ര്യം ഒരു സമൂഹസൃഷ്ടിയാണ്. വിവിധ സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒട്ടേറെ ഘടകങ്ങൾ അതിലേക്ക് നയിക്കുവെന്ന തിരിച്ചറിവാണ് ആദ്യം വേണ്ടത്. സ്ഥിര വരുമാനം, തൊഴിൽ, സ്ഥിരമായ വാസഗൃഹം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവ മുഖ്യ പരിഗണനയിൽ വരണം. അതി ദരിദ്രരില്പാത്ത കേരളത്തിനായി പരിശ്രമിക്കുമ്പോൾ അടിയന്തിര ഇടപെടലുകളും ദീർഘകാല പരിപ്രേക്ഷ്യവും വേണം. സമൂഹത്തിലെ അതിദരിദ്രരെ കണ്ടെത്തുകയും അവർ നേരിടുന്ന അതി ഗുരുതരാവസ്ഥക്ക് പരിഹാരമാകുന്ന മൈക്രോ പ്ലാനുകൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്ക

കയാണ് അടിയന്തിര കടമ. അതിദരിദ്രർ കേരളത്തിൽ പ്രാഥമിക കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ഏകദേശം ഒരു ശതമാനത്തിൽ അല്പം കൂടുതൽ ഉണ്ടാകുമെന്നാണ്. നിതി ആയോഗ് പുറത്തുവിട്ട സൂചനകൾ പരിശോധിച്ചാൽ 2021 ലെ പട്ടികയിൽ മികച്ച സ്ഥാനത്ത് കേരളമാണ്. 0.79% എന്ന ഒന്നാം സ്ഥാനം തന്നെ. ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ 2015 ആവിഷ്കരിച്ച സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ അജണ്ട ഇന്ത്യയിലും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നു. അതിനായി നിതി ആയോഗ് പഠനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും, വിവിധ മേഖലകൾ ആവശ്യമായ വിവര ശേഖരം നടത്തുകയും ചെയ്തു. അഞ്ചാം ദേശീയ കുടുംബാരോഗ്യ സർവ്വേ 2019-20 ലെ വിലയിരുത്തൽ

പട്ടിക -2 കേരളം

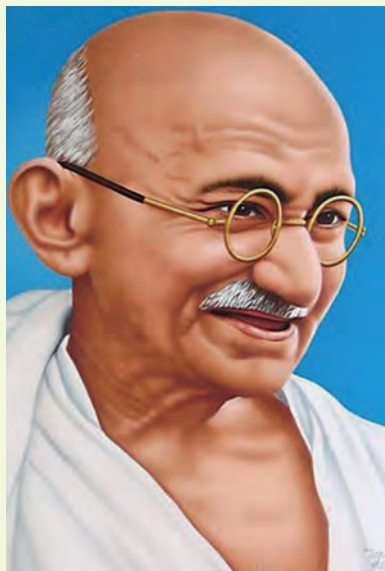
ജില്ല	ജില്ല	ആകെ %	നഗരം%	ഗ്രാമം %
1.	വയനാട്	3.48	00	3.62
2.	ഇടുക്കി	1.60	00	1.72
3.	മലപ്പുറം	1.11	1.20	1.02
4.	തിരുവനന്തപുരം	1.08	0.65	1.58
5.	കാസർഗോഡ്	1.00	0.29	1.47
6.	പത്തനംതിട്ട	0.83	00	0.92
7.	കൊല്ലം	0.72	0.26	1.14
8.	ആലപ്പുഴ	0.71	0.52	0.93
9.	പാലക്കാട്	0.62	0.16	0.75
10.	കണ്ണൂർ	0.44	0.50	0.32
11.	തൃശൂർ	0.33	0.47	0.07
12.	കോഴിക്കോട്	0.26	0.12	0.52
13.	എറണാകുളം	0.10	00	0.32
14.	കോട്ടയം	00	00	00

(അവലംബം നിതി ആയോഗ്)

ഉൾപ്പെടെ പരിഗണിച്ചു കൊണ്ടാണ് 2021ൽ ബഹുതല പട്ടിണി സൂചിക പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. പോഷകാഹാരം, ശിശു-കൗമാര മരണ നിരക്ക്, ഗർഭകാലത്ത് ഉപയോഗിക്കുന്ന ആധുനിക വൈദ്യശാസ്ത്ര ഉപാധികൾ, കുടുംബങ്ങളിൽ ലഭിച്ച പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം, പാചക ഇന്ധനം, ശുചിത്വ സൗകര്യം, കുടിവെള്ള ലഭ്യത, വൈദ്യുതീകരണം, സുരക്ഷിത ഭവനം, കുടുംബത്തിന്റെ ആസ്തി ആർജ്ജിക്കൽ, ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് എന്നിവയാണ് സൂചിക തയ്യാറാക്കുന്നതിന് മുഖ്യമായും പരിഗണിച്ചത്. ബഹുതല പട്ടിണി സൂചികയിൽ ബീഹാർ ഏറ്റവും പരിതാപകരമായ അവസ്ഥയിലാണ്. ഏകദേശം പകുതിയോളം പേരാണ് ദുരിതാവസ്ഥയിൽ ജീവിക്കുന്നത്. കേരളത്തിന് മികച്ച ഒന്നാം സ്ഥാനമാണ്. (പട്ടിക (1) (2) കാണുക). ആരോഗ്യ സുരക്ഷ (1.73%) പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം (0.3%) വൈദ്യുതി (0.04%), ആസ്തി (2.94%) ശുദ്ധജലം (5.4) എന്നിവയിൽ ഏറ്റവും മികച്ച നേട്ടമാണ്. എന്നാൽ ഭവന രഹിതർ അഥവാ സുരക്ഷിത ഭവനമില്ലാത്തവരുടേയും പോഷകാഹാര കുറവുണ്ടായും പാചക ഇന്ധനത്തിന്റേയും വിഷയത്തിൽ മികച്ചതാണെങ്കിൽ ഇനിയും ധാരാളം നടപടികൾ ഉണ്ടാകേണ്ടതാണെന്ന അവസ്ഥ പട്ടിക പരിശോധിച്ചാൽ

മനസ്സിലാകും. മികച്ച നേട്ടങ്ങൾ സുസ്ഥിരമാക്കുന്നതിനും ശ്രദ്ധ വേണ്ടതുതന്നെ.

ഭൂപരിഷ്കരണം മുതൽ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തോടൊപ്പം നടപ്പാക്കിയ ജനകീയാസൂത്രണ പരിപാടിയും കേരളത്തിന്റെ മികച്ച വികസന നേട്ടങ്ങൾക്ക് ശക്തി പകർന്നിട്ടുണ്ട്. പ്രാദേശിക ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച ധനവും, ഭരണ പിന്തുണയും

ജനകീയ സഹായവും, ഏറ്റവും താഴെ നടന്ന സൂക്ഷ്മതല ആസൂത്രണവും ഗുണപരമായ മാറ്റങ്ങൾക്ക് സഹായകരമായിട്ടുണ്ട്. മഹാനേട്ടങ്ങൾക്കിടയിൽ ശ്രദ്ധിക്കാതെ വിട്ടുപോയതും, അപ്രയാനമെന്ന് കരുതി മാറ്റിവെച്ചതും, അതേസമയം ശബ്ദമില്ലാത്തതിനാൽ അവഗണനയിൽ വീണുപോയതുമായ ഒട്ടേറെ പ്രശ്നങ്ങൾ അവശേഷിക്കുന്നുവെന്നു യാഥാർത്ഥ്യത്തോടെ മുന്നോട്ടു പോകുന്നതിനാണ് പുതിയ ഭരണസമിതികളും പതിനാലാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയിൽ ഊന്നൽ നൽകേണ്ടത്. അതിലൊന്നാണ് വളരെ കുറഞ്ഞതാണെങ്കിലും അതിസൂക്ഷ്മതലത്തിൽ തുടരുന്ന അതിദാരിദ്ര്യം. ദൃശ്യവും അദൃശ്യവുമായ ഓരോ അതിദാരിദ്ര്യ കുടുംബത്തേയും കണ്ടെത്തി അവർക്ക് മാനുഷിക മൂല്യങ്ങൾ നൽകി അതിജീവനത്തിനു സഹായിക്കുകയെന്ന ദീർഘമായ പ്രവർത്തനം നിസ്സാരമെന്ന് പുറമേ തോന്നുന്നതാണെങ്കിലും ഗൗരവമായ ഇടപെടൽ അനിവാര്യമാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് അതിദാരിദ്ര്യമല്ലാത്ത കേരളം.

തിരുനെല്ലി, അഞ്ചുതെങ്ങ് പഞ്ചായത്തുകളിലും വടക്കാഞ്ചേരി നഗരസഭയിലും നടത്തിയ പ്രാഥമിക പഠനങ്ങളിലൂടെ ലഭിച്ച വിവരങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി സൂക്ഷ്മമായ വിശകലനം നടത്തിയാണ് പരിപാടി ആവിഷ്കരിച്ചത്. സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക വിദഗ്ധർ, വിവിധ തലത്തിലെ ജനപ്രതിനിധികൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരും, ദാരിദ്ര്യലഘൂകരണ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ് അവലോകനവും പഠന റിപ്പോർട്ടുകളും പരിഗണിച്ചുമാണ് പദ്ധതിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളും ഘടനയും രൂപപ്പെടുത്തിയത്.

പ്രാദേശിക തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സ്ഥാപന തലത്തിലും വാർഡ്തലത്തിലും ജനകീയ സമിതികൾ ഉണ്ടാകണം. ജനകീയ സമിതികളിൽ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടി പ്രതിനിധികളെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന വിധത്തിൽ കൃത്യതയാർന്ന സംഘടനാ സംവിധാനമാണ് ഒരുക്കിയിട്ടുള്ളത്. നോഡൽ ഓഫീസർ, അസിസ്റ്റന്റ് നോഡൽ ഓഫീസർ, വാർഡ് തലത്തിൽ കൺവീനറായി ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനേയും വിന്യസിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജില്ലാ, ബ്ലോക്ക് ജനപ്രതിനിധികളെ അതാതിടങ്ങളിലെ ജനകീയ സമിതികളുടെ ഭാഗമാണ്. (സ.ഉ. (സാധാ) നം 1810/2021/തസ്വഭവ തീയതി 20.09.2021) ജില്ലാതല നിർവ്വഹണ സമിതിയും സംസ്ഥാനതല ഏകോപന സമിതിയും വസതിയുടെ

ഭാഗമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

തികച്ചും ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെയാണ് അതിദാരിദ്രരെ കണ്ടെത്തുകയും, അതിജീവന മൈക്രോ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കി പരാതി രഹിതമായി നടപ്പാക്കേണ്ടതെന്നുള്ള വസ്തുത വിസ്മരിക്കരുത്. അതിനായി ജനകീയ സമിതികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ താഴേതട്ടിൽ സാമൂഹിക സംഘടനകളുടെ ഹോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും അവരുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ പരിഗണിക്കുകയും ചെയ്യും. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വം തന്നെ അധികാരം ജനങ്ങൾക്ക് എന്നതാണ്. ഈ സമിതികളുടെ നേതൃത്വവും സഹായവും അതിദാരിദ്ര്യം ഒഴിവാക്കാൻ പ്രക്രിയയ്ക്ക് അനിവാര്യമാണ്. അനർഹർ ഉൾപ്പെടാതിരിക്കാനും അർഹരായവർ ഉൾപ്പെടാതെ വരാനും ഇടയാക്കരുത്. വിവിധ തലത്തിലെ ചർച്ചകൾ ഏകോപിച്ച് തയ്യാറാക്കുന്ന പട്ടികയെ എസ്യുമെറ്റർമാരിലൂടെ വ്യക്ത വരുത്തുകയും ചെയ്യാൽ ശരിയായ അർഹരെ കണ്ടെത്താനാകും.

പതിനാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്ന് അതിദാരിദ്ര്യം ഇല്ലാതാക്കുകയെന്നതാണ്. അതിനായി

വ്യക്തമായ പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കണം. തദ്ദേശസ്വയംഭരണതലത്തിലെ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകളിൽ പ്രത്യേകിച്ചും 4 മുതൽ 9 വരെയുള്ളവയിൽ അവസ്ഥ രേഖയിലും പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശങ്ങളിലും അതിദാരിദ്രരെ കണ്ടെത്തിയ വിവരങ്ങളും പ്രശ്നങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തി മൈക്രോപ്ലാനുകൾ ഉണ്ടാക്കണം. സാധാരണ ഗതിയിൽ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് പൊതുവിലാണ്. സമ്പൂർണ്ണ കുടിവെള്ളപദ്ധതി, വൈദ്യുതികരണം, ഭവന നിർമ്മാണം എന്നിങ്ങനെയാണ്. ഇവിടെ അതിദാരിദ്രരെ കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞ് അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കാണ് മൈക്രോ പ്ലാൻ എന്നത് ശ്രദ്ധിക്കണം. ഒരു കുടുംബത്തിനോ അല്ലെങ്കിൽ അതിലെ ഒരോ അംഗത്തിനും മൈക്രോ പ്ലാനുകൾ വേണ്ടിവരാം. ആശ്രയ, അഗതിരഹിത കേരളം, വിശപ്പരഹിത കേരളം തുടങ്ങിയവയുടെ തുടർച്ചയാണെങ്കിലും കുറച്ചുകൂടെ സൂക്ഷ്മതലത്തിലുള്ള ഇടപെടലാണ് മൈക്രോപ്ലാനുകളുടേത്. ഒരു കുടുംബമോ, വ്യക്തിയോ നേരിടുന്ന ബഹുമാനമയ അതിദാരിദ്ര്യത്തെ, അതിന്റെ കാഠിന്യത്തെ മൈക്രോപ്ലാനുകളിലൂടെ സ്ഥിരമായ പരിഹാരം കണ്ടെത്തി നടപ്പാക്കിയാണ് ഒഴിവാക്കുന്നത്.

മൈക്രോ പ്ലാനുകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ജനകീയ സമിതികളുടെ നിസ്വാർത്ഥമായ സേവനം നിരന്തരമായി വേണം. സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, വിവിധ ഏജൻസികൾ, സംഘടനകൾ, സന്നദ്ധവർത്തകർ എന്നിവരുടെ സഹായം മുൻകൂട്ടിത്തന്നെ ഉറപ്പുവരുത്തണം. പദ്ധതി വിഹിതത്തിനുപുറമെ, സി.എസ്.ആർ. ഫണ്ടുകൾ വ്യക്തികളുടെ സഹായം, ദത്തെടുക്കൽ എന്നിവയേയും ആസൂത്രണത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം. പ്രാദേശിക കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളും അവയുടെ വിവിധ സംരംഭക യൂണിറ്റുകളും, സേവന വിഭാഗത്തേയും അനുയോജ്യമായ തലത്തിൽ മൈക്രോപ്ലാനുകളിലേക്ക് സംവേശിപ്പിക്കുകയെന്ന മികവ് പ്രധാനമാണ്. സമയബന്ധിതമായി ഒരോ പ്രവർത്തനവും നടപ്പാക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന

പട്ടിക -1

	സംസ്ഥാനം	%
1	ബീഹാർ	51.91
2.	ത്യാർഖണ്ട്	42.16
3	ഉത്തർപ്രദേശ്	37.79
4	മധ്യപ്രദേശ്	36.65
5	മേഘാലയ	32.67
6.	അസ്സാം	32.67
7	ഛത്തീസ്ഗഢ്	29.91
8	രാജസ്ഥാൻ	29.46
9	ഒഡീഷ	29.35
10	നാഗലാൻ്റ്	25.23
11	അരുണാചൽപ്രദേശ്	24.27
12	പശ്ചിമബംഗാൾ	21.43
13	ഗുജറാത്ത്	18.60
14	മണിപ്പൂർ	17.89
15	ഉത്തരാഖണ്ഡ്	17.72
16	ത്രിപുര	16.65
17	മഹാരാഷ്ട്ര	14.85
18	തെലുങ്കാന	13.74
19	കർണ്ണാടക	13.16
20	ആന്ധ്രാപ്രദേശ്	12.31
21	ഹരിയാന	12.28
22.	മിസോറാം	9.80
23	ഹിമാചൽപ്രദേശ്	7.62
24	പഞ്ചാബ്	5.59
25	തമിഴ്നാട്	4.89
26	സിക്കിം	3.82
27	ഗോവ	3.76
28	കേരളം	0.71
1	ദാദ്ര നഗർഹവേലി	27.36
2	ജമ്മു,കാശ്മീർ, ലഡാക്ക്	12.58
3	ഡമാൻ ഡിയു	6.82
4	ഛത്തീസ്ഗഢ്	5.97
5.	ഡൽഹി	4.79
6	ആന്ധ്രാൻ നിക്കോബാർ	4.30
7	ലക്ഷദ്വീപ്	1.82
8	പുതുച്ചേരി	1.72

നിരീക്ഷണവും ജാഗ്രതയും, ഇടപെടലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സമിതിയുടേതാണ്. വളരെ നിസ്സാരമെന്ന് വിലയിരുത്തുന്ന ഈ പ്രക്രിയ ഏറെ ശ്രമകരവും, അതേസമയം സമൂഹത്തിലെ മാനവികത ഉയർത്തുന്ന മഹത്തായ പദ്ധതിയുമാണ് അതിദാരിദ്ര്യം ഇല്ലാത്ത കേരളം.

(ലേഖകൻ മുൻ പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിയാണ്)

മലയാളം അടിച്ചേൽപ്പിക്കേണ്ടതല്ല, സ്വയം സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഔദ്യോഗിക ഭാഷാ ആക്ടും ഭാഷാപുരോഗതിയും

■ ഡോ. എഴുമൂർ രാജരാജവർമ്മ

ഔദ്യോഗിക ഭാഷാക്കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ 1963-ൽ കേന്ദ്രത്തിലെ ഔദ്യോഗിക ഭാഷാ ആക്ട് നിലവിൽ വന്നു. 1967-ൽ അതിന് ഭേദഗതിയും ഉണ്ടായി. ആക്ടും ഭേദഗതിയും ചേർത്തുള്ള പ്രധാന വ്യവസ്ഥകൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു:

1. കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കും പാർലമെന്റ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഹിന്ദിക്കു പുറമേ ഇംഗ്ലീഷും 1965 ജനുവരി 26-നു ശേഷവും തുടർന്ന് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

2. കേന്ദ്രസർക്കാറും ഹിന്ദി ഔദ്യോഗികഭാഷയായി സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത സംസ്ഥാനവും തമ്മിൽ നടത്തുന്ന കത്തിടപാടുകളിൽ ഇംഗ്ലീഷ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. അതുപോലെതന്നെ ഹിന്ദി സംസാരിക്കുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളും ഹിന്ദി ഔദ്യോഗിക ഭാഷയായി സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത സംസ്ഥാനങ്ങളും തമ്മിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ കത്തിടപാടുകൾ നടത്തേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ പരസ്പരസമ്മതത്തോടെ ഏതു സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിലും ഹിന്ദിയിൽ കത്തിടപാടുകൾ നടത്താവുന്നതാണ്.

3. താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ ഹിന്ദിയും ഇംഗ്ലീഷും നിർബന്ധമാണ്. (എ) കേന്ദ്രസർക്കാരോ ഏതെങ്കിലും മന്ത്രികാര്യലയമോ വകുപ്പോ കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതോ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കോർപ്പറേഷനോ കമ്പനിയോ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ, പൊതു ഉത്തരവുകൾ, വിജ്ഞാപനങ്ങൾ, ഭരണപരമോ അല്ലാതെയോ ഉള്ള റിപ്പോർട്ടുകൾ, പത്ര വിജ്ഞാപനങ്ങൾ എന്നിവ.

(ബി) പാർലമെന്റിന്റെ മൂന്നാമത്തെ വയ്ക്കുന്ന ഭരണപരവും അല്ലാതെയുമുള്ള റിപ്പോർട്ടുകളും ഔദ്യോഗിക രേഖകളും. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കും ഹിന്ദിയുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നും അന്തിമമായി ഈ രംഗത്ത് ഹിന്ദി പൂർണ്ണമായ ആധിപത്യം നേടണം എന്നുമാണ് കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അംഗീകൃതം.

(എ) കേന്ദ്രസർക്കാരോ ഏതെങ്കിലും മന്ത്രികാര്യലയമോ വകുപ്പോ കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതോ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കോർപ്പറേഷനോ കമ്പനിയോ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ, പൊതു ഉത്തരവുകൾ, വിജ്ഞാപനങ്ങൾ, ഭരണപരമോ അല്ലാതെയോ ഉള്ള റിപ്പോർട്ടുകൾ, പത്ര വിജ്ഞാപനങ്ങൾ എന്നിവ.

(ബി) പാർലമെന്റിന്റെ മൂന്നാമത്തെ വയ്ക്കുന്ന ഭരണപരവും അല്ലാതെയുമുള്ള റിപ്പോർട്ടുകളും ഔദ്യോഗിക രേഖകളും. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കും ഹിന്ദിയുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നും അന്തിമമായി ഈ രംഗത്ത് ഹിന്ദി പൂർണ്ണമായ ആധിപത്യം നേടണം എന്നുമാണ് കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അംഗീകൃതം.

തനയം. ഇംഗ്ലീഷിന് പതിനഞ്ച് വർഷത്തേക്കാണ് ആദ്യം പ്രാബല്യം നൽകിയത്. അതു തുടർന്നുകൊണ്ടുപോവുകയാണ്. ഫലത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷിന്റെ പ്രാബല്യം ഒട്ടും കുറയുന്നില്ല. ഹിന്ദിക്ക് അർഹമായ സ്ഥാനം ലഭിക്കുന്നമില്ല.

ഇംഗ്ലീഷിന്റെ അധിനിവേശം

ഭാഷ ആശയവിനിമയോപാധി എന്നതുപോലെ സംസ്കാരസംവാഹിയുമാണ്. അതുകൊണ്ട് ഒരു സംസ്കാരത്തെ അമർച്ച ചെയ്യാൻ ആ സംസ്കാരം ആവഹിക്കുന്ന ഭാഷയെ അമർച്ച ചെയ്യാൻ മതി. ഇംഗ്ലീഷ് ചുരുങ്ങിയ കാലം കൊണ്ട് വേഗത്തിൽ വളർന്നുപടർന്നതിന്റെ രഹസ്യമിതാണ്. മെക്കൊളെയും ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസപദ്ധതിയുടെ അടിസ്ഥാനതത്ത്വവും ഇതുതന്നെ ആയിരുന്നു. ഭാരതീയ ഭാഷകൾക്കുമേൽ ഇംഗ്ലീഷ് ആധിപത്യം സ്ഥാപിച്ചു. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മാദ്ധ്യമം ഇംഗ്ലീഷ് ആക്കുക വഴി. അതിലൂടെ ഭാഷ മാത്രമല്ല, അതിന്റെ ഉള്ളടക്കവും മാറി. അതുമൂലം ചിരപുരാതനമായ ഭാരതീയ സംസ്കാര സമ്പന്നിച്ചയം ഭാരതത്തിലെ പുതിയ തലമുറകൾക്ക് അന്യമായി. ഭാരതത്തിന്റെ ജ്ഞാനവിജ്ഞാനങ്ങളെ പഴഞ്ചെന്നെന്ന് മുദ്രകുത്താനും ഇംഗ്ലീഷ് തന്നെല്ലാം ആധികാരികം എന്നു പറയാനും നാം നിർബന്ധമായി. സ്നേഹിതകാരനായ മഗല്ലനാണ് ഭൂമി ഉരുണ്ടതാണ് എന്നു തെളിയിച്ചത് എന്ന് പാഠപുസ്തകങ്ങൾ നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചു. മഗല്ലൻ ജനിക്കുന്നതിനു ആയിരം വർഷം മുമ്പ് ജീവിച്ച ഭാരതീയനായ ആര്യഭടനാണ് ഭൂഗോളസിദ്ധാന്തം ആവിഷ്കരിച്ചത് എന്ന കാര്യം നമുക്കറിയാതായി. ഭൂമിയുടെ മറ്റു ഗ്രഹങ്ങളുടെയും ഗുണഗുണങ്ങൾക്കു കുറിച്ച് ആദ്യമായി പറഞ്ഞതും ഭാരതീയരാണ്, അതും ഐസക് ന്യൂട്ടൺ ജനിക്കുന്നതിനു നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പ്. ആറ്റം തിയറി പടിഞ്ഞാറിന്റെ സംഭാവനയായി നാം കൊണ്ടാടുമ്പോൾ അണുസിദ്ധാന്തം ആവിഷ്കരിച്ച കണാദനെ മനഃപൂർവ്വം നാം തമസ്കരിക്കുന്നു. പൂജ്യവും ദശാംശവും ലോകത്തിനു സംഭാവന ചെയ്തത് ഭാരതമാണെന്നും നമ്മുടെ കട്ടികൾ പഠിക്കാതായി. ഭരദ്വാജന്റെ യന്ത്രസർവ്വസ്വം, ഭോജരാജന്റെ സമരാജ്ഞസൂത്രധാരം തുടങ്ങിയ വൈമാനിക ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ ജർമ്മനിയിൽ ഗവേഷണത്തിനു വിഷയമാക്കുന്നു. ഭരദ്വാജമഹർഷിയുടെ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം പഠിച്ചാണ്, 1895-ൽ (റൈറ്റ് സഹോദരൻമാർ വിമാനം

ലേഡി ഗ്രിഗറി

ശിവകർ ബാപുജി തൽപ്പദേ

പറഞ്ഞുനതിന് എട്ടു വർഷം മുൻപ്) ഭാരതീയനായ ശിവകർ ബാപുജി തൽപ്പദേ ബോംബെയിലെ ചുരപ്പാത്തി കടപ്പാത്തുവച്ച് താൻ നിർമ്മിച്ച വിമാനം പറത്തിയത്. പക്ഷേ ബ്രിട്ടീഷുകാർ ശിവകറിനെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി രേഖകൾ ഇല്ലാതാക്കിയതു ചരിത്രം.

ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധിനിവേശം എവിടെയെല്ലാം ഉണ്ടായോ അവിടെയെല്ലാം ഇതാണു സംഭവിച്ചത്. ഭാരതത്തിൽ 200 വർഷമായിരുന്നെങ്കിൽ അയർലണ്ടിൽ 700 വർഷമായിരുന്നു അവരുടെ ഭരണം. അവിടത്തെ ഗയിലിക് ഭാഷകളെയും സംസ്കാരസ്രോതസ്സുകളെയും അധികാരികൾ നാമാവശേഷമാക്കി. ഡബ്ല്യൂ.ബി.യേറ്റ്സ്, ലേഡി ഗ്രിഗറി, ജെ.എം. സിങ് തുടങ്ങി നിരവധി ഭാഷാ-ദേശസ്നേഹികളുടെ ശ്രമഫലമായാണ് ആ ഭാഷകളും സംസ്കാരസ്രോതസ്സുകളും കണ്ടെടുത്തു പുനഃപ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. ഈ വീണ്ടെടുപ്പ് അവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന് ആക്കം കൂട്ടി. പുരാണത്തിഹ്യങ്ങളിലും നാടോടിക്കഥകളിലെയും വീരകഥാപാത്രങ്ങളും ശൂരപരാക്രമങ്ങളും ജനതയുടെ പോരാട്ടവീര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

സമാനമാണ് ഭാരതത്തിലെയും സംഭവങ്ങൾ. സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ ഭാഗമായി നേതാക്കൾ നമ്മുടെ പൂർവ്വചരിത്രവും വിജ്ഞാനശേഖരവും സംസ്കാരസ്രോതസ്സുകളും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധവെച്ചു. ഭാരതീയ ഭാഷകളിലെല്ലാം വേദോപനിഷത്തുകളും പുരാണത്തിഹാസങ്ങളും കാവ്യനാടകാദികളും സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു പരിഭാഷ ചെയ്തുപെട്ടു. ഭാരതത്തിന്റെ പൊതുഭാഷയായിരുന്നു സംസ്കൃതം; പാലി, പ്രാകൃതം, അപഭ്രംശം എന്നിവ സംസ്കരിച്ചുണ്ടായ ഭാഷ. ആ ഭാഷ മൃതഭാഷയാക്കി പ്രചരിപ്പിച്ചതിൽ മുഖ്യപങ്ക് വഹിച്ചതും ഇംഗ്ലീഷ് തന്നെ. വെടക്കാക്കി തനിക്കാക്കുക എന്ന നയം സ്വീകരിച്ച അവർ നമ്മുടെ പൂർണ്ണവികസിതമായിരുന്ന 64 കല (വിജ്ഞാനശാഖകൾ) കളുടെയും ആയിരക്കണക്കിന് അമൂല്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ കടത്തിക്കൊണ്ടുപോയി.

ഇംഗ്ലീഷ് വേണ്ടാ എന്നല്ല, നയതന്ത്രത്തിന്റെ ഭാഷയാക്കി നിലനിർത്തണം. ഭാരതീയ ഭാഷകൾ വളർത്തണം. ഏതു വിജ്ഞാനവും പകരാൻ അവ പ്രാപ്തമാകണം. അതിനു ശ്രമിക്കേണ്ടത് ഭാരതീയരാണ്.

□

കണ്ണൂർ

■ ഡോ. വിളക്കടി രാജേന്ദ്രൻ

കണ്ണൂർ ജില്ലയുടെയും കണ്ണൂർ താലൂക്കിന്റെയും ആസ്ഥാനമായ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനാണ് കണ്ണൂർ. 1957 ജനുവരി 1-ന് ജില്ല നിലവിൽവന്നു. തലശ്ശേരി, കണ്ണൂർ, പയന്നൂർ, തളിപ്പറമ്പ്, ഇരിട്ടി എന്നീ അഞ്ചു താലൂക്കുകൾ ചേർന്നതാണ് കണ്ണൂർ ജില്ല. കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കടൽതീരമുള്ളത് ഈ ജില്ലയിലാണ്. ബ്രഹ്മഗിരിയിൽ നിന്ന് ഉദ്ഭവിക്കുന്ന 113 കി.മീ. നീളമുള്ള വളപട്ടണം പുഴയാണ് ജില്ലയിലെ ദൈർഘ്യമേറിയ നദി. മറ്റ് പ്രധാന പുഴകൾ കൂടി ജില്ലയിലൂടെ ഒഴുകുന്നു.

ചരിത്ര സാംസ്കാരിക പഴമയുള്ള നഗരമാണ് കണ്ണൂർ. യവനസഞ്ചാരികളായിരുന്ന ടോളമിയും പെരിപ്ലസും (എ.ഡി. ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ട്) സൂചിപ്പിക്കുന്ന 'നൗറ' ഇന്നത്തെ കണ്ണൂരാണെന്ന് കരുതുന്നു. വ്യാപാരികളായെത്തിയ പോർട്ടുഗീസുകാരുടെ കാലംമുതലാണ് കണ്ണൂരിന്റെ വികാസം ആരംഭിച്ചത്. 1505-ൽ കോലത്തുനാട് രാജാവിന്റെ (കോലത്തിരി) അനുമതിയോടെ പോർട്ടുഗീസുകാർ ഇവിടെ കോട്ട നിർമ്മിച്ചു. ഫോർട്ട് സെന്റ് ആഞ്ജലോ എന്ന് ഇത് അറിയപ്പെടുന്നു. കോഴിക്കോട് സാമൂതിരിയും കോലത്തിരിയും ചേർന്ന് 1507-ൽ ഈ കോട്ട ആക്രമിച്ചു. 1663-ൽ ഡച്ചുകാർ കോട്ട കൈവശപ്പെടുത്തി. 1790-

ൽ ബ്രിട്ടീഷുകാർ പിടിച്ചെടുത്ത ഈ കോട്ട ഉത്തരകേരളത്തിലെ അവരുടെ മുഖ്യസൈനികകേന്ദ്രമായി. ഇപ്പോൾ കോട്ട കേന്ദ്രപുരാവസ്തുവകുപ്പിന്റെ സംരക്ഷണയിൽ.

കേരളത്തിലെ ഏക മുസ്ലിം രാജവംശമായ അറയ്ക്കൽ ആലി രാജാക്കൻമാരുടെ ആസ്ഥാനമായിരുന്നു ഈ പട്ടണം. കണ്ണൂർ കന്റോൺമെന്റ് ബ്രിട്ടീഷ് സൈനികത്താവളത്തിന്റെ സ്മരണ പുതുകുന്നു.

ഇന്നത്തെ കണ്ണൂർ സിറ്റിയുടെ പേര് 'വേളാപുരം' എന്നായിരുന്നു. കടൽക്കരയ്ക്ക് 'വേല' എന്നു പേരുള്ളതുകൊണ്ടാണ് വേലാപുരവും പിന്നീട് വേളാപുരവും ആയത്.

കണ്ണൂന്റെ ഊർ കണ്ണൂർ ആയി എന്ന് അഭിപ്രായമുണ്ട്. ചിറയ്ക്കൽ ശ്രീകൃഷ്ണക്ഷേത്രം ഐതിഹ്യപ്രകാരം കണ്ണൂർ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സ്ഥലമാണ്. കാനാമ്പുഴ ഒഴുകിയിരുന്ന കടലോരഗ്രാമമായിരുന്നു കാനത്തൂർ. ഇന്ന് ഈ പുഴയില്ല. കാനത്തൂർ മാറിമറിഞ്ഞ് കണ്ണൂരായി എന്ന് ചരിത്രഗവേഷകനായ ചിറയ്ക്കൽ ടി. ബാലകൃഷ്ണൻ നായർ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചാലക്കുന്നുകളിലെ വിള്ളലുകളിൽ നിന്നുദ്ഭവിച്ച് താഴെചൊവ്വ വഴിയും തോട്ടയിലുമായി ഒഴുകിയാണ് കാനാമ്പുഴ കടലിൽ പതിച്ചിരുന്നത്. കാനാമ്പുഴ ഒഴുകിക്കൊണ്ടുവന്ന മണ്ണ് വീണ് 'പെരുവയൽ' ഉണ്ടായി.

ആറ് അടഞ്ഞുപോയ സ്ഥലമാണ് ഇന്നത്തെ ആറ്റപ്പു. കണ്ണോത്തു ചാലും കാനാമ്പുഴയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതു തന്നെ. കാനാമ്പുഴയെ ജലസമൃദ്ധമാക്കിയ തോട് ഒഴുകി എത്തിയ സ്ഥലം തോട്ടയായി. നഗരത്തിന്റെ മിക്ക ഭാഗത്തുകൂടെയും പരന്നൊഴുകിയിരുന്ന പുഴയാണ് കാനാമ്പുഴയെന്നതിന് നഗരമദ്ധ്യത്തിൽ അവിടവിടെയായിക്കൊണ്ടുനന്ന ചതുപ്പുകളും ചോലകളും തെളിവാണു്. ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്ന കാനത്തൂരും കാനത്തൂർക്കാവും പഴമയുടെ ബാക്കിപത്രങ്ങളായുണ്ട്. പഴയ കാനത്തൂർ കണ്ണൂരും കണ്ണൂരും കണ്ണൂനൂരും ആയി മാറി. ഇംഗ്ലീഷ് രേഖകളിൽ 'കന്നത്തൂർ' ആയിട്ടും കാണാം.

മലബാറിൽ ആദ്യമായി ഹിന്ദുക്കൾ ഇസ്ലാമിൽ ചേർന്ന് 'കാനത്ത' കഴിച്ചതുകൊണ്ടാണ് 'കാനത്തൂർ' എന്ന പേരുണ്ടായതെന്ന് മൂന്നാമതൊരു അഭിപ്രായമുണ്ട്. അടുത്ത കാലം വരെ ഇംഗ്ലീഷിൽ 'കണ്ണൂനൂർ' എന്നാണ് എഴുതിയിരുന്നത്. 1990 ഫെബ്രുവരി 7-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിലൂടെ (ജി.ഒ.(പി)നമ്പർ 133/90 ആർ.ഡി.തിരുവനന്തപുരം) ഏതു ഭാഷയിലായാലും കണ്ണൂർ (CANNUR) എന്നു തന്നെ എഴുതണമെന്ന് നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. □

തൊടി നിറയെ കോഴി മടി നിറയെ കാശ്

■ മുരളീധരൻ തഴക്കര

ആകാശവാണി കോഴിവളർത്തലിനെ അധികരിച്ച് പ്രക്ഷേപണം ചെയ്ത ഒരു കൃഷിപാഠപരമ്പരയുടെ ശീർഷകമാണിത്. അടുക്കളമുറ്റത്തും വീട്ടുവളപ്പിലും അഴിച്ചവിട്ടുകോഴിയെ വളർത്തുന്ന ഒരു രീതി കേരളത്തിലുടനീളം നിലനിന്നിരുന്നു. ഇത് വീട്ടമ്മമാരുടെ സംരംഭകത്വ പ്രവർത്തനവും ഒരു വരുമാന സ്രോതസ്സുമായിരുന്നു. ഇവയുടെ മുട്ട വാങ്ങുവാൻ ആഴ്ചയിൽ മൂന്നും നാലും ദിവസം അടുക്കളമുറ്റത്തെത്തുന്ന മുട്ടകുച്ചവടക്കാരും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ മുട്ടകുച്ചവടവും അതിന്റെ സാമ്പത്തികവശവും ഇന്ന് സൂക്ഷ്മമായി വിലയിരുത്തുമ്പോൾ അടുക്കളമുറ്റത്തെ ബാങ്കിംഗ് തന്നെയായിരുന്നു അത്.

വിവിധ നിറങ്ങളിലും രൂപത്തിലും വീടിന്റെ പര്യന്തരത്താകെ കൊക്കിയും കുറുകിയും നടക്കുന്ന കോഴികൾ വർണ്ണരാജികൾ വാരിവതിരയ വിസ്മയ കാഴ്ച തന്നെയായിരുന്നു. കൂട്ടത്തിൽ വലിയ പൂവും അങ്കവാലുമായി തലയെടുപ്പോടെ എന്തിനും തയ്യാറായി പിടിക്കോഴികൾക്ക് കൂട്ടായി അഴകാർന്ന ഒരു പൂവൻകോഴിയും ഉണ്ടാകും. യൂണിഫോമിട്ട കട്ടിക്കളപ്പോലെ ഒരേ നിറത്തിൽ വല്ലാതെ പൂഷണിച്ച് നിന്നിട്ടുള്ളതിന് അനങ്ങാൻ കഴിയാത്ത അമുൽ ബേബികളെപ്പോലെ മുട്ട ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഫാക്ടറി കോഴികളായിരുന്നില്ല അവ. മുറ്റമാകെ കാഷ്ഠിച്ച് വൃത്തികേടാക്കുകയും നടുതലകളുടെ ചുവടാകെ ചികത്ത് കൃഷിനാശം വരുത്തുകയും ചെയ്യുമെങ്കിലും ഈ നാടൻ കോഴികളും അവയുടെ മുട്ടയും ഗ്രാമീണജീവിത സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ അത്താണിയായിരുന്നു.

മിക്കവാറും എല്ലാ വീട്ടിലും കോഴിക്കൂട്ടുകൾ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നു. ലളിതമായ ഘടനയിലും രൂപത്തിലും തയ്യാറാക്കുന്ന ചെലവുകുറഞ്ഞ കോഴികൾക്കുള്ള

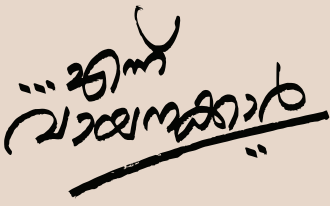
പാർപ്പിട സംവിധാനത്തിന് കേരളത്തിൽ എവിടെയും ഒരേ രൂപസാദൃശ്യം ആയിരുന്നു. കോഴിക്കൂട്ടുകൾ ഇല്ലാത്ത വീടുകൾ കേരളത്തിൽ തുലോം കുറവായിരുന്നു. മാത്രമല്ല ഫാക്ടറി ഉൽപ്പന്നമായ മുട്ടക്കോഴി കഞ്ഞുങ്ങളെ വിലയ്ക്കുവാങ്ങുന്ന ഏർപ്പാടും ഇല്ലായിരുന്നു. വർഷത്തിൽ ഒന്നും രണ്ടും പ്രാവശ്യം മുട്ട അടവെച്ച് കോഴികളെ വിരിച്ചിറക്കുന്ന ഒരു രീതി ഇവിടെ സാർവ്വത്രികമായുണ്ടായിരുന്നു. വർഗ്ഗമണമുള്ള നല്ല കോഴിയുടെ മുട്ട ശേഖരിച്ച് വർഷത്തിൽ രണ്ടും മൂന്നും പ്രാവശ്യം അടവെയ്ക്കും. അടയിരിയ്ക്കാൻ പാകത്തിലുള്ള പൊരുന്നകോഴികളെയും വീട്ടമ്മമാർക്ക് നന്നായി അറിയാം.

മുട്ട വിറ്റുകിട്ടുന്ന പണം ഒരു സുസ്ഥിര സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് ആയിരുന്നു. കോഴി വളർത്തലും കോഴിമുട്ട വിറ്റ് കിട്ടുന്ന പണവും അതിന്റെ ക്രയവിക്രയവും എല്ലാം കാർഷിക ഗ്രാമീണ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ നന്മയും മേന്മയും ആയിരുന്നു. തലയിൽ വായ്വട്ടമുള്ള കട്ടയുമേന്മി വീടുകൾതോറും കയറിയിറങ്ങി മുട്ട വാങ്ങുകയും കൃത്യമായ വില നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന മുട്ടകുച്ചവടക്കാർ ഓരോ പ്രദേശത്തും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഓരോ വീടിന്റെയും സാമ്പത്തിക സന്ധി സന്ധങ്ങളൊക്കെയും നന്നായി അറിയാവുന്ന മുട്ടക്കാരൻ മുതലാളി എല്ലാവർക്കും സുപരിചിതനായിരുന്നു. എന്തെങ്കിലും സാമ്പത്തിക ആവശ്യം പൊടുന്നനെ ഉണ്ടായാൽ മുട്ടക്കാരൻ മുതലാളിയോട് മുൻകൂർ പണം വാങ്ങി കാര്യ നിവർത്തി നടത്തുകയും മുട്ട നൽകി കടം വീടുകയും ചെയ്യുന്ന, പലിശയും കൂടുപലിശയും ജപ്തി നടപടികളും ഇല്ലാത്ത സുതാര്യവും സത്യസന്ധതയുമുള്ള അടുക്കളമുറ്റത്തെ ബാങ്കിംഗ്!

ഇന്നിതൊക്കെ ഗതകാല സ്മൃതിയായി മാറിയ പഴങ്കഥ മാത്രം. കാണാൻ

അഴകുള്ള നാടൻ കോഴികൾ ഏറെക്കുറെ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു. വീട്ടുവളപ്പിൽ അഴിച്ചവിട്ടു വളർത്തുന്ന പഴയ കോഴി വളർത്തൽ സമ്പ്രദായത്തെ കുറിച്ച് ഇന്ന് ആലോചിക്കാൻ തന്നെ കഴിയില്ല. വീടും മുറ്റവും മാത്രമല്ല പുരയിടം ഒന്നാകെ വെർട്ടിക്കലൈസ് ടൈൽസ് ഇടാൻ കഴിയുമോ എന്ന് ചിന്തിക്കുന്ന പുതുപുത്തൻ പരിഷ്കാരത്തിന്റെയും ആർഭാടത്തിന്റെയും കാലമാണിത്. മാത്രമല്ല കോഴി വളർത്തൽ ഇന്ന് ഒരു വ്യവസായ സംരംഭമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. പൗൾട്രി ഫാമുകൾ വ്യാപകമാവുകയും കോഴിയുടെയും കോഴിമുട്ടയുടെയും ദൈനംദിന ഉപയോഗം വൻതോതിലാവുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ കോഴിവളർത്തലിന്റെ ഗതിപാടെ മാറി. വർഷം മുഴുവൻ മുട്ടയിടുന്ന നൂതനയിനത്തിൽപ്പെട്ട കോഴികൾ, പ്രത്യേകം രൂപകല്പന ചെയ്ത കോഴിപ്പുരകൾ, ചാക്കിലും പായ്ക്കിലും നിറച്ചെത്തുന്ന വിലകൂടിയ കോഴിത്തീറ്റകൾ, കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത രോഗങ്ങൾ, ആഴ്ചതോറും കത്തിവെപ്പ് അങ്ങനെ എന്തെല്ലാം എന്തെല്ലാം മാറ്റങ്ങൾ. മലയാളിയെക്കുറിച്ച് പണ്ടു പണ്ടേ പറയുന്ന ഒരു കാര്യമുണ്ട്. അരി ആഹാരപ്രിയരായ മലയാളിക്ക് മൂന്നുനേരവും അരി കൊണ്ടുള്ള ഭക്ഷണം കഴിച്ചെങ്കിലേ ആഹാരം കഴിച്ചതായി തോന്നൂ. പുതിയ കാലത്ത് ഇതിനൊരു പാഠഭേദം ആവശ്യമാണ് - ആധുനിക മലയാളിക്ക് ഇപ്പോൾ മൂന്നുനേരവും കോഴി ഇറച്ചി കൂടിയേ തീരൂ, ചിക്കനില്ലെങ്കിൽ ഭക്ഷണം കഴിച്ചതായി തോന്നില്ല! അതാണവസ്ഥ!

നാടൻ കോഴികളും അഴിച്ചവിട്ടുള്ള കോഴിവളർത്തലും കോഴിക്കൂട്ടുമെല്ലാം കുറ്റിയറ്റ തുടങ്ങിയെങ്കിലും ഇപ്പോഴൊരു നാലും കൂടുന്ന കവലകളിലെല്ലാം ഒന്നും രണ്ടും ചിക്കൻ സ്റ്റാളുകൾ സുലഭം- മലയാളി ക്യൂനിന് ചിക്കൻ വാങ്ങുകയാണ്. ബ്രോയിലർ കോഴിയെ തൊട്ടിയിടയിൽ കൊന്നുകൊണ്ടുളളൊക്കെ തരുവാൻ ബംഗാളികളും സുലഭം. പഴയകാലം ഒന്നോരത്തടുത്താലോ- വീട്ടിൽ കോഴിയിറച്ചി വയ്ക്കുകയെന്നത് വർഷത്തിൽ വല്ലപ്പോഴും സംഭവിക്കുന്ന കാര്യമാണ്. ഏതെങ്കിലും വിശേഷങ്ങളോ എത്രയും വേണ്ടപ്പെട്ട വിരുന്നുകാരോ വരുമ്പോൾ മാത്രമേ കോഴിയിറച്ചി വെയ്ക്കൂ. 'ഏതു വിരുന്നുകാരൻ വന്നാലും കോഴിയുടെ തലപോയതുതന്നെ' എന്ന ഒരു പ്രയോഗം തന്നെയുണ്ടല്ലോ. വീട്ടിൽ തന്നെ വളർത്തുന്ന പൂവൻകോഴിയെയൊ ഇറച്ചിമുറ്റി മുട്ടയിടാത്ത പിടിക്കോഴികളെയോ ആണ്

ദിശാബോധം നൽകി

ജനകീയാസൂത്രണ പ്രസ്ഥാനം കാൽ നൂറ്റാണ്ട് പിന്നിടുന്ന ഘട്ടത്തിലാണ് തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ. പതിനാലാം പഞ്ചസാരപദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പതിനാലാം പദ്ധതി പ്രാദേശികാസൂത്രണത്തിനായി ചില സൂചകങ്ങൾ എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനം ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും വളരെ പ്രയോജനപ്രദവും ദിശാബോധം നൽകുന്നതുമാണ്. പ്രദേശിക ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലെ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്ക് എത്രത്തോളം പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നതാണെന്നും സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച് ആധികാരികവും വ്യവസ്ഥാപിതവുമായി വിവരങ്ങൾ ലഭ്യനത്തിലൂടെ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ ആധുനിക കാലത്ത് നാം നേരിടുന്ന പുത്തൻവെല്ലുവിളികളെ ശക്തമായി നേരിടുന്നതിനും സുസ്ഥിരവും സ്ഥായിയായതുമായ വികസന മാതൃകകൾക്ക് രൂപം നൽകുന്നതിനും അതുവഴി ഒരു പുതിയ വികസനപാതകൾ വെട്ടിത്തെളിക്കുന്നതിന് മാർഗ്ഗദീപമായി മാറുകയും ചെയ്യും എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. വാതിൽപ്പടി സേവനം നമ്മുടെ നാട്ടിലെ സാധാരണക്കാരും നിരലാഭംബരമായ ജനസാമാന്യത്തിന്

എത്രത്തോളം പ്രയോജന പ്രദമാണെന്നും പ്രത്യേകിച്ച് മഹാമാരി പിടിമുറിക്കിയിട്ടുള്ള ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ സർക്കാർ ഇതിന് നൽകുന്ന പ്രാധാന്യം എന്തെന്ന് ആധികാരികമായും സമഗ്രമായും പ്രതിപാദിക്കുന്നു. പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള ഈ പദ്ധതി സമീപകാലത്തു തന്നെ മുഴുവൻ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലും ആരംഭിക്കും എന്ന സൂചന തന്നെ പ്രതീക്ഷ നൽകുന്നതാണ്.

ബി. രവീന്ദ്രൻപിള്ള
കണിയാപുരം

പഞ്ചായത്ത് രാജ് മാസികയിലേക്കുള്ള ലേഖനങ്ങളും കത്തുകളും prmdp2020@gmail.com എന്ന ഇ-മെയിൽ വിലാസത്തിൽ അയക്കേണ്ടതാണ്.

ഇറച്ചിവെയ്ക്കാൻ കശാപ്പു ചെയ്യുക. ഹോർമോണുകളോ പുഷണിച്ച് വേഗം തൂക്കം വെയ്ക്കാനുള്ള കൃത്രിമ തീറ്റകളുടെ നിക്ഷിപ്തതയോ ഇല്ലാത്ത ഒന്നാകാനും കോഴി ഇറച്ചി! തേങ്ങ വറ്റത്തിട്ടും അമ്മിക്കല്ലിൽ അരച്ചെടുത്ത മസാലകളുമെല്ലാം ചേർത്ത് അമ്മ കറിയെച്ചു നൽകിയ കോഴിയിറച്ചിയുടെ സ്വാദ് ഇപ്പോഴും നാവിൻതുമ്പിൽ ബാക്കിയാണ്! പക്ഷേ ഇങ്ങനെ കോഴിയിറച്ചി വീട്ടിൽ വെയ്ക്കുകയെന്നത് ഇത്തരീ പാടുള്ള കാര്യമായിരുന്നു. കോഴിയെ കൊല്ലുക, പൂ പറിച്ച് മാറ്റുക, കീറിമുറിച്ച് ചെറുകഷണങ്ങളാക്കുക ഇങ്ങനെ കഷ്ടപ്പാടുകളേറേയാണ്. ഇറച്ചിക്കറിവെച്ചാൽ അയൽപക്കക്കാരെല്ലാം അതു പറയാതെയറിയും. അടുപ്പിൽ ഇറച്ചി തിളയ്ക്കുമ്പോൾ അയൽക്കാർക്കെല്ലാം അതിന്റെ മണമെത്തും. ഇറച്ചിക്കറി തയ്യാറായാൽ പിന്നെ അതിന്റെ പങ്കുവെയ്ക്കലാണ്. കുടവൻ പിഞ്ഞാണിയിലാക്കി അമ്മ വാഴയിലയിട്ട് അടുത്തും, ഞങ്ങൾ കുട്ടികളാണ് അത് അയൽ വീടുകളിലെത്തിക്കുക. ഇറച്ചിക്കറിവെച്ചു നമ്മൾ മുഴുനും കഴിക്കുക മാത്രമല്ല, അയൽക്കാർക്കും നൽകുന്ന പങ്കുവെയ്ക്കലിന്റെ നന്മ രുചിയും മനസ്സിൽ ബാക്കിയുണ്ട്. ഭക്ഷണസാധനങ്ങളൊക്കെയും ആഴ്ചകളോളം സൂക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഫ്രിഡ്ജ് എന്ന അടുക്കള ഉപകരണത്തിന്റെ അധിനിവേശമുണ്ടാകാത്ത കാലമായിരുന്നു അതെന്നോർക്കണം.

പ്രഭാതത്തിൽ കോഴിചൂവയാണ് നാട്ടുണർത്തുന്നത്. ഗ്രാമ ജീവിതത്തിലെ അലാപ

മായിരുന്നു ഈ കോഴി ചൂവൽ! ഏതെങ്കിലും ഒരു വീട്ടിലെ കോഴി ചൂവയാൽ അത് ഏറ്റുപിടിച്ച് പിന്നെ കോഴിത്തലിന്റെ തുടർച്ച തന്നെയാണ്! ഇന്നിപ്പോൾ ഗ്രാമങ്ങൾ എവിടെ? കേരളമൊന്നാകെ ഒറ്റ നഗരമായി മാറിയിരിക്കുന്നു - ഇപ്പോൾ പ്രഭാതത്തിൽ നമ്മെ വിളിച്ചുണർത്താൻ മൊബൈൽഫോണുകൾ തലക്കീഴിൽ തന്നെയുണ്ടല്ലോ?

ഉഗ്രശാസനനായ കാരണവരെപ്പോലും കൂസാതെ, അങ്കവാലും, പുറുമായി തലയെടുപ്പോടെ മുറ്റത്ത് ഉലാത്തുന്ന പൂവൻകോഴി ഗ്രാമംഗിയുടെ നേർക്കാഴ്ചയായിരുന്നു. കോഴിയും കുഞ്ഞുങ്ങളും വീടിന്റെ പരിസരത്തും തൊടിയിലും ചിക്കിയും ചികഞ്ഞും നടക്കുന്നത് പോയകാല കേരളത്തിന്റെ ഹൃദയമായ ദൃശ്യമായിരുന്നു. പരുത്തിന്റെ നിഴലേങ്ങാനും വീഴുമ്പോൾ അടുത്തു വിരിയിച്ചിരിക്കിയ കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങൾ വിഹ്വലരായി ഓടി തള്ളപ്പിടയുടെ ചിറകിനടിയിൽ ഒളിക്കുന്നതും ഒളിപ്പിക്കുന്നതും മാതൃവാത്സല്യത്തിന്റെ മഹനീയ മാതൃകയാണ്. പരുത്തും, കാക്കയും റാബി പാതിജീവനായി താഴെവീണ കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങളെ കിണ്ണത്തിനടിയിലാക്കി കിണ്ണത്തിൻമേൽ കൊട്ടി ജീവൻ വെപ്പിക്കുന്നത് വേറിട്ടൊരു ചികിത്സാനുഭവമായിരുന്നു.

പര്യന്വരത്ത് എല്ലാം ചുറ്റിനടന്ന് കൊത്തിപ്പൊക്കി തിന്നുന്ന വിവിധ നിറങ്ങളുള്ള നാടൻ കോഴികളും, അന്തിയാകുമ്പോൾ ഇവയ്ക്ക് ചേക്കേറുവാൻ വീടിനോട് ചേർന്ന് വെച്ചിട്ടുള്ള കോഴിക്കൂട്ടം ഒരുകാലത്ത് നന്മ

നിറഞ്ഞ നാട്ടിൻപുറംകാഴ്ചയായിരുന്നു.

ഈ നന്മയെ കഴിയുന്നത്ര തിരിച്ചുപിടിക്കുക എന്നത് വളരെ പ്രധാനമാണ്. പഴയതുപോലെ തൊടിയൊക്കെ തുറന്നുവീട്ടുള്ള കോഴിത്തലിത്തൽ നമുക്കിനി സാധ്യമല്ല. പക്ഷേ അല്പം സ്ഥലസൗകര്യവും പഠനും ഉള്ളവർക്കെങ്കിലും നാലുവശവും വല വിരിച്ച് നാടൻ കോഴികളെ വളർത്താൻ കഴിഞ്ഞാൽ - അതിനാവശ്യമായ പ്രോത്സാഹനം നൽകിയാൽ നാമക്കൽ നിന്നും കർണ്ണാടകയിൽ നിന്നും കോഴിമുട്ടയും കയറ്റിവരുന്ന ചരക്കുലോറികളുടെ വരവും കാത്തിരിക്കുന്ന അവസ്ഥ മാറ്റിയെടുക്കാൻ ഒരുപരിധിവരെയെങ്കിലും കഴിയും. മലയാളിക്കിപ്പോൾ മുട്ട നിത്യഭക്ഷണത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്. ദിവസേന മൂന്ന് കോടിയിലേറെ കോഴിമുട്ടയാണ് തമിഴകത്തെ നാമക്കലിൽ മാത്രം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. ഇവയുടെ ഏറ്റവും വലിയ വിപണി കേരളമാണ്. ഒരു വർഷം ഏകദേശം 340 കോടി കോഴിമുട്ടയാണ് കേരളം വിലക്ക് വാങ്ങുന്നത്. കോഴിമുട്ട വാങ്ങുന്നതിലൂടെ മാത്രം ഏകദേശം 1700 (ആയിരത്തി എഴുനൂറ്) കോടിയോളം രൂപ കേരളം അയൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നു. നമ്മുടെ ആഭ്യന്തര ഉൽപ്പാദനം കേവലം 40 കോടി കോഴിമുട്ട മാത്രമാണ്! ഇതാ ഇവിടെയാണ് കോഴിത്തലിന്റെ ആവശ്യകതയും സാധ്യതയും പ്രസക്തമാകുന്നത്.

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

പുസ്തകം 57 ലക്കം 10

ജനുവരി 2018

പഞ്ചായത്ത് രാജ് പരിഷ്കരണ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

പുസ്തകം 57 ലക്കം 9

എത്താം

70%

പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിൽ ചെലവും

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

പുസ്തകം 57 ലക്കം 11

ഫെബ്രുവരി 2018

വഴികാട്ടും മാർഗ്ഗരേഖ വികസനത്തിന് രൂപരേഖ

വിജയൻ ജലിൽ ഹരിലാൽ മമൺ കാതൻ

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

പുസ്തകം 57 ലക്കം 9

ഡിസംബർ 2017

പരസ്യ നിരക്ക്

കവർ (അവസാന പുറം) കളർ	₹ 12000
കവർ (ഉൾവശം) കളർ	₹ 10000
കവർ (ഉൾവശം) ബ്ലാക്ക് & വൈറ്റ്	₹ 8000
മറ്റു പേജുകൾ (കളർ)	₹ 8000
മറ്റു പേജുകൾ (ബ്ലാക്ക് & വൈറ്റ്)	₹ 6000
അരപേജ് (കളർ)	₹ 5000
അര പേജ് (ബ്ലാക്ക് & വൈറ്റ്)	₹ 3000

പഞ്ചായത്ത് രാജ്

വാർഷിക വരിസംഖ്യ ₹ 120

കയർകുരുത്തിന്റെ

പുതുപുരം

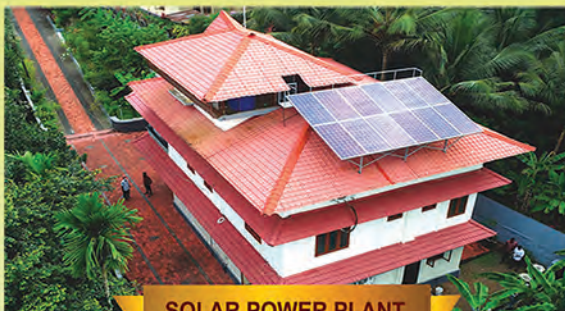
നവകേരള സൃഷ്ടിക്കായി നമുക്ക് കൈകോർക്കാം

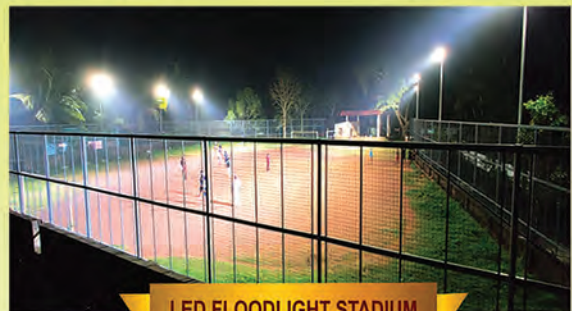
10/12MTR LED HIGH MAST

SOLAR STREETLIGHTS

SOLAR POWER PLANT

LED FLOODLIGHT STADIUM

വികസനം വിരൽത്തുമ്പിൽ

Office : 96566 83444, 62826 53855 . Sales : 97446 48942, 73066 73152

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന ജനപ്രതിനിധികളുടെ ആവശ്യപ്രകാരം സൈറ്റ് സന്ദർശിച്ച് സർക്കാർ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന പ്രൈവ്റ്റ് സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി നൽകുന്നു. ഇന്റർനാഷണൽ ബ്രാൻഡ് ആയ ഫിലിപ്സ്, L.T LED ലൈറ്റ് 3 മുതൽ 5 വർഷം വാറന്റി സുലഭമാണ്. ഞങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്ന വർക്കുകൾ സമയബന്ധിതമായി നിർവ്വഹിക്കും. ഞങ്ങളുടെ ഉത്സന്നങ്ങൾ സർക്കാർ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനമായ സി.കെ.എ. (കേരള ഇലക്ട്രിക്കൽസ്), K.S.I.E എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് നേരിട്ട് ടെൻഡർ കൂടാതെ വാങ്ങാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ ഞങ്ങളുടെ AMC മുഖാന്തരം LED മിനി മാസ്റ്റ്, ഹൈ മാസ്റ്റ്, സോളാർ ലൈറ്റുകൾ പരിപാലനം AMC (ആനുവൽ മെയിന്റനൻസ് കോൺട്രാക്റ്റ്) കൂടി ലഭ്യമാണ്.

JN LIGHTINGS

(K E R A L A)

Govt. Approved Electrical Contractors

West Othera P.O., Thiruvalla - 689 551
jnlightingskerala@gmail.com